EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 22.3.2023
COM(2023) 166 final

2023/0085 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemisesta ja esittämisestä (viherväitteitä koskeva direktiivi)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Komissio ehdotti maaliskuussa 2022 unionin kuluttajalainsäädännön päivittämistä sen varmistamiseksi, että kuluttajia suojellaan ja että heillä on mahdollisuus edistää aktiivisesti vihreää siirtymää.[1] Tässä ehdotuksessa annetaan tarkempia sääntöjä (erityissäännös) ja täydennetään sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevaan direktiiviin[2] (yleissäännös) ehdotettuja muutoksia. Molemmilla ehdotuksilla pyritään ratkaisemaan samoja ongelmia panemalla täytäntöön eri osia samasta parhaaksi arvioidusta toimenpidepaketista. Se yksilöitiin vaikutustenarvioinnissa[3], joka julkaistiin yhdessä kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevan aloitteen kanssa.

1.1. Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

- **Kuluttajien asema vihreän siirtymän nopeuttamisessa**

Komissio on Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa[4] sitoutunut varmistamaan, että kuluttajilla on paremmat mahdollisuudet tehdä tietoon perustuvia valintoja ja toimia aktiivisesti ekologisessa siirtymässä. Tarkemmin sanottuna Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa sitoudutaan torjumaan vääriä ympäristöväitteitä varmistamalla, että ostajat saavat luotettavaa, vertailukelpoista ja todennettavissa olevaa tietoa, jotta he voivat tehdä kestävämpiä päätöksiä ja ”viherpesun” riski pienenee. Viherpesuun puuttumisen tarve on sittemmin asetettu painopisteeksi sekä uudessa kiertotalouden toimintasuunnitelmassa[5] että uudessa kuluttaja-asioiden toimintaohjelmassa[6]. Äskettäin hyväksytyssä vihreän kehityksen teollisuussuunnitelmassa[7] toistetaan, että kuluttajien on annettava tehdä valintansa tuotteiden ympäristökestävyyttä, käyttökestävyyttä ja hiilijalanjälkeä koskevan läpinäkyvän ja luotettavan informaation pohjalta, ja korostetaan, että markkinoiden läpinäkyvyys on keino helpottaa teknologisesti ja ympäristön kannalta parhaimpien nettonollatuotteiden yleistymistä.

Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat kehottaneet komissiota harkitsemaan lisätoimia tällä alalla. Joulukuussa 2020 antamissaan elpymisen kiertotalous- ja ympäristömyönteisyyttä koskevissa päätelmissä[8] neuvosto ilmaisi arvostavansa komission aikomusta varmistaa, että ympäristöväitteet perustellaan tuotteiden elinkaaren aikaisten ympäristövaikutusten perusteella. Uutta kiertotalouden toimintasuunnitelmaa koskevassa päätöslauselmassaan[9] Euroopan parlamentti tuki voimakkaasti komission aikomusta antaa ehdotuksia

---

1 Euroopan komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 2005/29/EY ja 2011/83/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä parantamalla suojaa sopimattomilta menettelyiltä ja tiedottamista (COM(2022) 143 final), saatavilla osoitteessa https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022PC0143&from=EN

2 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22–39), sellaisena kuin se on muutettuna.

3 SWD(2022) 85 final, EUR-Lex – 52022SC0085 – EN – EUR-Lex (europa.eu).

4 Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – *Euroopan vihreän kehityksen ohjelma* (COM(2019) 640 final).

5 COM(2020) 98 final, 11. maaliskuuta 2020.

6 COM(2020) 696 final, 13. marraskuuta 2020.

7 COM(2023) 62 final, 1. helmikuuta 2023.

8 Neuvoston päätelmät 14167/20.

9 Euroopan parlamentin 10. helmikuuta 2021 antama päätöslauselma uudesta kiertotaloutta koskevasta toimintasuunnitelmasta (2020/2077(INI)).

viherväitteiden käytön sääntelystä laatimalla luotettavat ja yhdenmukaistetut laskentatavat, jotka kattavat koko arvoketjun.

Kuluttajat haluavat saada enemmän tietoa kulutuksensa ympäristövaikutuksista ja tehdä parempia valintoja. Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin[10] pyyntöihin sisältyy erityisesti kestävää kulutusta, pakkaamista ja tuotantoa koskevassa ehdotuksessa 5 ja ympäristöpolitiikkaa koskevien normien määrittelyä EU:ssa ja sen ulkopuolella koskevassa ehdotuksessa 20 kehotus lisätä tuotteiden kestävyyttä ja ympäristöjalanjälkeä koskevaa läpinäkyvyyttä. Ympäristöväitteitä koskeva ehdotus on komission vastaus tähän kehotukseen[11].

Kestävämpää kulutusta tukevan EU:n lainsäädäntökehyksen täydentäminen edistää osaltaan kestävän kehityksen tavoitteen 12.6 ”Kannustaa erityisesti suuria ja kansainvälisiä yhtiöitä ottamaan käyttöön kestävät käytännöt ja sisällyttämään kestävää kehitystä koskevat yritysvastuutiedot raportointiinsa” saavuttamista.

EU:n tämän alan lisätoimilla on myös myönteinen vaikutus maailmanlaajuisiin arvoketjuihin, joihin liittyy tuotantoprosesseja kolmansissa maissa. Näin ollen niillä kannustetaan kolmansien maiden yrityksiä, erityisesti EU:n sisämarkkinoilla toimivia yrityksiä, osallistumaan vihreään siirtymävaiheeseen. Lisäksi edistetään monenvälistä yhteistyötä kolmansien maiden kanssa, jotta voidaan varmistaa hyvä ymmärrys uudesta sääntelykehyksestä ja sen hyödyistä. EU:n kahdenvälisten ja alueiden välisten kauppasopimusten kestävää kehitystä koskevat luvut voivat myös luoda mahdollisuuksia yhteistyöhön niiden EU:n yleisten tavoitteiden mukaisesti, joilla pyritään edistämään EU:n kauppapolitiikan kestävyysulottuvuutta.

- **Esteet, jotka haittaavat vihreiden markkinoiden mahdollisuuksien lisäämistä EU:ssa kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisen avulla**

Vaikka kuluttajat ovat halukkaita edistämään vihreämpää ja kiertoon vahvemmin perustuvaa taloutta jokapäiväisessä elämässään[12], heidän aktiivista ja tehokasta rooliaan tässä vihreässä siirtymässä haittaavat myyntipisteessä vastaan tulevat esteet ympäristön kannalta kestävien kulutusvalintojen tekemiselle, erityisesti luottamuksen puute ympäristöväitteiden uskottavuuteen ja tuotteiden ympäristökestävyyteen liittyvien harhaanjohtavien kaupallisten käytäntöjen yleistyminen.

Näyttö, joka on kerätty tukemaan kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevaan ehdotukseen liitettyä vaikutustenarviointia[3], joka on liitettynä myös ympäristöväitteitä koskevassa ehdotuksessa sekä sen alustavan vaikutustenarvioinnin[13] että julkisen kuulemisen[14] kautta ja yhdessä vuonna 2020 järjestetyn julkisen lisäkuulemisen[15] kanssa, viittaa siihen, että harhaanjohtavia menettelyjä, kuten viherpesua ja ympäristömerkkien läpinäkyvyyden ja uskottavuuden puutetta, esiintyy kulutuksen kulun useissa eri vaiheissa: mainontavaiheessa, ostovaiheessa tai tuotteiden käytön aikana.

a) *Kuluttajiin kohdistuu käytäntö, jossa esitetään epäselviä tai huonosti perusteltuja ympäristöväitteitä (”viherpesu”)*

---

10 Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi, Report of the final outcome, toukokuu 2022.

11 COM(2022) 404 final.

12 Euroopan komissio, Behavioural Study on Consumers’ engagement in the circular economy, 2018, s. 10.

13 Euroopan komissio, Inception Impact Assessment: Empowering the consumer for the green transition, 2020.

14 Yhteenveto avoimesta julkisesta kuulemisesta on saatavilla Euroopan komission ”kerro mielipiteesi” -verkkosivustolla osoitteessa https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12467-Kuluttajapolitiikka-kuluttajien-vahvempi-rooli-vihreassa-siirtymassa_fi

15 Tuotteiden ja yritysten ympäristötehokkuus – väitteiden perusteleminen (europa.eu).

Kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevassa ehdotuksessa *ympäristöväitteellä* tarkoitetaan kaupallisen viestinnän yhteydessä viestiä tai esitystä, joka ei ole pakollinen unionin tai kansallisen lainsäädännön nojalla, mukaan lukien teksti, kuvallinen, graafinen tai symbolinen esitys missä tahansa muodossa, myös merkinnät, markkinointinimet, yritysten nimet tai tuotenimet, ja jossa todetaan tai annetaan ymmärtää, että tuotteella tai elinkeinonharjoittajalla on myönteinen vaikutus tai ei ole lainkaan vaikutusta ympäristöön tai että se vahingoittaa ympäristöä vähemmän kuin muut tuotteet tai elinkeinonharjoittajat taikka että niiden vaikutus on ajan kuluessa parantunut.[1]

Komissio on tehnyt kaksi ympäristöväitteitä koskevaa selvitystä: toisen vuonna 2014[16] ja toisen vuonna 2020[17]. Tutkimuksissa tarkasteltiin 150:tä erilaista tuotetta koskevaa ympäristöväitettä laajasta tuotevalikoimasta koostuvan otoksen avulla käyttäen sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin[2] periaatteita, jotka ovat selkeys, yksiselitteisyys, paikkansapitävyys ja todennettavuus. Vuoden 2020 tutkimuksessa havaittiin, että **huomattavassa osassa (53,3 %) ympäristöväitteistä annetaan epämääräistä, harhaanjohtavaa tai perusteetonta tietoa** tuotteiden ympäristöominaisuuksista kaikkialla EU:ssa ja useissa eri tuoteryhmissä. Ympäristöväitteitä koskevassa vuoden 2020 inventaariossa analysoitiin myös tällaisten väitteiden perustelemista ja tarkasteltiin väitteiden selkeyttä, paikkansapitävyyttä ja sitä, missä määrin väitteet perustellaan sellaisella näytöllä, joka voidaan todentaa. Analyysin mukaan **40 prosenttia väitteistä oli perusteettomia**.

Nämä tulokset on vahvistettu myös kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä vastaavien viranomaisten marraskuussa 2020 tekemässä tehotarkastuksessa[18]. Arvioiduista 344 kestävyysväitteestä viranomaiset katsoivat, että **yli puolessa tapauksista (57,5 %) elinkeinonharjoittaja ei toimittanut riittävästi tietoja, joiden perusteella olisi voitu arvioida väitteen paikkansapitävyyttä**. Monissa tapauksissa viranomaisilla oli vaikeuksia selvittää, koskeeko väite koko tuotetta vai ainoastaan jotakin sen osaa (50 %), koskeeko väite koko yritystä vai ainoastaan tiettyjä tuotteita (36 %) ja mitä tuotteen elinkaaren vaihetta väite koskee (75 %)[19].

Lisäksi useimmat kuullut sidosryhmät, lukuun ottamatta toimialojen edustajia, olivat samaa mieltä siitä, että **viherpesu on ongelma**. Yli puolet oli kohdannut harhaanjohtavia väitteitä ja ilmaisi luottavansa vähemmän yritysten tai yksityisten yhteisöjen hallinnoimiin ympäristöselontekoihin ja -logoihin.[19] Lisäksi useimmat kohdennettuihin kuulemisiin vastanneet ilmoittivat, että kuluttajat eivät ole tietoisia tuotteiden ympäristövaikutuksista sen vuoksi, että tietoa ei anneta tai sitä ei ole saatavilla[20].

Yleisesti ottaen **kuluttajien luottamus ympäristöväitteisiin on melko vähäinen**. Vuoden 2020 avoimessa julkisessa kuulemisessa[15] yleisö ei ollut samaa mieltä väitteestä, jonka mukaan he luottavat tuotteita koskeviin ympäristöselontekoihin (1,57/4,00)[21]. Luottamus oli

16 *Consumer market study on environmental claims for non-food products*, Euroopan komissio 2014.

17 Environmental claims in the EU: Inventory and Reliability Assessment Final report, Euroopan komissio 2020. Saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/2020_Greenclaims_inventory.zip

18 Vuoden 2020 harhaanjohtavia kestävyysväitteitä koskeva tehotarkastus, Sweeps (europa.eu).

19 Verkkosivustojen tehotarkastus viherpesun havaitsemiseksi: puolet ympäristöväittämistä on perusteettomia, saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_21_269

20 SWD(2022) 85 final, liite 2, s. 66.

21 Vastaukset annettiin viisiportaisella Likertin asteikolla. Vastaukset muunnettiin pisteiksi, jotta ne voidaan esittää johdonmukaisesti ja jotta ne kuvastavat hyvin yksimielisyyden astetta. Vastaus ”en osaa sanoa” johti 0 pisteeseen ja vastaukset ”ei lainkaan kiinnostunut” tai ”ei lainkaan tehokas” 1 pisteeseen, kun taas asteikon toisessa päässä vastaukset ”erittäin kiinnostunut” tai ”aina” olivat 4 pisteen arvoisia.

korkeampi elinkeinonharjoittajia[22] koskevien väitteiden osalta, mutta silti alhainen (2,25/4,00).

b) *Kuluttajat kohtaavat kestävyysmerkintöjä, jotka eivät aina ole läpinäkyviä ja uskottavia*

Ympäristömerkit ovat ympäristöväitteiden osajoukko. Merkit ovat luottamusmerkkejä, laatumerkkejä tai vastaavia merkkejä, joilla tuote tai prosessi taikka yritys erotellaan muista ja mainostetaan sitä viittaamalla sen ympäristönäkökohtiin. Nämä merkit perustuvat toisinaan sertifiointijärjestelmiin (ympäristömerkintäjärjestelmät), joilla sertifioidaan, että tuote tai prosessi taikka yritys täyttää järjestelmässä asetetut vaatimukset, ja valvotaan näiden vaatimusten noudattamista.

EU:n sisämarkkinoilla käytössä oleviin ympäristömerkkeihin sovelletaan erilaisia varmuuden, valvonnan ja läpinäkyvyyden tasoja eli erilaisia hallintomalleja. Lisäsekaannusta odotetaan aiheutuvan siitä, että ympäristömerkkejä on yhä useampia ja ne kattavat erilaisia näkökohtia, niissä noudatetaan erilaisia toiminnallisia lähestymistapoja ja ne ovat eritasoisen valvonnan alaisia (esimerkiksi niiden kehittämisprosessin avoimuus tai tarkastuksen ja todentamisen taso ja riippumattomuus)[23].

Taustaselvityksessä, jonka tarkoituksena oli kerätä näyttöä keinoista, joilla kuluttajat voisivat osallistua aktiivisesti vihreään siirtymään[24], arvioitiin 232 EU:ssa käytössä olevaa ympäristömerkkiä ja tarkasteltiin myös niiden todentamis- ja sertifiointinäkökohtia, ja siinä todettiin, että lähes **puolessa merkeistä todentaminen oli joko heikkoa tai sitä ei ollut toteutettu**. Kuluttajat eivät myöskään ole tietoisia siitä, miten erotetaan toisistaan merkinnät, jotka perustuvat kolmannen osapuolen sertifiointijärjestelmiin, ja sellaiset merkinnät, jotka perustuvat ”itsesertifiointiin”, eli merkinnät, joita mikään kolmas osapuoli ei ole todentanut.

Alustavaa vaikutustenarviointia[24] varten tehdyssä kuulemisessa ja kohdennetuissa kuulemisissa useimpien sidosryhmien edustajat **pitivät myös kestävyysmerkintöjen ja -logojen yleistymistä tärkeänä ja jatkuvana ongelmana kaikkialla EU:ssa**. Vastaavasti avoimessa julkisessa kuulemisessa yli neljännes (27 %) osallistujista valitsi ”tuotteiden ja palvelujen kestävyyslogojen tai -merkintöjen **yleistymisen ja/tai läpinäkyvyyden/ymmärrettävyyden/luotettavuuden puutteen**” merkittäväksi esteeksi, joka haittaa kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä[15].

Merkintöjen suuri määrä ja niiden erilaiset hallintomallit tarkoittavat sitä, että tuottajat ja vähittäiskauppiaita voivat soveltaa erilaisia strategioita valitessaan tietyn kestävyysmerkinnän. Hyvin usein tämä tarkoittaa myös sitä, että yritykset käyttävät erilaisia merkintöjä tuotteidensa kestävyyden takaamiseksi. **Yrityksistä 34 prosenttia piti ”kestävyyslogojen tai -merkintöjen yleistymisen ja/tai läpinäkyvyyden/ymmärrettävyyden/luotettavuuden puutetta” esteenä.[15]** Yritykset, jotka pyrkivät noudattamaan tai kehittämään luotettavia ympäristömerkintäjärjestelmiä, ovat epäedullisessa asemassa verrattuna yrityksiin, jotka käyttävät epäluotettavia ympäristömerkkejä, sillä kuluttajat eivät useinkaan erota niitä toisistaan. Tätä ongelmaa on pahentanut useiden (yksityisten tai vapaaehtoisten) merkintäjärjestelmien nopea syntyminen jäsenvaltion tasolla, **mikä tekee tuotteiden vertailemisesta entistä vaikeampaa kuluttajille**.

---

22 Elinkeinonharjoittajaa koskevalla väitteellä tarkoitetaan väitettä, jonka elinkeinonharjoittaja on esittänyt itsestään organisaationa ja joka ei ole sellainen väite, jonka elinkeinonharjoittaja on esittänyt jostakin tuotteestaan (tavarat tai palvelut).

23 Preparatory study to gather evidence on ways to empower consumers to play an active role in the green transition, lokakuu 2021. Saatavilla verkkosivulla Proposal for a Directive on empowering consumers for the green transition and annex (europa.eu).

24 Euroopan komissio, Inception Impact Assessment: Empowering the consumer for the green transition, 2020 – vaikutustenarvioinnin liitteessä 2 oleva yleiskatsaus kuulemisiin, s. 69.

Sidosryhmiltä saatu palaute osoittaa erityisen **vahvaa tukea EU:n toimille**, joilla voidaan saada aikaan yhteinen lähestymistapa kestävyystietojen tarjoamiseen kuluttajille, **vahvistaa yritysten tasapuolisia toimintaedellytyksiä** ja rajoittaa merkintöjen ja harhaanjohtavien ympäristöväitteiden yleistymistä sisämarkkinoilla.[14]

Yritykset, jotka tarjoavat aidosti kestäviä tuotteita, ovat epäedullisessa asemassa verrattuna sellaisiin yrityksiin, jotka eivät niitä tarjoa. Lisäksi **on vaarana, että vaatimusten noudattamisesta aiheutuvat kustannukset kasvavat tarpeettoman suuriksi**, kun EU:n jäsenvaltiot alkavat ottaa käyttöön erilaisia kansallisia ratkaisuja edellä kuvattujen ongelmien ratkaisemiseksi[25].

1.2. Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

- **EU:n aloite kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä**

Sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevassa direktiivissä säännellään harhaanjohtavia menettelyjä ja harhaanjohtavia mainitsematta jättämisiä yleisillä säännöksillä, joita voidaan soveltaa elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisissä liiketoimissa esitettäviin ympäristöväitteisiin, jos ne vaikuttavat kielteisesti kuluttajien kaupallisiin ratkaisuihin. Siinä kehotetaan jäsenvaltioiden kuluttajansuojaviranomaisia arvioimaan näitä käytäntöjä tapauskohtaisesti kaupallista ratkaisua koskevan testin perusteella (tapauskohtainen arviointi).[26] Lisäksi siinä vahvistetaan musta lista kaupallisista menettelyistä[27], joiden on kaikissa olosuhteissa katsottava olevan sopimattomia ilman tapauskohtaista arviointia. Direktiivin vaatimusten noudattamatta jättämiseen voi puuttua vaatimuksen esittävä kuluttaja tai omasta aloitteestaan toimiva toimivaltainen viranomainen.

Sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin muuttamista koskevassa ehdotuksessa[1] käsitellään osittain 1.1 jaksossa lueteltuja ongelmia (”viherpesu” ja läpinäkymättömät kestävyysmerkinnät). Siinä pannaan täytäntöön ympäristöväitteitä koskevia toimenpiteitä, jotka johtuvat parhaaksi arvioiduista toimintavaihtoehdoista, mukaan lukien seuraavat:

1) Direktiivin 2005/29/EY 6 artiklan 1 kohdassa olevaa luetteloa **tuotteen ominaisuuksista, joiden osalta elinkeinonharjoittaja ei saa harhauttaa kuluttajaa**, muutetaan lisäämällä siihen ”**ympäristö-** tai sosiaaliset **vaikutukset**”, ”kestävyys” ja ”korjattavuus”.

2) Direktiivin 2005/29/EY 6 artiklan 2 kohdassa olevaa luetteloa **toimista, joita on pidettävä harhaanjohtavina, jos ne saavat tai todennäköisesti saavat** keskivertokuluttajan tekemään kaupallisen ratkaisun, jota hän ei muuten olisi tehnyt, muutetaan siten, että siihen sisällytetään ”*tulevaa ympäristönsuojelullista tasoa koskevan ympäristöväitteen esittäminen ilman selkeitä, objektiivisia ja*

---

25 Lisätietoja ongelmien seurauksista kuluttajille, markkinoille ja ympäristölle esitetään komission yksiköiden valmisteluasiakirjan SWD(2022) 85 final liitteessä 12.

26 Sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta 11 päivänä toukokuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22) 6 ja 7 artikla.

27 Sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta 11 päivänä toukokuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22) liite I.

todennettavissa olevia sitoumuksia ja tavoitteita sekä riippumatonta seurantajärjestelmää”.

3) Direktiivin 2005/29/EY liitteessä I olevaa luetteloa **kaupallisista menettelyistä, joita pidetään kaikissa olosuhteissa sopimattomina**, laajennetaan neljällä viherpesuun liittyvällä menettelyllä:

- Sellaisen kestävyysmerkinnän esittäminen, joka ei perustu sertifiointijärjestelmään tai jota viranomaiset eivät ole vahvistaneet.
- Sellaisen yleisen ympäristöväitteen esittäminen, jonka osalta elinkeinonharjoittaja ei pysty osoittamaan tunnustettua erinomaista ympäristönsuojelullista tasoa, joka on merkityksellinen väitteen kannalta.
- Koko tuotetta koskevan ympäristöväitteen esittäminen, jos väite koskee vain tuotteen tiettyä osaa.
- Sellaisten vaatimusten esittäminen elinkeinonharjoittajan tarjouksen erityispiirteenä, jotka on lailla asetettu kaikille kyseiseen tuoteluokkaan kuuluville tuotteille unionin markkinoilla.

Kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevassa ehdotuksessa käsitellään näin ollen yleisemmin monenlaisia käytäntöjä, tuotteita ja myyntimenetelmiä. Sillä tarjotaan tärkeitä takeita kuluttajien suojelemiseksi harhaanjohtavilta ympäristöväitteiltä ja epäluotettavilta merkinnöiltä.

- **Muut EU:n säädökset, joilla kannustetaan kestävään kulutukseen tarjoamalla ympäristötietoa**

Kuluttajansuojakehyksen lisäksi on olemassa EU:n nykyinen lainsäädäntökehys, jossa käsitellään ympäristötiedon antamista ja asetetaan menetelmävaatimuksia, jotka koskevat ympäristövaikutusten mittaamista ja laskemista, kuten hiilenpoistoja koskevat EU:n sertifiointimenetelmät, jotka on kehitetty hiilenpoistojen sertifiointia koskevan asetuksen[28] mukaisesti (kun asetus on hyväksytty), tai tuotteen tai elinkeinonharjoittajan ympäristövaikutuksia, ympäristönäkökohtia tai ympäristötehokkuutta koskevia tietoja ja merkintöjä. Esimerkiksi ekosuunnitteludirektiivissä[29] säädetään puitteista energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettaville pakollisille vaatimuksille, joilla edistetään tuotteiden energiatehokkuutta ja kiertotalouden mukaista suunnittelua sekä uusia liiketoimintamalleja. Lisäksi komissio hyväksyi maaliskuussa 2022 ehdotuksen uudeksi tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaksi asetukseksi[30], jolla parannetaan merkittävästi tiettyjen ensisijaisten tuoteryhmien kiertoa, energiatehokkuutta, ympäristövaikutuksia ja muita ympäristökestävyyteen liittyviä näkökohtia. Se mahdollistaa suoritustaso- ja tietovaatimusten asettamisen lähes kaikille EU:n markkinoille saatettavien fyysisten tavaroiden luokille. Kiertotalouden toimintasuunnitelmaan ja tuotepolitiikkaan liittyviin eräisiin muihin komission ehdotuksiin, kuten rakennustuotteiden kaupan pitämistä[31] sekä akkuja ja käytettyjä akkuja[32] koskeviin asetusehdotuksiin, sisältyy tietovaatimuksia.

---

28 COM(2022) 672 final.

29 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/125/EY, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista (EUVL L 285, 31.10.2009, s. 10).

30 COM(2022) 142 final.

31 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 305/2011, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2011, rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta ja neuvoston direktiivin 89/106/ETY kumoamisesta (EUVL L 88, 4.4.2011, s. 5).

Lisäksi on olemassa säädöksiä, joilla säännellään EU:n tasolla kehitettyjä pakollisia ja vapaaehtoisia merkkejä, kuten EU-ympäristömerkkiä. Vuonna 1992 perustettu EU-ympäristömerkki on tuotteiden erinomaisia ympäristöominaisuuksia koskeva EU:n virallinen vapaaehtoinen merkki, jolla osoitetaan tuotteiden kuuluvan parhaisiin suorituskykyluokkiin. EU-ympäristömerkkiä koskevassa asetuksessa[33] vahvistetaan vapaaehtoisen järjestelmän perustamista ja soveltamista koskevat säännöt. Muita merkintöjä koskevia EU:n säädöksiä ovat muun muassa ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmää (EMAS) koskeva asetus[34], luonnonmukaisen maatalouden merkintöjä koskeva asetus[35], energiamerkintää koskeva asetus[36] ja CE-merkintää koskeva direktiivi[37].

- **Ympäristöväitteitä koskevien EU:n sääntöjen täydentäminen**

Viherpesua ja epäluotettavia ympäristömerkkejä koskevan havaitun ongelman ratkaisemiseksi nykyisessä kehyksessä voisi olla hyötyä sääntelyn ulkopuolelle jääviä väitteitä koskevista tarkemmista vaatimuksista, jotka koskisivat joko tiettyjä tuoteryhmiä, tiettyjä aloja tai tiettyjä ympäristövaikutuksia tai -näkökohtia. **Tämä ympäristöväitteiden perustelemista ja esittämistä koskeva ehdotus täydentää erityissäännöksenä EU:n nykyisiä kuluttajansuojasääntöjä.** Ehdotus mahdollistaa vaikutustenarvioinnissa yksilöityjen ja 3.2 jaksossa kuvattujen parhaaksi arvioitujen toimintavaihtoehtojen täysimittaisen täytäntöönpanon.

Ympäristöväitteitä koskevan ehdotuksen keskeiset tavoitteet ovat näin ollen seuraavat:

– Parannetaan ympäristönsuojelun tasoa ja nopeutetaan vihreää siirtymistä kohti kiertoon perustuvaa, puhdasta ja ilmastoneutraalia EU:n taloutta;

– Suojataan kuluttajia ja yrityksiä viherpesulta ja annetaan kuluttajille mahdollisuus nopeuttaa vihreää siirtymää tekemällä tietoon perustuvia ostopäätöksiä, jotka perustuvat uskottaviin ympäristöväitteisiin ja -merkkeihin;

– Parannetaan oikeusvarmuutta ympäristöväitteiden osalta ja sisämarkkinoiden tasapuolisia toimintaedellytyksiä, lisätään niiden talouden toimijoiden kilpailukykyä, jotka pyrkivät parantamaan tuotteidensa ja toimintansa ympäristökestävyyttä, ja luodaan kustannussäästömahdollisuuksia tällaisille toimijoille, jotka käyvät rajat ylittävää kauppaa.

Koska tämä ehdotus on erityissäännös, sen soveltamisala on yhdenmukainen vastaavan yleissäännöksen kanssa. Tarkistettu sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi kattaa kaikki yritysten ja kuluttajien väliset vapaaehtoiset kaupalliset menettelyt ennen tuotetta koskevaa liiketoimea, sen aikana ja sen jälkeen. Tämän ehdotuksen soveltamisala kattaa **vapaaehtoisten *ympäristöväitteiden*** perustelemisen ja esittämisen.

---

32 COM(2020) 798 final.

33 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 66/2010, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, EU-ympäristömerkistä (EUVL L 27, 30.1.2010, s. 1).

34 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1221/2009, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) ja asetuksen (EY) N:o 761/2001 ja komission päätösten 2001/681/EY ja 2006/193/EY kumoamisesta (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 1).

35 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/848, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 kumoamisesta (EUVL L 150, 14.6.2018, s. 1).

36 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1369, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2017, energiamerkintää koskevien puitteiden vahvistamisesta ja direktiivin 2010/30/EU kumoamisesta (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 1).

37 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/125/EY, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista (EUVL L 285, 31.10.2009, s. 10).

Samoin kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevassa ehdotuksessa käsitellään kestävyysmerkintöjä, jotka kattavat *ympäristö- tai sosiaaliset näkökohdat tai molemmat*. Tämä ehdotus rajoittuu kuitenkin ainoastaan ***ympäristömerkkeihin*** eli merkintöihin, jotka kattavat pääasiassa tuotteen tai elinkeinonharjoittajan *ympäristönäkökohdat*.

Kuten on mainittu, ympäristöväitteitä koskevan ehdotuksen **on tarkoitus toimia suojatoimenpiteenä kaikilla sellaisilla aloilla, joilla ympäristöväitteitä tai -merkkejä ei ole säännelty EU:n tasolla. Sillä ei pyritä muuttamaan nykyisiä tai tulevia alakohtaisia sääntöjä.** Päinvastoin, unionin muussa lainsäädännössä säädetyt arviointi- ja viestintävaatimukset ovat etusijalla ehdotuksessa säädettyihin vaatimuksiin nähden, joten niitä olisi käytettävä ympäristöväitteiden perustelemiseen ja esittämiseen näillä erityisillä aloilla.

1.3. Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa

Ympäristöväitteitä koskevalla ehdotuksella tuetaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamista ja edistetään ilmastonmuutoksen, saastumisen ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen aiheuttaman kolmoiskriisin ratkaisemista. Sillä edistetään osaltaan viherpesun torjuntaa, joka on yksilöity painopisteeksi komission uudessa kiertotalouden toimintasuunnitelmassa[5] ja uudessa kuluttaja-asioiden toimintaohjelmassa[6]. Ehdotuksella vahvistetaan myös yleisiä strategioita, kuten saasteettomuustoimintasuunnitelmaa[38] tai vuoteen 2030 ulottuvaa EU:n biodiversiteettistrategiaa[39], ja täydennetään strategioita, jotka kohdistuvat tiettyihin aloihin, kuten pellolta pöytään -strategiaa[40], tai tiettyihin aiheisiin, kuten ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevaa EU:n strategiaa[41], jossa esitetään kehotuksia edistää vesitehokkuutta ja veden uudelleenkäyttöä.

Kuten edellä on kuvattu, tässä ympäristöväitteitä koskevassa direktiiviehdotuksessa ja sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin muuttamista koskevassa ehdotuksessa luodaan yhdessä johdonmukainen poliittinen kehys, jolla autetaan unionia vihreässä siirtymässä muuttamalla kulutustottumuksia kestävämmiksi. Niiden tavoitteena on edistää vihreämpiä sisämarkkinoita edistämällä unionissa kulutettavien tuotteiden ympäristöjalanjäljen pienentämistä. Niillä myös edistetään Euroopan ilmastolain tavoitteen saavuttamista eli kasvihuonekaasupäästöjen ja -poistumien tasapainottamista unionissa viimeistään vuoteen 2050 mennessä torjumalla kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen ja ilmastoneutraaliuteen liittyviä väitteitä.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

2.1. Oikeusperusta

Tämä ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 114 artiklaan, jota sovelletaan sellaisiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on toteuttaa sisämarkkinat tai varmistaa niiden toiminta, minkä lisäksi perustana on ympäristönsuojelun korkea taso.

Kansallisessa lainsäädännössä tai ympäristöväitteitä sääntelevissä yksityisissä aloitteissa asetetut erilaiset vaatimukset aiheuttavat tarpeettoman rasitteen rajatylittävää kauppaa

38 https://ec.europa.eu/environment/strategy/zero-pollution-action-plan_en
39 COM(2020) 380 final.
40 COM(2020) 381 final.
41 COM(2021) 82.

harjoittaville yrityksille, sillä niiden on noudatettava erilaisia vaatimuksia kussakin maassa. Tämä vaikuttaa niiden kykyyn toimia sisämarkkinoilla ja hyödyntää näitä markkinoita. Samaan aikaan markkinaosapuolilla on vaikeuksia tunnistaa luotettavia ympäristöväitteitä ja tehdä parhaita mahdollisia ostopäätöksiä sisämarkkinoilla.

Ehdotuksella pyritään näin ollen varmistamaan sisämarkkinoiden toiminta sisämarkkinoilla toimiville taloudellisille toimijoille ja kuluttajille, jotka luottavat ympäristöväitteisiin. Tässä direktiivissä ehdotetut toimenpiteet parantavat ympäristönsuojelun tasoa ja johtavat samalla ympäristöväitteiden sääntelyn yhdenmukaistamisen jatkamiseen, ja niillä vältettäisiin markkinoiden pirstaloitumista, joka johtuu sellaisista erilaisista kansallisista lähestymistavoista, jotka on otettu tai otettaisiin käyttöön EU:n tason sääntöjen puuttuessa. Ympäristötavoitteen saavuttamisen sisämarkkinaulottuvuus on ensisijainen, ja sen vuoksi 114 artikla on edelleen asianmukainen oikeusperusta.

2.2. Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Yhteisten sääntöjen käyttöönotto EU:n sisämarkkinoilla on olennaisen tärkeää, jotta talouden toimijoille voidaan taata tasapuoliset toimintaedellytykset. Jos jäsenvaltiot toimisivat erikseen, ympäristönsuojelun taso jäisi alle optimaalisen tason, ja vaarana olisi, että käytetään kilpailevia erilaisia järjestelmiä, jotka perustuvat erilaisiin menetelmiin ja lähestymistapoihin.

Kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevassa ehdotuksessa ei täsmennetä, mitä yritysten olisi tehtävä perustellakseen ympäristöväitteensä asianmukaisesti. Tämä voi puolestaan johtaa siihen, että eri puolilla EU:ta väitteiden perustelemisessa noudatetaan hyvin erilaisia lähestymistapoja. Tällainen tilanne pirstoisi sisämarkkinoita vääristämällä kilpailuolosuhteita ja edellyttämällä väitteiden muuttamista aina, kun sisärajoja ylitetään. Tämä taas aiheuttaa oikeudellista epävarmuutta ja lisää sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia sekä epäreilua kilpailua sisämarkkinoilla, minkä lisäksi markkinoiden tehokas toiminta heikentyy.

EU:lla on hyvät edellytykset edistää sisämarkkinoiden tuotteiden, palvelujen ja organisaatioiden ympäristövaikutusten arviointia koskevien menetelmävaatimusten yhdenmukaistamista edelleen hyödyntäen jäsenvaltioiden tällä alalla saamia kokemuksia ja tämän alan yksityisiä aloitteita. **EU voi tuoda merkittävää lisäarvoa**, ja koordinoinnin lisääminen toisi kustannussäästöjä hallituksille ja yksityiselle sektorille.

Sidosryhmiltä saatu palaute osoittaa, että EU:n toimet, joilla voidaan saada aikaan **yhteinen lähestymistapa** kestävyystietojen antamiseen kuluttajille ja **merkintöjen ja harhaanjohtavien ympäristöväitteiden yleistymisen rajoittamiseen**, saavat erityisen vahvan tuen. Jos jäsenvaltiot toimisivat itsenäisesti ja ilman ohjaavaa kehystä, olisi suuri vaara, että syntyisi monia keskenään kilpailevia erilaisia järjestelmiä, jotka johtaisivat sisämarkkinoiden pirstaloitumiseen erityisesti rajatylittävien palvelujen (esimerkiksi digitaalisten palvelujen) osalta.

EU:n toimet ovat perusteltuja ja tarpeellisia, sillä ympäristöväitteiden osalta yhdenmukaiset ja hyvin toimivat EU:n sisämarkkinat parantaisivat ympäristönsuojelun tasoa ja loisivat tasapuoliset toimintaedellytykset EU:ssa toimiville yrityksille. Ehdotuksella myös lievennetään vaikeuksia, joita kansallisilla viranomaisilla on sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin nykyisten periaatteisiin perustuvien säännösten täytäntöönpanossa monimutkaisten alojen, kuten harhaanjohtavien ympäristöväitteiden, osalta. EU:n koordinoinnin lisääminen tuo kustannussäästöjä sekä hallituksille että yksityisille toimijoille ja vahvistaa vipuvaikutusta asiaan liittyvissä maailmanlaajuisissa prosesseissa, mukaan lukien maailmanlaajuiset arvoketjut.

2.3. Suhteellisuusperiaate

Ehdotuksessa esitetyt toimenpiteet eivät ylitä sitä, mikä on tarpeen, jotta kuluttajat voivat tehdä tietoon perustuvia ostopäätöksiä ja edistää kestävää kulutusta luotettavien ja todennettujen tietojen perusteella.

Kuluttajille suunnatussa markkinoinnissa käytettäviä ympäristöväitteitä koskevien yleisten kriteerien oikeasuhteisuus varmistetaan ottamalla käyttöön yhtenäiset vaatimukset, joita yritysten olisi noudatettava tällaisia väitteitä esittäessään. Tässä ehdotuksessa ei vaadita mitään erityistä arviointimenetelmää tiettyjen ympäristöväitteiden perustelemiseksi, vaan siinä tukeudutaan yleisiin vaatimuksiin, joiden avulla tuotetaan luotettavaa tietoa kuluttajille. Ehdotuksella myös tarjotaan toimivaltaisille kansallisille elimille yhtenäiset kriteerit. **Tämä auttaa niitä arvioimaan ympäristöväitteiden oikeudenmukaisuutta, antaa suuren oikeusvarmuuden ja helpottaa täytäntöönpanotoimia.** Se on myös tulosta sidosryhmien, erityisesti yritysten, mukaan lukien pk-yritykset, kannanottojen perusteellisesta huomioon ottamisesta.

Ympäristömerkkejä koskevien vaatimusten oikeasuhtaisuus koskee sitä, miten oikeudenmukaisesti ne esitetään kuluttajille suunnatussa markkinoinnissa. Sellaisia yhtenäisiä vaatimuksia, joilla varmistetaan tällaisten merkintöjen läpinäkyvyys ja uskottavuus käyttäjiä kohtaan, on vain vähän. Näillä yhtenäisillä vaatimuksilla varmistetaan, että ympäristömerkkejä ylläpitäville yhteisöille ja kyseisiä merkkejä hakeville yrityksille ei aiheudu kohtuuttomia kustannuksia. Samalla niillä taataan yrityksille korkeatasoinen oikeusvarmuus. Tarjoamalla toimivaltaisille kansallisille elimille yhdenmukaiset kriteerit ympäristömerkkien käytön oikeudenmukaisuuden arvioimiseksi tällä toimenpiteellä myös helpotetaan täytäntöönpanotoimia ja taataan korkeatasoinen kuluttajansuoja.

2.4. Toimintatavan valinta

Ehdotus on itsenäinen säädös, jolla ei muuteta olemassa olevaa lainsäädäntöä. Siinä vahvistetaan vapaaehtoisten ympäristöväitteiden perustelemista koskeva kehys. Koska sen tarkoituksena on varmistaa kuluttajansuoja direktiiveillä säännellyllä alalla, tällainen oikeudellinen muoto sopii paremmin unionin ja jäsenvaltioiden nykyiseen oikeudelliseen kehykseen ja jäsenvaltioiden perustamiin täytäntöönpanomekanismeihin. Sen vuoksi katsotaan, että sopivin toimintatapa on direktiivi.

3. SIDOSRYHMIEN KUULEMISEN JA VAIKUTUSTENARVIOINNIN TULOKSET SEKÄ PAREMMAN SÄÄNTELYN PERIAATTEIDEN JA PERUSOIKEUKSIEN NOUDATTAMINEN

3.1. Sidosryhmien kuuleminen

Tämän ehdotuksen valmisteluprosessissa komissio kuuli sidosryhmiä seuraavilla tavoilla:

– Useat julkiset kuulemiset, jotka liittyivät kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevaan ehdotukseen[15,42].

– Kiertotalouden tuotepoliittista kehystä koskeva julkinen kuuleminen, jossa olevassa jaksossa käsiteltiin ympäristöjalanjälkeä koskeviin menetelmiin perustuvia mahdollisia tulevia toimintavaihtoehtoja (29. marraskuuta 2018 – 24. tammikuuta

42 Yleiskatsaus kaikista vaikutustenarvioinnin yhteydessä järjestetyistä kuulemisista on asiakirjan COM(2022) 85 final liitteessä 2.

2019).[43] Osa 291 vastaajasta ilmoitti, että yritysten olisi voitava vapaasti valita, miten ne tuottavat ympäristötietoa, kunhan ne täyttävät vähimmäisvaatimukset viherpesun välttämiseksi. Vastaajat korostivat myös joustavuuden tarvetta viestintävälineen suhteen: ei pitäisi olla pakollista käyttää merkintää tai QR-koodia tietojen antamiseen, sillä tietojen tyyppi ja yksityiskohtaisuus voivat riippua kohderyhmästä. Vastaajat korostivat myös tarvetta tarjota pk-yrityksille väline tai Euroopan komission tukea täytäntöönpanoa varten.

– Kohdennetut verkkokuulemiset, joihin osallistui keskeisiä ympäristöjalanjälkeä koskeviin menetelmiin liittyviä sidosryhmiä (12. marraskuuta 2018 – 18. joulukuuta 2018) ja joihin osallistui 124 vastaajaa[44].

– Viherväitteitä koskevasta aloitteesta järjestetty avoin julkinen kuuleminen (27. elokuuta 2020 – 3. joulukuuta 2020), jonka kautta saatiin 362 kannanottoa.[16]

- Eräät *elinkeinoyhdistykset* ehdottivat ISO 14025 -standardin mukaisesti toimivien riippumattomien sertifiointi- tai todentamisorganisaatioiden käyttöä.
- *Suuret yritykset* korostivat, että EU:n kehyksen olisi mahdollistettava joustavuus väitteiden esittämiseen käytettävän viestintävälineen osalta.
- *Ympäristöalan kansalaisjärjestöt* totesivat, että ympäristöä koskevat kokonaispisteytykset eivät missään tapauksessa saisi olla keino piilottaa kompromisseja ja että niitä olisi vältettävä.
- *Kuluttajia edustavat kansalaisjärjestöt* totesivat myös, että ympäristöväitteitä voitaisiin perustella olemassa olevilla välineillä, kuten tyypin 1 ympäristömerkeillä, Eco-Lighthouse -järjestelmällä, EMAS-järjestelmällä ja ISO 14001 -standardilla.
- Muutamat *viranomaisten* edustajat katsoivat, että väitteet olisi voitava perustella ”virallisilla” ympäristömerkeillä, kuten pohjoismaisella ympäristömerkillä ja EU-ympäristömerkillä. Julkishallinnot pitävät hieman parempana riippumatonta sertifiointia ja todentamista.
- *Kansalaisten* kannalta parhaaksi arvioitu vaihtoehto on akkreditoitujen organisaatioiden toteuttama riippumaton sertifiointi tai todentaminen.

Marraskuussa 2020 järjestettiin sidosryhmien työpaja, jossa oli useita sellaisia istuntoja, joissa käsiteltiin yleistä palautetta sekä palautetta viestintävaihtoehdoista, yritysten käytännön haasteista ympäristöväitteiden perustelemisessa, tietojen luotettavuudesta ja ympäristömerkkien vaikutuksista siten, että kuhunkin istuntoon osallistui keskimäärin 200 sidosryhmää.[45] Työpajoissa vahvistettiin, että viherpesua on torjuttava ja että tarvitaan yhdenmukainen EU:n tason lähestymistapa. Useat sidosryhmät katsoivat, että EU-ympäristömerkin ja muiden luotettavien tyypin I ympäristömerkkien käyttöä on jatkettava.

43 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1740-Towards-an-EU-Product-Policy-Framework-contributing-to-the-Circular-Economy_en

44 https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/pdf/EF_stakeholdercons19.pdf

45 Lisätietoja on saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/initiative_on_green_claims.htm

3.2. Vaikutustenarviointi

3.2.1. Ongelman määrittely ja parhaaksi arvioitu toimintavaihtoehto

Tämä ehdotus perustuu vaikutustenarviointiin[46], joka julkaistiin yhdessä kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevan komission ehdotuksen kanssa. Komission sääntelyntarkastelulautakunta antoi 5. helmikuuta 2021 ensin kielteisen lausunnon, jossa se kommentoi vaikutustenarviointia kattavasti. Sen jälkeen, kun alkuperäistä luonnosta oli tarkistettu merkittävästi, lautakunta antoi 17. syyskuuta 2021 myönteisen lausunnon[47] ja esitti lisähuomautuksia. Vaikutustenarvioinnin liitteessä I selostetaan, miten sääntelyntarkastelulautakunnan huomautukset otettiin huomioon.

Vaikutustenarvioinnissa yksilöidään kaksi ongelmaa, jotka on jaettu useisiin alaongelmiin. Tässä ehdotuksessa keskitytään yhteen kahdesta ongelmasta ja kahteen sen alaongelmaan.

Ongelma 2: Kuluttajat kohtaavat harhaanjohtavia kaupallisia menettelyjä, jotka liittyvät tuotteiden kestävyyteen.

Alaongelma 2.2: Yritykset esittävät kuluttajille epäselviä tai puutteellisesti perusteltuja ympäristöväitteitä (”viherpesu”).

Alaongelma 2.3: Kuluttajat kohtaavat kestävyysmerkintöjä, jotka eivät aina ole läpinäkyviä tai uskottavia[48].

Kutakin yksittäistä alaongelmaa varten harkittiin useita toimintavaihtoehtoja. Sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin ja sen muutoksen tarkoituksena on toimia yleissäännöksenä. Näin ollen on päätetty, että joitakin vaikutustenarvioinnissa valittujen parhaaksi arvioitujen toimintavaihtoehtojen osatekijöitä alaongelmien 2.2 ja 2.3 ratkaisemiseksi ei toteutettaisi kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevalla aloitteella, vaan rajatulla ja täydentävällä ympäristöväitteitä koskevalla ehdotetulla erityissäännöksellä.

Näiden ongelmien ratkaisemiseksi on ehdotettu seuraavien kahden parhaaksi arvioidun toimintavaihtoehdon[49] yhdistelmää useita perusteita koskevan analyysin, jota täydennettiin kustannus-hyötyanalyysilla, ja eri vaihtoehtojen oikeasuhteisuuden laadullisen arvioinnin perusteella:

1) Kielletään sellaiset ympäristöväitteet, jotka eivät täytä vähimmäisvaatimuksia[50] (ratkaisu alaongelman 2.2)

Parhaaksi arvioidulla vaihtoehdolla varmistettaisiin, että kuluttajia suojellaan viherpesulta, koska tällaisia väitteitä esittävien on täytettävä tietyt vaatimukset. Se helpottaisi myös kuluttajansuojaviranomaisten toteuttamaa täytäntöönpanoa.

2) Kielletään sellaiset kestävyysmerkinnät, jotka eivät täytä läpinäkyvyyttä ja uskottavuutta koskevia vähimmäisvaatimuksia[51] (ratkaisu alaongelmaan 2.3)

Parhaaksi arvioidulla vaihtoehdolla varmistettaisiin, että tällaisilla merkinnöillä ja välineillä suojellaan kuluttajia harhaanjohtamiselta.

---

46 SWD(2022) 85 final.

47 SEC(2022) 165.

48 Tässä ehdotuksessa ei keskitytä digitaalisiin tietovälineisiin, joita käsitellään kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevassa ehdotuksessa.

49 SWD(2022) 85 final, parhaaksi arvioituja toimintavaihtoehtoja koskeva 7 jakso, s. 59.

50 SWD(2022) 85 final, s. 29–30.

51 SWD(2022) 85 final, s. 31–32.

Lisäksi tämän aloitteen valmistelun aikana on yksilöity seuraavat lisätoimenpiteet, joilla voidaan lisätä ympäristöväitteitä koskevien EU:n sääntöjen vaikuttavuutta ja tehokkuutta:

– **perustetaan todentamismekanismi** helpottamaan täytäntöönpanoa ja täytäntöönpanon valvontaa, jotta voidaan varmistaa, että väitteiden perustelemista koskevia vähimmäisvaatimuksia noudatetaan, että EU:n markkinoille luodaan tasapuoliset toimintaedellytykset ja että sisämarkkinoilla toimivilla yrityksillä on parempi oikeusvarmuus ja vähäisempi taakka;

– **rajoitetaan ympäristövaikutuksia koskevien yhteispisteytysten käyttö ainoastaan EU:n tasolla** vahvistettuihin ympäristöväitteisiin, mukaan lukien merkinnät, jotta voidaan varmistaa yhteisen standardoidun menetelmän kehittämisestä saatujen kokemusten **täytäntöönpano** EU:n tasolla (ks. jäljempänä oleva laatikko);

– mahdollistetaan **mikroyritysten jättäminen** perustelemista koskevien vaatimusten **ja** niihin liittyvien esittämistä koskevien sääntöjen **ulkopuolelle**, jotta voidaan välttää suhteettomat vaikutukset pienimpiin elinkeinonharjoittajiin;

– **rajoitetaan tehokkaasti ympäristömerkkien yleistymistä** ja keskitetään toimet nykyisten julkisten järjestelmien käytön lisäämiseen ja EU:n tason merkintävaatimusten kehittämiseen sisämarkkinoita varten;

  – jäsenvaltioiden olisi hyväksyttävä uusien yksityisten järjestelmien perustaminen ainoastaan, jos ne tuottavat lisäarvoa; ja

  – olisi kiellettävä uusien kansallisen tai alueellisen tason julkisten järjestelmien luominen. Uusia julkisia järjestelmiä olisi kehitettävä ainoastaan EU:n tasolla.

Ympäristövaikutuksia koskevien väitteiden perustelemiseksi käytettävää vakiomenetelmää koskevasta työstä saadut kokemukset

Valmistellessaan alustavaa viherväitteitä koskevaa aloitetta komissio käynnisti työn ja kuulemiset siitä, voitaisiinko ympäristöväitteiden perustelemisessa käyttää *vakiomenetelmää*. Tässä työssä keskityttiin EU:n tuotteiden ja organisaatioiden ympäristöjalanjälkeä koskevien menetelmien käyttöön ympäristöväitteiden perustelemiseksi. Tuoteryhmästä riippuen näillä menetelmillä[52] voidaan mitata tuotteen tai organisaation ympäristötehokkuutta koko arvoketjussa raaka-aineiden talteenotosta käyttöiän loppuun. Ympäristöjalanjälkeä koskevilla menetelmillä pyritään tarjoamaan vankkoja ja merkittäviä menetelmiä, jotka on kehitetty täysin läpinäkyvästi sidosryhmien kanssa ja jotka perustuvat tieteelliseen näyttöön.

Valmistelutyössä komissio harkitsi yhtenä näistä vaihtoehdoista sellaisen EU:n oikeudellisen kehyksen luomista, jonka mukaisesti yritysten, jotka esittävät väitteitä ympäristöjalanjälkeä koskevien menetelmien[53] kattamista vaikutuksista, on perusteltava väitteet kyseisillä menetelmillä. Vaikka ympäristöjalanjälkeä koskevat menetelmät auttavat yrityksiä tunnistamaan alat, joilla niiden olisi parannettava ympäristövaikutuksiaan ja ympäristötehokkuuttaan, ja vaikka ne voivat perustella asianmukaisesti tiettyjä väitteitä

[52] Lisätietoja menetelmistä ja pilottivaiheesta, jonka aikana niitä testattiin, on saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/

[53] Ilmastonmuutos, otsonikato, myrkyllisyys ihmiselle – syöpä, myrkyllisyys ihmiselle – muut kuin syöpää aiheuttavat vaikutukset, hiukkaset, ionisoiva säteily – vaikutukset ihmisen terveyteen, otsonin valokemiallinen muodostuminen – ihmisten terveys, happamoituminen, rehevöityminen – maa, rehevöityminen – makea vesi, rehevöityminen – merivesi, ekotoksisuus – makea vesi, maankäyttö, vedenkäyttö, luonnonvarojen käyttö – mineraalit ja metallit sekä luonnonvarojen käyttö – fossiiliset luonnonvarat.

useiden tuoteryhmien osalta, menetelmät eivät vielä kata kaikkia asiaankuuluvia vaikutusluokkia kaikkien tuotetyyppien osalta (esimerkiksi merikalastuksen osalta – kohteena olevan kalakannan kestävyys; elintarvikkeiden ja maataloustuotteiden osalta – maatilojen biologinen monimuotoisuus, luonnonsuojelu ja erilaiset viljelykäytännöt sekä tekstiilien osalta – mikromuovien vapautuminen ympäristöön), ja ne voivat sen vuoksi antaa epätäydellisen kuvan tuotteen ympäristötuloksista viherväitteiden yhteydessä. Lisäksi monet ympäristöväitteet koskevat myös ympäristönäkökohtia (esimerkiksi kestävyys, uudelleenkäytettävyys, korjattavuus, kierrätettävyys, kierrätysmateriaalin osuus ja luonnollisen sisällön käyttö), joiden osalta ympäristöjalanjälkeä koskevat menetelmät eivät sovellu ainoaksi perustelumenetelmäksi. Ympäristöväitteiden hyvin laajan ja nopeasti muuttuvan alan käsittelemisessä yhdellä ainoalla menetelmällä on omat rajoituksensa. Ympäristöjalanjäljen kaltaisen yhden menetelmän määrääminen kaikkien ympäristöväitteiden perustelemisen vakiomenetelmäksi ei olisi tarkoituksenmukaista ja aiheuttaisi riskin siitä, että yritykset eivät pystyisi viestimään tuotteisiinsa tai toimintoihinsa liittyvistä merkityksellisistä ympäristönäkökohdista tai merkityksellisestä ympäristötehokkuudesta.

Näistä syistä ja kuulemisen tulosten, yrityksille aiheutuvan taakan sisäisen arvioinnin ja sidosryhmien kanssa käytyjen lisäkeskustelujen perusteella vaihtoehtoa *yhden vakiomenetelmän* käyttämisestä ympäristöväitteiden perustelemiseksi ei edistetty. Sen sijaan katsottiin aiheelliseksi soveltaa joustavampaa lähestymistapaa, joka perustuu kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevaa aloitetta varten laaditussa vaikutustenarvioinnissa parhaaksi katsottuun toimintavaihtoehtoon.

3.2.2. Parhaaksi arvioidun toimintavaihtoehdon vaikutukset

Vaikutustenarvioinnin kustannus-hyötyanalyysin perusteella parhaaksi katsottu toimintavaihtoehto on sisällytetty useisiin säännöksiin sekä kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevassa ehdotuksessa että ympäristöväitteitä koskevassa ehdotuksessa. Jäljempänä luetellut vaikutukset koskevat parhaaksi arvioitua toimintavaihtoehtoa kokonaisuutena, joten ne kattavat molempien ehdotusten säännökset.

Ehdotukseen sisältyy toimenpiteitä, jotka ovat merkityksellisiä komission hallinnollisen taakan vähentämiseen tähtäävän ”yksi sisään, yksi ulos” -lähestymistavan kannalta ja joista on aiemmin raportoitu vaikutustenarvioinnissa, joka liittyi kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevaan ehdotukseen, ja jotka on otettu huomioon kyseisessä vaikutustenarvioinnissa.

- **Asetetun soveltamisalan odotetut vaikutukset**

Ehdotuksella otetaan käyttöön sellaisten ympäristöväitteiden perustelemista ja esittämistä koskevat vähimmäisvaatimukset, jotka edellyttävät kolmannen osapuolen toteuttamaa todentamista ennen kuin väitteitä voidaan käyttää kaupallisessa viestinnässä. Vaikka tämän toimenpiteen odotetaan poistavan harhaanjohtavat tai virheelliset väitteet ja auttavan varmistamaan asianmukaisen täytäntöönpanon, se aiheuttaa lisäkustannuksia elinkeinonharjoittajille, jotka haluavat esittää tällaisia väitteitä. Pieniin yrityksiin kohdistuvien vaikutusten odotetaan olevan suhteellisesti suurempia kuin suuriin yrityksiin kohdistuvien vaikutusten. Tästä syystä ja sen varmistamiseksi, että hallinnolliset lisäkustannukset eivät vaikuta suhteettomasti pienimpiin yrityksiin (esimerkiksi suoraan kuluttajille myyviin pieniin perheviljelmiin), ehdotuksessa vapautetaan mikroyritykset (joilla on alle kymmenen

työntekijää ja joiden vuotuinen liikevaihto on enintään kaksi miljoonaa euroa[54]) tämän ehdotuksen mukaisista velvoitteista, jotka koskevat perustelemisen arviointiin liittyviä perustelemis- ja esittämisvaatimuksia koskevia velvoitteita. Jos nämä pienimmät yritykset kuitenkin tahtovat saada koko unionissa tunnustetun ympäristöväitteen vaatimustenmukaisuustodistuksen, niiden olisi noudatettava kaikkia tämän ehdotuksen vaatimuksia.

Kaikki elinkeinonharjoittajat, mukaan lukien pienimmät yritykset, kuuluvat kuitenkin edelleen sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin soveltamisalaan. Tämä tarkoittaa, että sen ympäristöväitteitä koskevia yleisiä sääntöjä sovelletaan edelleen, ja kuluttajat, joihin sopimattomat kaupalliset käytännöt vaikuttavat, voivat edelleen tehdä valituksia toimivaltaisille viranomaisille ja hakea muutosta kansallisissa tuomioistuimissa ja EU:n tuomioistuimissa.

Lisäksi ehdotuksessa kehotetaan jäsenvaltioita toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet auttaakseen pieniä ja keskisuuria yrityksiä soveltamaan ehdotuksen vaatimuksia. Näitä yrityksiä odotetaan tuettavan vihreään siirtymään osallistumisessa, kun ne saavat helpommin käyttöönsä taloudellisen tuen ja organisatorisen ja teknisen avun kaltaisia toimenpiteitä.

- **Väitteiden perustelemista koskevien vaatimusten odotetut vaikutukset**

Kieltämällä sellaiset väitteet, jotka eivät täytä vähimmäisvaatimuksia, tämä toimenpide **parantaa** osaltaan kuluttajille annettavien **tietojen luotettavuutta** ja **vaikuttaa näin ollen myönteisesti kuluttajien päätöksentekoon**, mikä helpottaa sellaisten tuotteiden valintaa, joiden ympäristötehokkuus on parempi, ja lisää siten kuluttajien hyvinvointia. Koska tietyt kuluttajat ostavat sellaisia tuotteita, jotka ovat aidosti ympäristön kannalta parempia, **ympäristövaikutusten arvioidaan olevan erittäin myönteisiä**.

Yrityksiin kohdistuvien vaikutusten osalta on poistettava väitteet, jotka eivät täytä näitä vähimmäisvaatimuksia. Väitteiden poistaminen edellyttää muun muassa tuotepakkausten ja lentolehtisten mukauttamista, mutta kyseessä on kertaluonteinen mukautuskustannus.[55]

Lisäksi **yritysten on vastattava väitteiden perustelemista koskevista kustannuksista**. Nämä kustannukset määräytyvät suurelta osin sen mukaan, minkälaisen ympäristöväitteen yritys haluaa vapaaehtoisesti esittää ja kuinka monen tuotteen osalta. Tuotteen elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia koskevat väitteet (esimerkiksi kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen koko elinkaaren ja arvoketjun aikana) edellyttävät huomattavasti suurempia investointeja kuin tiettyyn ympäristönäkökohtaan (esimerkiksi pakkauksen kierrätysmateriaalin osuus) keskittyvät väitteet. Väitteen luonteesta ja monimutkaisuudesta riippuen siihen liittyvät perustelukustannukset voivat vaihdella merkittävästi. Esimerkiksi yksinkertaisen väitteen, kuten tuotannossa käytettäviä materiaaleja koskevan väitteen, perustelukustannusten arvioidaan olevan 500 euroa.[56] Jos yritys päättää esimerkiksi esittää väitteen jonkin tuotteensa ympäristöjalanjäljestä ja päättää tehdä tutkimuksen tuotteen ympäristöjalanjälkeä koskevaa menetelmää käyttäen, kustannukset ovat noin 8 000 euroa (tämä voi laskea 4 000 euroon, jos tuotteen ympäristöjalanjälkeä koskevat säännöt ovat

---

54 Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

55 Juuri ennen vaihtoehdon hyväksymistä varastossa olevien tuotteiden hyvin pienen osan osalta oletetaan, että myyjä poistaa väitteet (esimerkiksi peittämällä ne tarralla). Tästä aiheutuu jonkin verran kustannuksia vaihtoehdon toteuttamisen kahtena ensimmäisenä vuonna varastossa olevien tuotteiden pienen osuuden osalta, minkä jälkeen oletamme, että kaikki tällaiset tuotteet on myyty.

56 Sisäinen arvio yksittäistä vaikutusta koskevasta erityisestä väitteestä (esimerkiksi biopohjaisen [tai kierrätetyn] materiaalin osuus prosentteina tuotteesta), jonka osalta näyttö on suoraviivaista, eli väitteestä, joka voidaan perustella helposti saatavilla olevilla tuotannossa käytettäviä materiaaleja koskevilla tiedoilla tai asiakirjoilla.

olemassa). Jos valittu väite koskee esimerkiksi organisaation omaa jalanjälkeä, organisaation ympäristöjalanjälkeä koskevien menetelmien käyttö väitteen perustelemiseksi voi maksaa 54 000 euroa (jos alakohtaisia sääntöjä ei ole).[57]

On kuitenkin edelleen yritysten oma päätös sisällyttää (tai olla sisällyttämättä) ympäristöväitteitä *vapaaehtoiseen* kaupalliseen viestintäänsä. Tämä tarkoittaa, että **yritykset voivat hallita kustannuksiaan** määrittämällä (mahdollisen) väitteen laajuuden ottaen huomioon väitteen odotettavissa olevan investoidun pääoman tuoton. Lyhyesti sanottuna perustelukustannukset ovat yrityksille vapaaehtoisia, sillä ne ovat osa markkinointistrategiaa, ja sen vuoksi uskottavia arvioita unionin markkinoiden kokonaiskustannuksista on vaikea tehdä.

Täytäntöönpanokustannusten ja muiden kustannusten osalta toimivaltaisten viranomaisten on arvioitava, missä määrin tietty väite täyttää tässä vaihtoehdossa asetetut kriteerit, eli onko väitteen esittävällä yrityksellä akkreditoidun todentajan myöntämä vaatimustenmukaisuustodistus. Useat haastatelluista kuluttajansuojaviranomaisista kuitenkin totesivat, että tämä vaihtoehto saattaa johtaa säästöihin, sillä se merkitsee sitä, että niiden tekemän ”viherpesun” arvioinnin perustelemiseen tarvitaan vähemmän resursseja.

- **Väitteiden esittämistä koskevien vaatimusten odotetut vaikutukset**

Väitteiden esittämistä koskevien sääntöjen odotetaan johtavan selkeämpiin ja läpinäkyvämpiin väitteisiin ja siten **lisäävän kuluttajien hyvinvointia**. Yrityksille aiheutuvien kustannusten osalta voidaan todeta, että kun väitteen perustelemiseen tarvittava arviointi on tehty, esittämisvaatimusten noudattamisesta aiheutuvat lisäkustannukset ovat vähäisiä ja sisältyvät suurimmaksi osaksi perustelukustannuksiin.

- **Merkintäjärjestelmiä koskevien vaatimusten odotetut vaikutukset**

Vähimmäiskriteerien käyttöönotto kaikkien ympäristömerkkien osalta lisää merkkien läpinäkyvyyttä ja uskottavuutta (ja hidastaa nykyistä merkkien yleistymistä tai jopa kääntää merkkien määrän laskuun) sekä parantaa kuluttajien päätöksenteon laatua. Kuluttajat saavat varmuuden siitä, että kestävyysmerkinnällä merkityt tuotteet täyttävät läpinäkyvyyttä ja uskottavuutta koskevat vähimmäisvaatimukset, mikä parantaa kuluttajien merkintöjä koskevaa luottamusta ja ymmärrystä. Näiden merkintäjärjestelmien hallinnointia koskevien lisävaatimusten odotetaan vähentävän merkintöjen määrää, sillä sellaiset järjestelmät, jotka eivät ole luotettavia, poistetaan käytöstä. On huomattava, että pienten ja keskisuurten yritysten edellytykset liittyä ympäristömerkkijärjestelmiin määräytyvät niiden koon ja liikevaihdon perusteella.

Vaihtoehdossa 2.3.B esitettyjen kestävyysmerkintöjen oikeudenmukaisuuden arvioimista koskevien vähimmäisvaatimusten käyttöönoton odotetaan lisäävän **kuluttajien hyvinvointia**. **Yrityksiin kohdistuvien vaikutusten** osalta tällä toimenpiteellä odotetaan edistettävän merkinnällä varustettujen tuotteiden tasapuolisia toimintaedellytyksiä, sillä kaikkien on noudatettava samoja vähimmäisvaatimuksia. Lisäksi sillä edistetään merkintöjä ylläpitävien organisaatioiden tasapuolisia toimintaedellytyksiä.

Tällä toimenpiteellä odotetaan myös osaltaan vähennettävän rajatylittävän kaupan esteitä välttämällä jäsenvaltioiden epäyhtenäisiä läpinäkymättömien tai epäuskottavien merkintöjen ja logojen yleistymiseen liittyviä kansallisia lähestymistapoja. Tämä vähentää oikeudellista

[57] Sisäinen arvio, joka koskee koko organisaation ympäristöjalanjälkeä koskevan väitteen todentamista. Keskimääräiset arvot perustuvat ympäristöasioiden pääosaston tekemään kohdennettuun lisäkyselyyn, johon osallistui seitsemän tärkeintä PEFCR- ja OEFSR-sääntöjen kehitystyötä tukevaa konsulttia ja jota verrattiin muihin kirjallisuuslähteisiin.

epävarmuutta ja yritysten kustannuksia, sillä niiden on noudatettava sisämarkkinoilla samanlaisia sääntöjä.

Merkintöjä tai logoja ylläpitäville ja hallinnoiville yhteisöille odotetaan aiheutuvan jonkin verran **hallinnollisia kustannuksia**[58]. Niille aiheutuu myös huomattavia **vaatimusten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia** siitä, että ne toteuttavat tarvittavat muutokset sisäisiin prosesseihinsa, mukaan lukien kolmannen osapuolen sertifioinnit kunkin hakemuksen osalta (jos ne eivät tee sitä jo lähtötilanteessa). Merkintöjä ylläpitäville ja hallinnoiville yhteisöille aiheutuvat vaikutustenarvioinnissa määritetyt kustannukset siirretään merkintöjä hakeville valmistajille ja myyjille.

Merkintöjen hakemisesta aiheutuvien **välillisten kustannusten** odotetaan kasvavan. Toisaalta yhdenmukaistamisen lisääntyminen saattaa vähentää tarvetta hakea useita merkintöjä.

Vaikutustenarvioinnissa arvioitujen julkishallinnolle aiheutuvien **täytäntöönpanokustannusten** ei odoteta olevan merkittäviä, sillä ehdotetuissa vähimmäisvaatimuksissa edellytetään, että kaikki asiaankuuluvat tiedot toimitetaan verkossa, minkä lisäksi merkinnät edellyttävät kolmannen osapuolen toteuttamaa todentamista.

Merkintöjä koskevat lisätoimenpiteet, joita kehitetään vaikutustenarvioinnin lisäksi, tukevat vahvasti sen tavoitteen saavuttamista, että ympäristömerkintäjärjestelmien yleistyminen kaikkialla EU:ssa lopetetaan ja sisämarkkinoiden toimintaa parannetaan. Pysäyttämällä uudet julkiset järjestelmät estetään alueellisia ja kansallisia viranomaisia kehittämästä merkintöjä ja merkintäjärjestelmiä, joita on tarkasteltava uudelleen tai joista on luovuttava pian sen jälkeen, kun vastaava merkintä on otettu käyttöön EU:n tasolla. Tämän toimenpiteen hyväksymisen ja sen täytäntöönpanon välinen jakso antaa aikaa suunnittelulle ja estää nämä viranomaisille aiheutuvat lisäkustannukset. Merkintöjen kehittäminen EU:n tasolla samoille tuoteryhmille takaa myös resurssien tehokkaamman käytön kuin jos merkinnät kehitettäisiin kansallisella tasolla.

Myös yksityisten toimijoiden kehittämien uusien merkintäjärjestelmien valvomaton käyttöönotto vähenee. Jäsenvaltioiden viranomaisten on hyväksyttävä tällaisten järjestelmien kehittäminen niiden lisäarvon perusteella. Tämän odotetaan osaltaan vähentävän järjestelmien lisääntymistä. Todentamismenettelyn kehittämisestä ja täytäntöönpanosta **viranomaisille aiheutuvia hallinnollisia kustannuksia** on vaikea arvioida, sillä hakemusten mahdollisesta määrästä ei ole varmuutta. Tämän toimenpiteen odotetaan aiheuttavan **yrityksille hallinnollisia kustannuksia**, koska niiden on toimitettava jäsenvaltioiden viranomaisille tiedot, jotka on liitetty yksityisen merkintäjärjestelmän kehittämistä koskevaan pyyntöön. Näistä hallinnollisista kustannuksista ei ole vielä raportoitu, ja ne ovat merkityksellisiä hallinnollisen taakan vähentämiseen tähtäävän ”yksi sisään, yksi ulos” -lähestymistavan kannalta. Kustannusten ei kuitenkaan odoteta olevan merkittäviä, koska tällaisten hakemusten määrän odotetaan olevan suhteellisen vähäinen, sillä tällaisten järjestelmien perustamiselle asetetaan etukäteen rajoituksia, jotka johtuvat tämän ehdotuksen antamisajankohdan ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamisajankohdan välisestä viiveestä (jonka odotetaan olevan noin neljä vuotta).

Rajoittamalla merkintöjen mahdollisuus esittää ympäristövaikutusten yhdistelmäindikaattoriin perustuva luokitus tai pistemäärä ainoastaan EU:n tasolla kehitettyihin merkintöihin pyritään vähentämään kuluttajien sekaannusta ja vääriä tietoja sekä merkintöjen yleistä lisääntymistä. On olemassa vaara, että yhdistelmäindikaattorin luonteen vuoksi tuotteen tiettyjen

[58] Yksityiskohtaiset tiedot hallinnollisten kustannusten jakautumisesta ovat saatavilla komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa SWD(2022) 85 final, s. 200.

parametrien kielteisiä vaikutuksia voidaan laimentaa muiden parametrien myönteisemmillä vaikutuksilla ja antaa kuluttajalle harhaanjohtavaa tietoa tuotteen todellisista päävaikutuksista. On olennaisen tärkeää lopettaa mahdolliset järjestelmät, joissa käytetään alueellista tai kansallista yhteispisteytystä, jotta voidaan varmistaa yhdenmukaistaminen sisämarkkinoilla. Lisäksi tällaiset merkinnät perustuvat yleensä eri menetelmiin saman tuoteryhmän osalta, mikä voi johtaa siihen, että samalle tuotteelle annetaan eri luokitus järjestelmästä riippuen.

- **Ennakkotodentamisen odotetut vaikutukset**

Riippumattomien akkreditoitujen elinten toteuttama ennakkotodentaminen helpottaa ja tukee **ehdotuksen vaatimusten täytäntöönpanon valvontaa** ilman, että toimivaltaisten viranomaisten resursseja käytetään liiaksi. Vaatimustenmukaisuustodistuksen avulla paikalliset toimivaltaiset viranomaiset voivat helposti tarkistaa markkinoilla olevan väitteen luotettavuuden. Sellaisia väitteitä koskevat valitukset, joiden osalta on olemassa voimassa oleva vaatimustenmukaisuustodistus, voitaisiin käsitellä nopeammin, mikä **vähentäisi täytäntöönpanokustannuksia** nykyisenkaltaiseen toimintaan verrattuna.

Ympäristöväitteitä esittävät **yritykset hyötyisivät väitteiden sertifiointiprosessista**, sillä koko EU:ssa tunnustettu vaatimustenmukaisuustodistus tarjoaisi oikeusvarmuuden ja edellyttäisi ainoastaan yhtä EU:n sisäistä sertifiointia, mikä tekisi sertifiointiprosessista halvemman ja helpomman sisämarkkinoilla kauppaa käyville yrityksille.

Yrityksille aiheutuisi hallinnollisia kustannuksia siitä, että niiden on toimitettava ”todentajalle” vaatimustenmukaisuustodistusta koskeva ennakkopyyntö ennen ympäristöväitteiden esittämistä. Nämä hallinnolliset kustannukset määräytyvät kunkin tehdyn vapaaehtoisen väitteen laajuuden ja odotettavissa olevien väitteiden määrän mukaan, minkä vuoksi unionin markkinoille aiheutuvia kokonaiskustannuksia on vaikea arvioida uskottavalla tavalla. Tästä syystä näistä kustannuksista ei ole vielä raportoitu, vaikka ne ovat merkityksellisiä hallinnollisen taakan vähentämiseen tähtäävän ”yksi sisään, yksi ulos” -lähestymistavan kannalta.

- **Odotettu edistyminen asiaankuuluvien kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa**

Kulutus- ja tuotantomallien kestävyyden varmistamista koskevan kestävän kehityksen tavoitteen 12 osalta tämän ehdotuksen ja kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevan ehdotuksen parhaaksi arvioidun toimintavaihtoehdon toteuttamisen odotetaan johtavan sellaisten tuotteiden ostamisen lisääntymiseen, joiden osalta kuluttajaa ei johdeta harhaan tuotteen ympäristövaikutuksista. Aloitteiden odotetaan suojaavan kuluttajia paremmin sopimattomilta kaupallisilta menettelyiltä, kuten viherpesulta tai läpinäkymättömiltä vapaaehtoisilta kestävyysmerkinnöiltä, jotka eivät ole yhteensopivia vihreän siirtymän kanssa. Ilmastotekoja koskevan kestävän kehityksen tavoitteen 13 osalta aloitteiden odotetaan johtavan 5–7 miljoonan hiilidioksidiekvivalenttitonnin vähennykseen 15 vuoden aikana[59].

3.3. Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen

Ehdotus on uusi erityissäännöksenä toimiva aloite, jolla pyritään täydentämään yleisiä kuluttajalainsäädäntöä koskevia direktiivejä ja erityisesti ehdotusta kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä. Ehdotuksella pyritään suoraan vähentämään sääntelytaakkaa vahvistamalla vihreiden tuotteiden ja yritysten sisämarkkinoiden toimintaa ja asettamalla ympäristöväitteille vähimmäisvaatimukset. Se

[59] SWD(2022) 85 final.

vähentää sisämarkkinoiden oikeudellisen pirstoutumisen riskiä ja lisää oikeusvarmuutta. Tämän puolestaan odotetaan johtavan kustannussäästöihin sellaisille yrityksille, jotka haluavat esittää tällaisia väitteitä, ja kuluttajalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaaville toimivaltaisille viranomaisille. Lisäksi ehdotuksessa säädetään uudelleentarkastelulausekkeesta kuuden vuoden kuluttua direktiivin voimaantulosta sen arvioimiseksi, onko direktiivin tavoitteet saavutettu ja onko tarpeen yhdenmukaistaa ympäristöväitteiden perustelemista ja esittämistä edelleen siten, että nämä tavoitteet voitaisiin saavuttaa tehokkaammin. Ehdotus koskee sekä fyysisessä että digitaalisessa ympäristössä esitettäviä ympäristöväitteitä, joten sen katsotaan olevan valmis digitaaliseen ympäristöön.

3.4. Perusoikeudet

Ehdotuksessa noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan 38 artiklaa, jonka mukaisesti EU:n on varmistettava korkeatasoinen kuluttajansuoja. Tämä varmistetaan varmistamalla ympäristöväitteiden luotettavuus, vertailukelpoisuus ja todennettavuus sekä torjumalla viherpesua ja epäluotettavien ja läpinäkymättömien ympäristöväitteiden ja -merkkien käyttöä. Ehdotuksella myös tehostetaan perusoikeuskirjan 37 artiklassa vahvistettuja ympäristönsuojelun korkeaa tasoa ja ympäristön laadun parantamista koskeviin oikeuksia. Lisäksi sen vuoksi, että ehdotuksella torjutaan viherpesua, sillä varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset yrityksille, kun ne markkinoivat ympäristöystävällisyyttään, ja näin taataan vapaus harjoittaa liiketoimintaa unionin lainsäädännön ja kansallisten lakien ja käytäntöjen mukaisesti.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Aloitteen talousarvio on yhteensä noin 25 miljoonaa euroa vuoteen 2027 asti (eli nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa).

Kuten lainsäädäntöesitykseen liitettävässä rahoitusselvityksessä todetaan, aloitteeseen sisältyy henkilöstö- ja hallintomenoja, jotka liittyvät direktiivin täytäntöönpanoon sekä delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten valmisteluun.
Siihen sisältyy myös määrärahoja, jotka rahoitetaan kokonaisuudessaan Life-ohjelman määrärahojen uudelleenkohdentamisella. Kuten lainsäädäntöesitykseen liitettävän rahoitusselvityksen 3 jaksossa olevissa taulukoissa on yksityiskohtaisesti esitetty, tämä määrä kattaa ympäristöjalanjäljen ja muiden tarvittavien tietojoukkojen hankinnan, jotta yrityksiä, erityisesti pk-yrityksiä, voidaan tukea ympäristöväitteitä koskevan ehdotuksen noudattamisessa. Pk-yritysten, suurten yritysten, virastojen ja kaikkien asianomaisten osapuolten julkinen pääsy näihin tietoihin auttaa vähentämään niiden omien menetelmien kehittämisestä ja vahvistamisesta aiheutuvia kustannuksia ja mahdollisesti myös kehitettyjen menetelmien käyttäjille aiheutuvia kustannuksia. Ympäristöjalanjälkeä koskevien tietojoukkojen saatavuus tukee myös EU:n muiden ympäristökestävyyttä ja kuluttajia oikeiden valintojen tekemisessä auttamista koskevien politiikkojen, kuten tuotteiden ekologista suunnittelua koskevan asetusehdotuksen, täytäntöönpanoa. Tuotteiden ekologista suunnittelua koskevassa asetuksessa otetaan käyttöön mahdollisuus asettaa pakollisia tietovaatimuksia, jotka voidaan myös liittää merkintävaatimuksiin, ja se johtaa tietovirtojen parantamiseen digitaalisten tuotepassien avulla. Ympäristöjalanjälkeä koskevat tietojoukot tukevat tuotteiden ekologista suunnittelua koskevaan asetukseen liittyvissä delegoiduissa säädöksissä olevien tieto- ja suoritustasovaatimusten laskentaa ja asettamista, esimerkiksi hiili- ja ympäristöjalanjälkeä koskevien vaatimusten osalta, ja ne perustuvat yhdenmukaistettuihin korkealaatuisiin toissijaisiin tietoihin. Yhdessä nämä tiedot ja näyttöön perustuvat politiikat johtavat siihen, että kuluttajat ovat tietoisempia ja että he voivat luottaa yritysten antamiin ympäristötietoihin.

5. LISÄTIEDOT – TOTEUTTAMISSUUNNITELMAT, SEURANTA, ARVIOINTI JA RAPORTOINTIJÄRJESTELY

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan tämän direktiivin tavoitteiden saavuttamista, viimeistään kuuden vuoden kuluttua direktiivin antamisesta. Jäsenvaltioiden on säännöllisesti seurattava tämän direktiivin soveltamista täytäntöönpanoviranomaisille ilmoitettujen ympäristöväitteiden yleiskatsauksen perusteella. Jäsenvaltioiden on toimitettava nämä tiedot komissiolle vuosittain. Euroopan ympäristökeskus julkaisee kahden vuoden välein julkaistavan raportin, jossa se arvioi ympäristöväitteiden ja merkintäjärjestelmien kehitystä kussakin jäsenvaltiossa.

6. EHDOTUKSEEN SISÄLTYVIEN SÄÄNNÖSTEN YKSITYISKOHTAISET SELITYKSET

6.1. Ehdotuksen soveltamisala

Ehdotuksen 1 artiklassa vahvistetaan soveltamisala. Ehdotuksessa asetetaan vähimmäisvaatimukset vapaaehtoisten ympäristöväitteiden ja ympäristömerkkien perustelemiselle ja esittämiselle elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisissä kaupallisissa menettelyissä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sellaisen muun unionin lainsäädännön soveltamista, jossa asetetaan ympäristöväitteitä koskevia edellytyksiä tiettyjen tuotteiden tai alojen osalta (kuten 1.2 jaksossa kuvataan).

6.2. Ympäristöväitteiden perustelemista koskevat vaatimukset

Ehdotuksen 3 artiklassa keskitytään sellaisiin seikkoihin, joita ei ole sisällytetty kuluttajansuojalainsäädäntöön, erityisesti väitteiden perustelemisen osalta, ja joissakin tapauksissa siinä esitetään lisäselvennyksiä. Ehdotuksessa edellytetään, että nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelujen on perustuttava arviointiin, joka täyttää valitut vähimmäiskriteerit väitteiden harhaanjohtavuuden estämiseksi, eli että

– perustana oleva arviointi perustuu tunnustettuun tieteelliseen näyttöön ja uusimpaan tekniseen tietämykseen;

– perustana oleva arviointi osoittaa vaikutusten, näkökohtien ja tehokkuuden merkityksen elinkaaren näkökulmasta;

– perustana oleva arvioinnissa otetaan huomioon kaikki merkittävät näkökohdat ja vaikutukset tehokkuuden arvioimiseksi;

– perustana oleva arviointi osoittaa, pitääkö väite paikkansa koko tuotteen vai ainoastaan sen osien osalta (koko elinkaaren vai ainoastaan tiettyjen vaiheiden osalta taikka elinkeinonharjoittajan kaikkien toimintojen vai ainoastaan niiden osan osalta);

– perustana oleva arviointi osoittaa, että väite ei vastaa lainsäädännössä säädettyjä vaatimuksia;

– perustana olevassa arvioinnissa annetaan tietoa siitä, onko tuotteen tehokkuus ympäristön kannalta merkittävästi parempi kuin yleinen käytäntö;

– perustana olevassa arvioinnissa määritetään, johtaako myönteinen saavutus toisen vaikutuksen merkittävään pahenemiseen;

– perustana olevassa arvioinnissa edellytetään, että kasvihuonekaasujen kompensaatiot raportoidaan läpinäkyvästi;

– perustana oleva arviointi sisältää tarkkoja ensisijaisia tai toissijaisia tietoja.

Mikroyritykset (joilla on alle kymmenen työntekijää ja joiden vuotuinen liikevaihto on enintään kaksi miljoonaa euroa[60]) vapautetaan tämän artiklan vaatimuksista, paitsi jos ne haluavat saada ympäristöväitteen vaatimustenmukaisuustodistuksen, jolloin niiden on noudatettava näitä vaatimuksia.

Lisäksi 4 artiklassa asetetaan lisävaatimuksia vertaileville väitteille (eli väitteille, joissa todetaan tai annetaan ymmärtää, että tuotteella tai elinkeinonharjoittajalla on vähemmän tai enemmän ympäristövaikutuksia kuin muilla tuotteilla tai elinkeinonharjoittajilla tai että tuotteen tai elinkeinonharjoittajan tehokkuus ympäristönäkökohtien osalta on parempi tai huonompi kuin muiden tuotteiden tai elinkeinonharjoittajien). Nämä vaatimukset ovat seuraavat:

- käytetään vastaavia tietoja vertailtavien tuotteiden ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden arvioinnissa;
- käytetään vertailtavien tuotteiden tai elinkeinonharjoittajien osalta vastaavalla tavalla tuotettuja tai hankittuja tietoja;
- arvoketjun vaiheiden kattavuus on vastaava vertailtavien tuotteiden ja elinkeinonharjoittajien osalta ja samalla varmistetaan, että merkittävimmät vaiheet otetaan huomioon vertailtavien tuotteiden ja elinkeinonharjoittajien osalta;
- ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden kattavuus on vastaava vertailtavien tuotteiden ja elinkeinonharjoittajien osalta, minkä lisäksi varmistetaan, että merkittävimmät vaikutukset otetaan huomioon kaikkien vertailtavien tuotteiden ja elinkeinonharjoittajien osalta;
- vertailussa käytettävät oletukset asetetaan yhdenmukaisiksi vertailluille tuotteille ja elinkeinonharjoittajille;
- vaikutusten parantumista (verrattuna tuotteen aikaisempaan versioon) koskevissa vertailevissa väitteissä selitetään parannuksen vaikutus muihin näkökohtiin ja vaikutuksiin, minkä lisäksi ilmoitetaan vertailuvuosi.

Erityyppiset väitteet edellyttävät eritasoisia perusteluja. Ehdotuksessa ei määrätä yhtä ainoaa menetelmää, eikä siinä edellytetä koko elinkaaren kattavan analyysin tekemistä jokaisen väitetyypin osalta. Arvioinnissa, jota käytetään nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemiseen, on tarkasteltava tuotteen elinkaarta tai elinkeinonharjoittajan koko toimintaa, jotta voidaan yksilöidä sellaiset asiaankuuluvat vaikutukset, joihin väitteet kohdistuvat, ja jotta elinkeinonharjoittaja voi välttää asiaankuuluvien näkökohtien laiminlyönnin. Tämä on tarpeen myös sen tarkistamiseksi, johtavatko väitetyt hyödyt vaikutusten siirtymiseen elinkaaren muihin vaiheisiin tai muiden ympäristövaikutusten merkittävään lisääntymiseen.

Jotta arviointia voitaisiin pitää luotettavana, sen olisi sisällettävä ensisijaisia, yrityskohtaisia tietoja merkityksellisistä näkökohdista, jotka vaikuttavat merkittävästi väitteessä tarkoitetun tuotteen tai elinkeinonharjoittajan ympäristötehokkuuteen. Joidenkin maiden kuluttajansuojaviranomaiset ovat alkaneet kyseenalaistaa tuotekohtaisia ympäristöväitteitä, jos perusteluissa ei ole käytetty ensisijaisia tietoja. Olisi löydettävä oikea tasapaino väitteiden perustelemiseen tarvittavien merkityksellisten ja luotettavien tietojen varmistamisen ja ensisijaisten tietojen keräämiseen tarvittavien toimien välillä ottaen huomioon ensisijaisten tietojen saatavuus. Ensisijaisten tietojen sisällyttämistä koskevassa vaatimuksessa olisi otettava huomioon, kuinka suuri vaikutusvalta väitteen esittävällä elinkeinonharjoittajalla on

[60] EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36.

asianomaiseen prosessiin ja onko ensisijaisia tietoja saatavilla. Vaatimuksessa olisi myös otettava huomioon, onko väitteen esittävä elinkeinonharjoittaja vastuussa prosesseista, ja jos näin ei ole, onko elinkeinonharjoittajalla pääsy prosessia koskeviin ensisijaisiin tietoihin. Jos väitteen esittävä elinkeinonharjoittaja ei toteuta prosessia ja jos ensisijaisia tietoja ei ole saatavilla, toissijaisten tietojen käyttö olisi sallittava myös sellaisten prosessien osalta, jotka vaikuttavat merkittävästi tuotteen tai elinkeinonharjoittajan ympäristötehokkuuteen. Sekä ensisijaisten tietojen että toissijaisten tietojen eli keskimääräisten tietojen laadun ja tarkkuuden olisi joka tapauksessa oltava korkea.

On aiheellista käsitellä kompensaatioihin perustuvia ilmastoon liittyviä väitteitä läpinäkyvämmin. Näin ollen ehdotuksessa edellytetään, että ilmastoon liittyvien väitteiden osalta ilmoitetaan kasvihuonekaasupäästöistä erillään kaikki elinkeinonharjoittajien käyttämät kasvihuonekaasupäästöjen *kompensaatiot* ympäristöä koskevina lisätietoina, mikä on myös tuotteiden tai organisaatioiden ympäristöjalanjälkeä koskevissa menetelmissä noudatettu lähestymistapa. Lisäksi näissä tiedoissa olisi täsmennettävä, liittyvätkö nämä kompensaatiot päästövähennyksiin vai -poistumiin, ja varmistettava, että käytettävät kompensaatiot ovat erittäin luotettavia ja että ne otetaan huomioon oikein, jotta ne heijastavat johdonmukaisesti ja läpinäkyvästi väitettyä ilmastovaikutusta.

Mikroyritykset vapautetaan tämän artiklan vaatimuksista, paitsi jos ne haluavat saada ympäristöväitteen vaatimustenmukaisuustodistuksen, jolloin niiden on noudatettava näitä vaatimuksia.

Komissiolle olisi siirrettävä valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tietyntyyppisten väitteiden perustelemista koskevia vaatimuksia. Näissä delegoiduissa säädöksissä olisi periaatteessa noudatettava markkinoilla olevien ympäristöväitteiden kehityksen seurannan tuloksia, jotta voidaan asettaa etusijalle sellaiset väitteet, jotka saattavat johtaa kuluttajia harhaan. Joidenkin väitteiden osalta voi kuitenkin olla tarpeen, että komissio toimii ennen tätä.

6.3. Ympäristöväitteiden esittämistä koskevat vaatimukset

Ehdotuksen 5 artiklan säännöksillä vastataan ongelmaan, joka koskee luotettavan tiedon puutetta tuotteen ympäristöominaisuuksista[61] niiden elinkeinonharjoittajien osalta, jotka esittävät ympäristöväitteen. Nämä vaatimukset tukevat myös tavoitetta varmistaa, että ympäristöväitteitä esitetään tuotteista tai elinkeinonharjoittajista, jotka tarjoavat ympäristöhyötyjä tavanomaiseen käytäntöön verrattuna.

Ehdotuksessa säädetään erityisesti kaikkien väitteiden esittämisen osalta, että

- niiden on katettava ainoastaan sellaiset ympäristövaikutukset, -näkökohdat tai -tehokkuus, jotka on arvioitu tässä ehdotuksessa säädettyjen perusteluvaatimusten mukaisesti ja jotka on todettu merkittäviksi kyseisen tuotteen tai elinkeinonharjoittajan kannalta;
- niissä on annettava tietoa siitä, miten kuluttajat voivat käyttää tuotetta asianmukaisesti ympäristövaikutusten vähentämiseksi, jos se on esitettyyn väitteeseen nähden tarkoituksenmukaista;

[61] Komission yksiköiden valmisteluasiakirjan SWD(2022) 85 final sivulla 50 todetaan, että alaongelman 1.1 (tuotteiden ympäristöominaisuuksia koskevien luotettavien tietojen puute myyntipisteessä) osalta kaikki vaihtoehdot on hylätty varhaisessa vaiheessa sen vuoksi, että niiden lisäarvoa ei ole voitu osoittaa, ja viherväitteitä koskevan aloitteen ja kestäviä tuotteita koskevan aloitteen yhteydessä toteutettujen toimenpiteiden odotetaan vähentävän tätä alaongelmaa merkittävästi.

- niihin on liitettävä tiedot perusteluista (mukaan lukien tiedot elinkeinonharjoittajan tuotteesta tai toiminnasta; väitteen kattamista näkökohdista, vaikutuksista tai tehokkuudesta; tarvittaessa muista tunnustetuista kansainvälisistä standardeista; perusteena olevista tutkimuksista ja laskelmista; siitä, miten väitteen kohteena olevat parannukset saavutetaan sekä vaatimustenmukaisuustodistus ja todentajan yhteystiedot).

Mikroyritykset vapautetaan tämän artiklan vaatimuksista perustelemista koskevien tietojen osalta, paitsi jos ne haluavat saada ympäristöväitteen vaatimustenmukaisuustodistuksen, jolloin niiden on noudatettava näitä vaatimuksia.

Komissiolle olisi siirrettävä valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tietyntyyppisten väitteiden esittämistä koskevia vaatimuksia, jos se on tarpeen 3 artiklan mukaisesti hyväksyttyjen perustelemista koskevien täydentävien sääntöjen täydentämiseksi. Lisäksi 6 artiklassa todetaan, että sellaisten vertailevien väitteiden, jotka koskevat tuotteen ympäristövaikutusten parantumista verrattuna saman elinkeinonharjoittajan toiseen tuotteeseen tai tuotteeseen, jota elinkeinonharjoittaja ei enää myy kuluttajille, on perustuttava näyttöön siitä, että parannus on merkittävä ja saavutettu viimeisten viiden vuoden aikana.

6.4. Ympäristömerkkejä ja merkintäjärjestelmiä koskevat säännökset

Näiden vaatimusten olisi katsottava täydentävän kestävyysmerkinnän esittämistä koskevia vaatimuksia, jotka on esitetty kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevassa ehdotuksessa ja komission ohjeissa[62] sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin tulkinnasta ja soveltamisesta.

Kaikentyyppisiin väitteisiin sovellettavien perustelemista ja esittämistä koskevien vaatimusten lisäksi tämä ehdotus perustuu kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä koskevan ehdotuksen[63] vaatimuksiin, joilla kielletään itsesertifiointiin[64] perustuvat merkinnät, ja siinä vahvistetaan lisäsuojatoimia ympäristömerkintäjärjestelmien laadun parantamiseksi edellyttämällä läpinäkyvyyttä ja uskottavuutta koskevia vaatimuksia (vaikutustenarvioinnissa esitetyn toimintavaihtoehdon mukaisesti).

Ehdotuksen 7 artiklalla varmistetaan, että merkinnät täyttävät aiemmissa artikloissa jo asetetut vaatimukset ja että merkinnät todennetaan 11 artiklan mukaisesti.

Ympäristömerkkien yleistyminen ja siitä johtuvat kuluttajien hämmennys, markkinoiden pirstaloituminen ja eri jäsenvaltioiden vaatimusten noudattamisesta aiheutuva lisääntynyt taakka edellyttävät kunnianhimoisia toimenpiteitä, jotka hyödyttävät sekä kuluttajia että yrityksiä. Tämän vuoksi päätöksentekoprosessin aikana katsottiin aiheelliseksi, että ympäristöväitteitä koskevaan ehdotukseen sisällytetään lisäsäännöksiä, joilla pyritään torjumaan merkintöjen yleistymistä tähän ehdotukseen ja kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevaan ehdotukseen liitettynä olevassa vaikutustenarvioinnissa arvioitujen säännösten lisäksi siten, että näissä säännöksissä erityisesti kielletään merkinnät, joissa esitetään luokitus tai pistemäärä, joka perustuu sellaiseen yhdistelmäindikaattoriin, joka kuvaa kumulatiivisia ympäristövaikutuksia, jollei merkintöjä ole vahvistettu EU:n tasolla.

---

62 Komission tiedonanto – *Ohjeet sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY tulkintaa ja soveltamista varten* (EUVL C 526, 29.12.2021, s. 1).

63 COM(2022) 143 final, liite asiakirjaan ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 2005/29/EY ja 2011/83/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä parantamalla suojaa sopimattomilta menettelyiltä ja tiedottamista.

64 Eli sertifiointi ei perustu sertifiointijärjestelmään tai sertifiointijärjestelmä ei ole viranomaisten perustama.

Ehdotuksen 8 artiklassa täsmennetään tarkemmin ympäristömerkintäjärjestelmiä koskevia vaatimuksia. Nämä vaatimukset ovat suhteellisen samanlaisia kuin useiden tunnettujen ja hyvämaineisten julkisten ja yksityisten kestävyysmerkintäjärjestelmien hallintokriteerit, ja niihin sisältyvät seuraavat:

- omistajuutta, päätöksentekoelintä ja tavoitteita koskevien tietojen läpinäkyvyyttä ja saatavuutta koskevat vaatimukset,
- asiantuntijat kehittävät merkintöjen myöntämisperusteet ja sidosryhmät tarkistavat ne;
- valitus- ja riidanratkaisumekanismin olemassaolo;
- menettelyt vaatimustenvastaisuuksien käsittelemiseksi ja mahdollisuus peruuttaa tai keskeyttää merkinnän voimassaolo, jos vaatimustenvastaisuus on jatkuvaa ja räikeää.

Ympäristömerkkien yleistymistä ja siitä johtuvaa kuluttajien sekaannusta koskevista edellä mainituista syistä 8 artiklassa annetaan myös lisäsäännöksiä, joilla puututaan merkintäjärjestelmien yleistymiseen, erityisesti

- uusien kansallisten tai alueellisten julkisessa omistuksessa olevien järjestelmien perustamiskielto;
- todentamismenettely EU:n ja kolmansien maiden yksityisten toimijoiden perustamille uusille järjestelmille, jotka kansallisten viranomaisten olisi arvioitava ja todennettava ainoastaan, jos niiden osoitetaan tuovan lisäarvoa ympäristötavoitteidensa tai ympäristövaikutusten, tuoteryhmän tai toimialan kattamisen osalta sekä sen osalta, että niillä voidaan tukea pk-yritysten vihreää siirtymää paremmin verrattuna nykyisiin unionin järjestelmiin, kansallisiin järjestelmiin tai alueellisiin järjestelmiin.

Jos kolmansien maiden uusien julkisten järjestelmien tarkoituksena on toimia unionin markkinoilla, niiden on täytettävä tämän ehdotuksen vaatimukset, ja niihin on sovellettava komission ennakkoilmoitusta ja -hyväksyntää, jotta voidaan varmistaa, että nämä järjestelmät tuovat lisäarvoa ympäristötavoitteiden, ympäristövaikutusten kattavuuden, tuoteryhmien tai toimialojen osalta.

Ehdotuksen 9 artiklassa vahvistetaan elinkeinonharjoittajien toteuttamaa ympäristöväitteiden uudelleentarkastelua koskevat vaatimukset.

6.5. Ympäristöväitteiden ja merkintäjärjestelmien ennakkotodentaminen

Ehdotuksen 10 artiklassa täsmennetään, miten kolmannen osapuolen on todennettava ja sertifioitava ympäristöväitteiden ja -merkkien perusteleminen ja esittäminen siten, että ne täyttävät direktiivin vaatimukset, ennen kuin väitettä käytetään kaupallisessa viestinnässä. Virallisesti akkreditoitu elin (’todentaja’) toteuttaa tämän ennakkotodentamisen sen yrityksen esittämille väitteille, joka haluaa käyttää väitettä. Tällä toimenpiteellä varmistetaan, että kaikkien väitteiden, joille kuluttaja altistuu, on todennettu olevan luotettavia. Ehdotuksessa määritellään myös yksityiskohtaiset vaatimukset, jotka todentajien on täytettävä, jotta jäsenvaltiot voivat akkreditoida ne.

Kun todentaja on todentanut toimitetun väitteen, se päättää *vaatimustenmukaisuustodistuksen* antamisesta (tai antamatta jättämisestä). Tämä todistus tunnustetaan kaikkialla EU:ssa, se

jaetaan jäsenvaltioiden kesken sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän[65] kautta, ja sen avulla yritykset voivat käyttää väitettä kuluttajille suunnatussa kaupallisessa viestinnässä kaikkialla sisämarkkinoilla. Väitteiden vaatimustenmukaisuustodistus antaa yrityksille varmuuden siitä, että toisen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset eivät kyseenalaista niiden sertifioitua väitettä. Tätä menettelyä sovelletaan myös merkintäjärjestelmien todentamiseen sen osalta, ovatko ne hallintoa koskevien säännösten mukaisia. Komissiolle siirretään valta antaa täytäntöönpanosäädös, jossa täsmennetään vaatimustenmukaisuustodistuksen muoto.

Ehdotuksen 11 artiklassa säädetään, että todentajan on oltava virallisesti akkreditoitu[66] riippumaton elin, jolla ei ole eturistiriitoja, jotta voidaan varmistaa päätösten riippumattomuus, ja jolla on mahdollisimman suuri ammatillinen luotettavuus. Elimellä on oltava tarvittava asiantuntemus, laitteet ja infrastruktuuri todentamisen toteuttamiseksi sekä riittävästi sopivaa henkilöstöä, joka noudattaa salassapitovelvollisuutta.

6.6. Pienet ja keskisuuret yritykset

Kun otetaan huomioon ohjelmat, joista pienet ja keskisuuret yritykset voivat hyötyä, 12 artiklalla varmistetaan, että tällaiset aloitteet otetaan huomioon ja että toteutetaan näiden yritysten auttamiseksi asianmukaiset toimenpiteet, mukaan lukien taloudellinen tuki, rahoituksen saanti, johdon ja henkilöstön erityiskoulutus sekä organisatorinen ja tekninen tuki.

6.7. Säännösten täytäntöönpano

Ehdotuksen 13 artiklassa säädetään, että kukin jäsenvaltio nimeää yhden tai useamman asianmukaisen toimivaltaisen viranomaisen, joka vastaa ehdotuksen säännösten täytäntöönpanosta. Koska kuluttajansuojamekanismit vaihtelevat jäsenvaltioittain, on tarkoituksenmukaisempaa antaa jäsenvaltioiden nimetä tehokkain toimivaltainen viranomainen, joka huolehtii täytäntöönpanon valvonnasta, mukaan lukien tarkastukset, seuraamukset ja oikeudelliset toimet. Näin ollen ehdotuksessa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus valita voimassa olevat kuluttajansuojalainsäädännön mukaiset mekanismit.

Jos jäsenvaltion alueella on nimetty useampi kuin yksi toimivaltainen viranomainen, jäsenvaltioiden on selvennettävä kunkin toimivaltaisen viranomaisen tehtävät ja otettava käyttöön asianmukaiset viestintä- ja koordinointimekanismit tehokkuuden varmistamiseksi.

Ehdotuksen 14 artiklassa määritellään toimivaltaisten viranomaisten tutkimuksia ja vaatimusten täytäntöönpanoa koskevat valtuudet. Niihin kuuluvat valtuudet saada käyttöönsä rikkomiseen liittyviä olennaisia tietoja, vaatia saada käyttöönsä olennaisia tietoja sen selvittämiseksi, onko rikkomista tapahtunut, käynnistää tutkimuksia tai menettelyjä, velvoittaa elinkeinonharjoittajia toteuttamaan korjaavia toimenpiteitä ja ryhtymään toimiin rikkomisen lopettamiseksi, antaa tarvittaessa kieltomääräyksiä ja määrätä seuraamuksia.

Ehdotuksen 15 artiklassa säädetään, että toimivaltaisten viranomaisten tehtävänä on myös valvoa ehdotuksen noudattamista sisämarkkinoilla. Niiden odotetaan toteuttavan säännöllisesti väitteitä ja merkintäjärjestelmiä koskevia tarkastuksia (julkisesti saatavilla olevien raporttien perusteella) sekä arvioivan väitteitä ja merkintäjärjestelmiä, joihin liittyy

---

65 Perustettu hallinnollisesta yhteistyöstä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä ja komission päätöksen 2008/49/EY kumoamisesta 25 päivänä lokakuuta 2012 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1024/2012 (EUVL L 316, 14.11.2012, s. 1–11).

66 Akkreditoinnin vaatimusten vahvistamisesta ja asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta 9 päivänä heinäkuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 30) mukaisesti.

rikkomisen riski. Ehdotuksen 16 artiklassa käsitellään yksityiskohtaisesti valitusten käsittelymekanismeja ja oikeussuojan saatavuutta koskevia vaatimuksia.

Rikkomisen käsittelemisen osalta 17 artiklassa määritellään joukko velvoitteita, joita jäsenvaltioiden on noudatettava seuraamusjärjestelmiensä määrittelyssä. Seuraamuksen on määräydyttävä rikkomisen luonteen, vakavuuden, laajuuden ja keston, rikkomisen piirteiden (eli tahallisuus tai huolimattomuus), vastuullisen osapuolen taloudellisen aseman, rikkomisesta saadun taloudellisen hyödyn sekä aiempien rikkomisten tai muiden raskauttavien tekijöiden mukaan. Muissa jäsenvaltioissa samasta rikkomisesta jo määrätyt seuraamukset on myös otettava huomioon.

Ehdotuksen 18 artiklassa säädetään siirretyn säädösvallan käyttämisestä. Ehdotuksen 19 artiklassa säädetään komiteamenettelystä.

Ehdotuksen 20 artiklassa säädetään seurantavaatimuksista, joiden on perustuttava jäsenvaltioiden toimittamaan yleiskatsaukseen virheellisistä ympäristöväitteistä ja -merkeistä. Euroopan ympäristökeskus julkaisee kahden vuoden välein raportin, jossa arvioidaan ympäristöväitteiden kehitystä kussakin jäsenvaltiossa ja koko unionissa. Säännöksissä säädetään myös direktiivin arvioinnista.

2023/0085 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemisesta ja esittämisestä (viherväitteitä koskeva direktiivi)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon[1],

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

1) ”Vihreyttä” ja kestävyyttä koskevista väitteistä on tullut kilpailukykytekijä, ja vihreisiin tuotteisiin liittyvä kasvu on ollut suurempaa kuin tavanomaisiin tuotteisiin liittyvä kasvu. Jos sisämarkkinoilla tarjotut ja ostetut tavarat ja palvelut eivät ole niin ympäristöystävällisiä kuin esitetään, kuluttajia johdetaan harhaan, vihreä siirtymä hidastuu ja kielteisten ympäristövaikutusten vähentäminen estyy. Vihreiden markkinoiden mahdollisuudet eivät ole täysin toteutuneet. Kansallisessa lainsäädännössä tai ympäristöväitteitä sääntelevissä yksityisissä aloitteissa asetetut erilaiset vaatimukset aiheuttavat rasitteen rajatylittävää kauppaa harjoittaville yrityksille, kun niiden on noudatettava erilaisia vaatimuksia kussakin jäsenvaltiossa. Tämä vaikuttaa yritysten kykyyn toimia sisämarkkinoilla ja hyödyntää näitä markkinoita. Samaan aikaan markkinaosapuolilla on vaikeuksia tunnistaa luotettavia ympäristöväitteitä ja tehdä parhaita mahdollisia ostopäätöksiä sisämarkkinoilla. Markkinoilla on yhä enemmän erilaisia merkintöjä ja laskentamenetelmiä, joten kuluttajien, yritysten, sijoittajien ja sidosryhmien on vaikea arvioida väitteiden luotettavuutta.

2) Jos ympäristöväitteet eivät ole luotettavia, vertailukelpoisia ja todennettavissa, kuluttajat ja muut markkinatoimijat eivät pysty ostopäätöksillään antamaan täyttä tukeaan ympäristötehokkuuden parantamiselle. Vastaavasti luotettavien, vertailukelpoisten ja todennettavissa olevien tietojen puute estää kannustimien luomista ympäristötehokkuuden optimoimiseksi, joka yleensä olisi yhteydessä myös toimitusketjun yritysten tehokkuuden kasvuun ja kustannussäästöihin. Sisämarkkinoiden yhteisen vertailukohteen puuttuminen ja tästä aiheutuva sekaannus pahentavat näitä seurauksia.

[1] EUVL C , , s. .

3) Ympäristöväitteisiin sisältyvän ympäristötiedon käyttäjien (kuluttajat, yritykset, sijoittajat, julkishallinnot ja kansalaisjärjestöt) osalta luotettavuuden, vertailukelpoisuuden ja todennettavuuden puute johtaa ympäristötietoa koskevaan luottamusongelmaan ja sekaannukseen epäyhtenäisten ja ristiriitaisten viestien tulkinnassa. Tästä on haittaa kuluttajille ja muille markkinatoimijoille, jotka saattavat valita tuotteen tai liiketoimen muiden vaihtoehtojen sijasta harhaanjohtavien tietojen perusteella.

4) Sen vuoksi on tarpeen yhdenmukaistaa edelleen ympäristöväitteiden sääntelyä. Tällaisella yhdenmukaistamisella vahvistetaan kestävämpien tuotteiden ja elinkeinonharjoittajien markkinoita, kun vältetään kansallisten lähestymistapojen eroista johtuva markkinoiden pirstoutuminen. Sillä myös asetetaan vertailukohta, jonka avulla voidaan edistää maailmanlaajuista siirtymistä oikeudenmukaiseen, ilmastoneutraaliin, resurssitehokkaaseen ja kiertoon perustuvaan talouteen.[2]

5) Yksityiskohtaisilla nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemista koskevilla unionin säännöillä, joita sovelletaan sellaisiin yrityksiin, jotka toimivat unionin markkinoilla yritysten ja kuluttajien välisessä viestinnässä, edistetään osaltaan vihreää siirtymää kohti kiertoon perustuvaa, ilmastoneutraalia ja puhdasta unionin taloutta antamalla kuluttajille mahdollisuus tehdä tietoon perustuvia ostopäätöksiä, minkä lisäksi ne auttavat luomaan tasapuoliset toimintaedellytykset tällaisia väitteitä esittäville markkinatoimijoille.

6) Ympäristöväitteitä koskeva sääntelykehys on yksi komission ehdottamista toimista, joilla pannaan täytäntöön Euroopan vihreän kehityksen ohjelma[3], jossa tunnustetaan, että luotettavalla, vertailukelpoisella ja todennettavissa olevalla tiedolla on tärkeä rooli, koska sen avulla ostajat voivat tehdä kestävämpiä päätöksiä ja ”viherpesun” riski pienenee, ja jossa sitoudutaan parantamaan sääntelyä ja muita toimia katteettomien ympäristöväitteiden torjumiseksi. Sääntelykehyksellä luodaan yhdessä muiden sovellettavien unionin sääntelykehysten kanssa, mukaan lukien ehdotus direktiiviksi kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä[4], jolla muutetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2005/29/EY[5] ja jota tällä ehdotuksella pyritään täydentämään, selkeä järjestelmä ympäristöväitteille, mukaan lukien ympäristömerkit.

7) Tämä direktiivi on osa useita toisiinsa liittyviä aloitteita, joilla pyritään luomaan vahva ja johdonmukainen tuotepoliittinen kehys, jonka avulla ympäristön kannalta kestävistä tuotteista ja liiketoimintamalleista tehdään normi eikä poikkeus, ja muuttamaan

---

2 Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – *Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma – Puhtaamman ja kilpailukykyisemmän Euroopan puolesta* (COM(2020) 98 final).

3 Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – *Euroopan vihreän kehityksen ohjelma* (COM(2019) 640 final).

4 Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivien 2005/29/EY ja 2011/83/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä parantamalla suojaa sopimattomilta menettelyiltä ja tiedottamista (COM(2022) 143 final).

5 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22).

kulutustottumuksia siten, että jätettä ei alkujaan synny. Direktiiviä täydennetään muun muassa toimilla, jotka koskevat tuotteiden kiertotalouden mukaista suunnittelua, uusien liiketoimintamallien edistämistä ja vähimmäisvaatimusten asettamista sen estämiseksi, että EU:n markkinoille saatetaan ympäristölle haitallisia tuotteita, tuotteiden ekologista suunnittelua koskevan asetusehdotuksen[6] avulla.

8) Yksittäisten talouden alojen erityiset tarpeet olisi tunnustettava, ja tätä direktiiviä olisi sen vuoksi sovellettava vapaaehtoisiin nimenomaisiin ympäristöväitteisiin ja ympäristömerkintäjärjestelmiin, joita ei säännellä millään muulla unionin säädöksellä niiden perustelemisen, esittämisen tai todentamisen osalta. Tätä direktiiviä ei sen vuoksi olisi sovellettava sellaisiin nimenomaisiin ympäristöväitteisiin, joiden osalta unionin lainsäädännössä vahvistetaan erityiset säännöt, mukaan lukien menetelmäkehyksiä koskevat säännöt sekä arviointi- tai kirjanpitosäännöt, jotka liittyvät tuotteiden tai elinkeinonharjoittajien ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden mittaamiseen ja laskemiseen, pakollisten ja muiden kuin pakollisten tietojen antamiseen kuluttajille tuotteiden ja elinkeinonharjoittajien ympäristötehokkuudesta tai kestävyystietoihin, joihin liittyy sellaisia viestejä tai kuvauksia, jotka voivat olla joko pakollisia tai vapaaehtoisia unionin sääntöjen mukaisesti.

9) Luonnonmukaista maataloutta ja tuotantoa on kehitettävä edelleen EU:n vihreän kehityksen ohjelman, pellolta pöytään -strategian ja biodiversiteettistrategian puitteissa sekä tavoitteen, jonka mukaan vuoteen 2030 mennessä vähintään 25 prosenttia EU:n maatalousmaasta käytetään luonnonmukaiseen viljelyyn ja luonnonmukaista vesiviljelyä lisätään merkittävästi, ja luonnonmukaisen tuotannon kehittämistä koskevan toimintasuunnitelman (COM(2021) 141) mukaisesti. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/848[7] osalta tätä direktiiviä ei olisi sovellettava luonnonmukaisiksi sertifioituja tuotteita koskeviin ympäristöväitteisiin, jotka on perusteltu kyseisen asetuksen perusteella ja jotka liittyvät esimerkiksi torjunta-aineiden, lannoitteiden ja mikrobilääkeaineiden käyttöön tai esimerkiksi luonnonmukaisen maatalouden myönteisiin vaikutuksiin luonnon monimuotoisuuteen, maaperään tai veteen.[8] Luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöillä on myönteinen vaikutus luonnon monimuotoisuuteen, se luo työpaikkoja ja houkuttelee nuoria viljelijöitä. Kuluttajat pitävät sitä arvossa. Asetuksen (EU) 2018/848 mukaisesti ilmaisuja ”bio” ja ”eko” sekä niiden johdoksia, joko yksin tai yhdistettyinä, saa käyttää unionissa ainoastaan tuotteista, niiden ainesosista tai rehuaineista, jotka kuuluvat kyseisen asetuksen soveltamisalaan, jos ne on tuotettu asetuksen (EU) 2018/848 mukaisesti. Jotta esimerkiksi puuvillasta voidaan käyttää ilmaisua ”eko”, se on sertifioitava luonnonmukaiseksi, sillä se kuuluu asetuksen (EU) 2018/848 soveltamisalaan. Sitä vastoin jos konetiskiaineesta käytetään ilmaisua ”eko”, asia ei kuulu asetuksen (EU) 2018/848 soveltamisalaan vaan siihen sovelletaan direktiivin 2005/29/EY säännöksiä.

10) Tätä direktiiviä ei myöskään sovelleta kestävyystietoihin, jotka sisältävät viestejä tai esityksiä, jotka voivat olla joko pakollisia tai vapaaehtoisia rahoituspalveluja

---

6 Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kestävien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista ja direktiivin 2009/125/EY kumoamisesta (COM(2022) 142 final).

7 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/848, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 kumoamisesta (EUVL L 150, 14.6.2018, s. 1).

8 https://agriculture.ec.europa.eu/system/files/2023-01/agri-market-brief-20-organic-farming-eu_en_1.pdf

koskevien unionin sääntöjen tai kansallisten sääntöjen mukaisesti, kuten sellaisten sääntöjen mukaisesti, jotka liittyvät pankki-, luotto-, vakuutus- ja jälleenvakuutustoimintaan, ammatillisiin lisäeläkkeisiin tai yksilöllisiin eläkkeisiin, arvopapereihin, sijoitusrahastoihin, sijoituspalveluyrityksiin, maksuihin, salkunhoitoon ja sijoitusneuvontaan, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU[9] liitteessä I luetellut palvelut, sekä toimitus- ja selvitystoimintaan, neuvontaan, välitystoimintaan ja muihin rahoitusalan liitännäispalveluihin, mukaan luettuina tällaisiin rahoituspalveluihin liittyvät standardit tai sertifiointijärjestelmät.

11) Tätä direktiiviä ei myöskään pitäisi soveltaa sellaisiin ympäristötietoihin, joista eurooppalaisia kestävyysraportointistandardeja pakollisesti tai vapaaehtoisesti direktiivin 2013/34/EU[10] mukaisesti soveltavat yritykset raportoivat, eikä tämän direktiivin 3 artiklan 1, 2 tai 3 kohdassa määriteltyjen yritysten vapaaehtoisesti raportoimiin kestävyystietoihin, jos kyseiset tiedot raportoidaan direktiivin 2013/34/EU 29 b tai 29 c artiklassa tarkoitettujen standardien tai muiden kansainvälisten, eurooppalaisten tai kansallisten kestävyysraportointistandardien tai -ohjeiden mukaisesti.

12) Tämän direktiivin sääntöjä ei pitäisi soveltaa tarjouksiin, joissa tavaroiden ostaminen tai palvelujen vastaanottaminen edellyttää myyjän tai palveluntarjoajan määrittelemien ympäristökriteerien täyttämistä, tai tarjouksiin, joissa kuluttajat saavat edullisempia sopimusehtoja tai hintoja tällaisten kriteerien täyttämisen perusteella, esimerkiksi niin kutsuttuihin vihreisiin lainoihin, vihreiden kotien vakuutuksiin tai rahoituspalvelutuotteisiin, joissa on samankaltaisia ympäristötoimista tai -käyttäytymisestä saatavia palkkioita.

13) Jos unionin tulevassa lainsäädännössä, esimerkiksi julkistetussa ”Count Emissions EU” -aloitteessa, unionin kestävän ruokajärjestelmän lainsäädäntökehystä koskevassa komission tulevassa ehdotuksessa, tuotteiden ekologista suunnittelua koskevassa asetuksessa[11] tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1007/2011[12] tarkistuksessa, vahvistetaan sääntöjä, jotka koskevat ympäristöväitteitä, ympäristömerkkejä tai tiettyjen tuotteiden tai elinkeinonharjoittajien ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden arviointia tai niistä ilmoittamista tietyillä aloilla, näitä sääntöjä olisi sovellettava kyseisiin nimenomaisiin ympäristöväitteisiin tässä direktiivissä vahvistettujen sääntöjen sijasta.

14) Ehdotuksessa direktiiviksi kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä, jolla muutetaan direktiiviä 2005/29/EY, asetetaan useita ympäristöväitteitä koskevia erityisiä vaatimuksia ja kielletään yleiset ympäristöväitteet, jotka eivät perustu väitteen kannalta merkitykselliseen

---

9 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

10 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

11 COM(2022) 142 final.

12 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1007/2011, annettu 27 päivänä syyskuuta 2011, tekstiilikuitujen nimityksistä ja niitä vastaavista tekstiilituotteiden kuitukoostumuksen selosteista ja merkinnöistä sekä neuvoston direktiivin 73/44/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 96/73/EY ja 2008/121/EY kumoamisesta (EUVL L 272, 18.10.2011, s. 1).

tunnustettuun erinomaiseen ympäristönsuojelulliseen tasoon. Esimerkkejä tällaisista yleisistä ympäristöväitteistä ovat ilmaukset ”ympäristöä säästävä”, ”eko-”, ”vihreä”, ”luontoystävällinen”, ”ekologinen” ja ”ympäristöä kunnioittava”. Tällä direktiivillä olisi täydennettävä kyseisessä ehdotuksessa esitettyjä vaatimuksia käsittelemällä nimenomaisia ympäristöväitteitä koskevia erityisiä näkökohtia ja vaatimuksia niiden perustelemisen, esittämisen ja todentamisen osalta. Tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia olisi sovellettava nimenomaisten ympäristöväitteiden tiettyihin näkökohtiin, ja ne ovat ensisijaisia direktiivissä 2005/29/EY säädettyihin vaatimuksiin nähden kyseisten näkökohtien osalta, jos ne ovat ristiriidassa kyseisen direktiivin 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

15) Sen varmistamiseksi, että kuluttajille tarjotaan luotettavaa, vertailukelpoista ja todennettavissa olevaa tietoa, jonka avulla he voivat tehdä ympäristön kannalta kestävämpiä päätöksiä, ja ”viherpesun” riskin pienentämiseksi on tarpeen vahvistaa nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemista koskevat vaatimukset. Tällaisessa perustelussa olisi otettava huomioon kansainvälisesti tunnustetut tieteelliset lähestymistavat tuotteiden tai elinkeinonharjoittajien ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien ja ympäristötehokkuuden tunnistamiseen ja mittaamiseen, ja sen olisi tuotettava kuluttajille luotettavaa, läpinäkyvää, vertailukelpoista ja todennettavissa olevaa tietoa.

16) Nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemiseksi tehtävässä arvioinnissa on otettava huomioon tuotteen elinkaari tai elinkeinonharjoittajan koko toiminta, eikä siinä saa jättää huomiotta mitään merkityksellisiä ympäristönäkökohtia tai ympäristövaikutuksia. Väitetyt hyödyt eivät saisi johtaa kielteisten vaikutusten perusteettomaan siirtymiseen tuotteen elinkaaren tai elinkeinonharjoittajan kaiken toiminnan muihin vaiheisiin tai muiden kielteisten ympäristövaikutusten syntymiseen tai lisääntymiseen.

17) Nimenomaisen ympäristöväitteen perustana olevan arvioinnin avulla olisi voitava yksilöidä ne tuotteen tai elinkeinonharjoittajan ympäristövaikutukset ja ympäristönäkökohdat, jotka yhdessä vaikuttavat merkittävästi tuotteen tai elinkeinonharjoittajan yleiseen ympäristötehokkuuteen (’merkitykselliset ympäristövaikutukset’ ja ’merkitykselliset ympäristönäkökohdat’). Viitteitä ympäristövaikutusten ja ympäristönäkökohtien merkityksellisyydestä voidaan saada arvioinneista, joissa otetaan huomioon elinkaari, mukaan lukien ympäristöjalanjälkeä koskeviin menetelmiin perustuvat tutkimukset, edellyttäen, että ne ovat täydellisiä tuoteryhmän kannalta merkityksellisten vaikutusten osalta ja että niissä ei jätetä ulkopuolelle mitään tärkeitä ympäristövaikutuksia. Esimerkiksi ympäristöjalanjälkeä koskevien menetelmien käyttöä koskevassa komission suosituksessa[13] yksilöityjen merkityksellisten vaikutusluokkien olisi yhdessä muodostettava vähintään 80 prosenttia vaikutusten kokonaispistemäärästä. Nämä ympäristövaikutusten tai ympäristönäkökohtien merkitystä koskevat viitteet voivat johtua myös erilaisissa tyypin I ympäristömerkeissä, kuten EU-ympäristömerkissä, asetetuista kriteereistä tai ympäristöä säästäviä julkisia hankintoja koskevista unionin kriteereistä,

[13] Komission suositus (EU) 2021/2279, annettu 15 päivänä joulukuuta 2021, ympäristöjalanjälkeä koskevien menetelmien käyttämisestä tuotteiden ja organisaatioiden elinkaaren ympäristötehokkuuden mittaamiseen ja siitä tiedottamiseen (EUVL L 471, 30.12.2021, s. 1).

luokitusjärjestelmäasetuksessa[14] asetetuista vaatimuksista, tuotekohtaisista säännöistä, jotka on hyväksytty kestävien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen .../...[15] mukaisesti, tai muista asiaankuuluvista unionin säännöistä.

18) Direktiivin 2005/29/EY, sellaisena kuin se on muutettuna ehdotuksella direktiiviksi kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä vihreässä siirtymässä, mukaisesti elinkeinonharjoittaja ei saisi esittää tiettyyn tuoteryhmään kuuluvia tuotteita koskevia lakisääteisiä vaatimuksia elinkeinonharjoittajan tarjouksen erityispiirteenä eikä mainostaa kuluttajille sellaisia etuja, joita pidetään yleisen käytännön mukaisina kyseisillä markkinoilla. Nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemiseen käytettävien tietojen avulla olisi näin ollen voitava määrittää tuotteen tai elinkeinonharjoittajan ympäristötehokkuus verrattuna kyseisen tuoteryhmän, kuten elintarvikkeiden, tai kyseisen alan tuotteiden yleiseen käytäntöön. Tämä on tarpeen sen arvioimisen tueksi, voidaanko tiettyä tuotetta tai elinkeinonharjoittajaa koskevia nimenomaisia ympäristöväitteitä esittää ympäristöväitteen tehtävän mukaisesti. Sen tarkoituksena on osoittaa, että tuotteella tai elinkeinonharjoittajalla on myönteinen vaikutus ympäristöön, että tuotteella tai elinkeinonharjoittajalla ei ole lainkaan vaikutusta ympäristöön tai että tuote tai elinkeinonharjoittaja on vähemmän haitallinen ympäristölle kuin muut tuotteet tai elinkeinonharjoittajat. Yleinen käytäntö voi vastata lainsäädännöllisiä vähimmäisvaatimuksia, joita sovelletaan tiettyyn ympäristönäkökohtaan tai ympäristötehokkuuteen esimerkiksi tuotteen koostumuksen, pakollisen kierrätysmateriaalin osuuden tai käyttöiän lopun käsittelyn osalta. Jos kuitenkin suurin osa tuoteryhmään kuuluvista tuotteista tai suurin osa toimialan elinkeinonharjoittajista on lakisääteisiä vaatimuksia tehokkaampia, lakisääteisiä vähimmäisvaatimuksia ei pitäisi pitää yleisenä käytäntönä.

19) Olisi harhaanjohtavaa kuluttajien kannalta, jos nimenomaisessa ympäristöväitteessä korostettaisiin etuja ympäristövaikutusten tai ympäristönäkökohtien osalta ja jätettäisiin huomiotta se, että näiden etujen saavuttaminen johtaa kielteisiin kompromisseihin muiden ympäristövaikutusten tai ympäristönäkökohtien osalta. Tätä varten nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemiseen käytettävillä tiedoilla olisi varmistettava, että asiaankuuluvien ympäristövaikutusten väliset sekä ympäristönäkökohtien ja ympäristövaikutusten väliset yhteydet ja mahdolliset kompromissit voidaan tunnistaa. Nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemiseen käytettävässä arvioinnissa olisi yksilöitävä, johtavatko ympäristövaikutuksiin tai ympäristönäkökohtiin liittyvät parannukset sellaisiin kompromisseihin, jotka heikentävät tehokkuutta merkittävästi muiden ympäristövaikutusten tai ympäristönäkökohtien osalta, esimerkiksi jos vedenkulutuksen säästöt johtavat kasvihuonekaasupäästöjen huomattavaan lisääntymiseen tai saman ympäristövaikutuksen lisääntymiseen tuotteen elinkaaren toisessa vaiheessa esimerkiksi siten, että valmistusvaiheen hiilidioksidipäästöjen vähentyminen johtaa käyttövaiheen hiilidioksidipäästöjen huomattavaan lisääntymiseen. Esimerkiksi väite intensiivisten maatalouskäytäntöjen resurssien tehokkaan käytön myönteisistä vaikutuksista voi johtaa kuluttajia harhaan luonnon monimuotoisuuteen, ekosysteemeihin tai eläinten hyvinvointiin kohdistuviin vaikutuksiin liittyvien

[14] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13).

[15] […]

kompromissien vuoksi. Kierrätetyistä PET-pulloista valmistettua muovipolymeeriä sisältäviä tekstiilejä koskeva ympäristöväite voi myös johtaa kuluttajia harhaan kyseisen näkökohdan ympäristöhyödyn suhteen, jos tämän kierrätetyn polymeerin käyttö kilpailee elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvien materiaalien suljetun kierrätysjärjestelmän kanssa, jota pidetään kiertotalouden kannalta hyödyllisempänä.

20) Jotta ympäristöväitettä voidaan pitää luotettavana, sen olisi kuvastettava mahdollisimman tarkasti tietyn tuotteen tai elinkeinonharjoittajan ympäristötehokkuutta. Nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemiseen käytettävien tietojen on sen vuoksi sisällettävä ensisijaisia, yrityskohtaisia tietoja olennaisista näkökohdista, jotka vaikuttavat merkittävästi väitteessä tarkoitetun tuotteen tai elinkeinonharjoittajan ympäristötehokkuuteen. On tarpeen löytää oikea tasapaino ympäristöväitteiden perustelemiseen tarvittavien asiaankuuluvien ja luotettavien tietojen varmistamisen ja ensisijaisten tietojen keräämiseen tarvittavien toimien välillä. Ensisijaisten tietojen käyttöä koskevaa vaatimusta olisi tarkasteltava ottaen huomioon väitteen esittävän elinkeinonharjoittajan vaikutusvalta asianomaiseen prosessiin ja ensisijaisten tietojen saatavuus. Jos väitteen esittävä elinkeinonharjoittaja ei toteuta prosessia eikä ensisijaisia tietoja ole saatavilla, tarkkoja toissijaisia tietoja olisi voitava käyttää myös sellaisten prosessien osalta, jotka vaikuttavat merkittävästi tuotteen tai elinkeinonharjoittajan ympäristötehokkuuteen. Tämä on erityisen tärkeää, jotta pk-yritykset eivät joutuisi epäedulliseen asemaan ja jotta ensisijaisten tietojen hankkimiseen tarvittavat toimet pysyisivät oikeasuhteisella tasolla. Lisäksi asiaankuuluvat ympäristönäkökohdat ovat erilaiset kunkin ympäristöväitteen osalta. Esimerkiksi kierrätys- tai biopohjaista sisältöä koskevien väitteiden osalta tuotteen koostumuksesta olisi oltava ensisijaiset tiedot. Jos väitetään, että tuote saastuttaa ympäristöä vähemmän tietyssä elinkaaren vaiheessa, kyseiseen elinkaaren vaiheeseen liittyviä päästöjä ja ympäristövaikutuksia koskevien tietojen olisi sisällettävä myös ensisijaisia tietoja. Sekä ensisijaisten tietojen että toissijaisten tietojen eli keskimääräisten tietojen laadun ja tarkkuuden olisi oltava korkea.

21) Ilmastoon liittyvien väitteiden on osoitettu olevan usein erityisen epäselviä ja moniselitteisiä ja johtamaan kuluttajia harhaan. Tämä koskee erityisesti ympäristöväitteitä, joiden mukaan tuotteet tai yhteisöt ovat ”ilmastoneutraaleja” tai ”hiilineutraaleja” tiettyyn vuoteen mennessä tai joiden mukaan niiden ”hiilidioksidikompensaatio on 100 %” tai ”nettopäästöt ovat nolla” tiettyyn vuoteen mennessä, ja muita vastaavia ympäristöväitteitä. Tällaiset väittämät perustuvat usein kasvihuonekaasupäästöjen ”kompensointiin” ”päästöhyvityksillä”, jotka on tuotettu yrityksen arvoketjun ulkopuolella, esimerkiksi metsätalouden tai uusiutuvan energian hankkeilla. Kompensaatioiden perustana olevat menetelmät vaihtelevat suuresti, eivätkä ne ole aina läpinäkyviä, tarkkoja tai johdonmukaisia. Tämä johtaa siihen, että vältettyjen tai vähennettyjen päästöjen yliarvioinnin ja kaksinkertaisen laskennan riski on suuri täydentävyyden, pysyvyyden, nykykehityksestä poikkeavien kunnianhimoisten ja dynaamisten hyvityksiä koskevien perusskenaarioiden sekä tarkan kirjanpidon puuttumisen vuoksi. Nämä tekijät johtavat ympäristövaikutusten toteutumisen ja uskottavuuden kannalta heikkoihin päästökompensaatioihin, jotka johtavat kuluttajia harhaan, kun niitä käytetään nimenomaisissa ympäristöväitteissä. Kompensointi voi myös estää elinkeinonharjoittajia vähentämästä päästöjä omissa toiminnoissaan ja arvoketjuissaan. Jotta elinkeinonharjoittajat voisivat asianmukaisesti edistää maailmanlaajuisia ilmastonmuutoksen hillintää koskevia tavoitteita, niiden olisi asetettava etusijalle päästöjen tehokas vähentäminen omissa toiminnoissaan ja arvoketjuissaan sen sijaan, että ne turvautuisivat kompensointeihin. Jäljelle jäävät päästöt vaihtelevat toimialakohtaisten kehityskulkujen mukaan maailmanlaajuisten

ilmastotavoitteiden mukaisesti, ja niihin on puututtava poistoja tehostamalla. Kun kompensointeja kuitenkin käytetään, katsotaan asianmukaiseksi käsitellä ilmastoon liittyviä kompensointeihin perustuvia väitteitä, myös tulevaa ympäristötehokkuutta koskevia väitteitä, läpinäkyvällä tavalla. Sen vuoksi ilmastoon liittyvien väitteiden perusteluissa olisi otettava huomioon elinkeinonharjoittajien käyttämät kasvihuonekaasupäästöjen kompensaatiot erillään elinkeinonharjoittajan tai tuotteen kasvihuonekaasupäästöistä. Lisäksi näissä tiedoissa olisi täsmennettävä, mikä osuus kokonaispäästöistä on kompensoitu, liittyvätkö nämä kompensaatiot päästövähennyksien vai -poistumien lisäämiseen, sekä mitä menetelmää on käytetty. Ilmastoon liittyvät väitteet, joihin sisältyy kompensaatioiden käyttö, on perusteltava sellaisilla menetelmillä, joilla varmistetaan kompensaatioiden eheys ja asianmukainen kirjanpito ja jotka siten heijastavat johdonmukaisesti ja läpinäkyvästi tuloksena olevia ilmastovaikutuksia.

22) Elinkeinonharjoittajat ovat yhä kiinnostuneempia esittämään tuotteen tai elinkeinonharjoittajan tulevaan ympäristötehokkuuteen liittyviä ympäristöväitteitä, muun muassa liittymällä aloitteisiin, joilla edistetään sellaisia käytäntöjä, jotka voivat vähentää ympäristövaikutuksia tai lisätä kiertotaloutta. Nämä väitteet olisi perusteltava kaikkiin nimenomaisiin ympäristöväitteisiin sovellettavien sääntöjen mukaisesti.

23) Nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemiseen käytettävien tietojen olisi perustuttava tieteeseen, ja tiettyjen ympäristövaikutusten tai ympäristönäkökohtien huomiotta jättämistä olisi harkittava huolellisesti.

24) Ympäristöjalanjälkeä koskevilla menetelmillä voidaan tukea nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemista, kun kyse on menetelmien kattamien elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia koskevien väitteiden osalta edellyttäen, että ne kattavat kaikki tuoteryhmän kannalta merkitykselliset vaikutukset ja että niiden ulkopuolelle ei jätetä mitään tärkeitä ympäristövaikutuksia. Menetelmät kattavat 16 ympäristövaikutusta, kuten ilmastonmuutoksen sekä vaikutukset, jotka liittyvät veteen, ilmaan, maaperään, luonnonvaroihin, maankäyttöön ja toksisuuteen.

25) Se, että tuotteen merkittävä ympäristövaikutus ei kuulu mihinkään ympäristöjalanjälkeä koskevien menetelmien 16 vaikutusluokasta, ei saisi olla peruste sille, että tällaisia vaikutuksia ei oteta huomioon. Talouden toimijalla, joka esittää nimenomaisen ympäristöväitteen tällaisesta tuoteryhmästä, olisi oltava huolellisuusvelvollisuus hankkia näyttöä väitteen perusteeksi. Esimerkiksi talouden toimijalla, joka esittää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1379/2013[16] 5 artiklassa määriteltyä kalastustuotetta koskevan nimenomaisen ympäristöväitteen, olisi oltava huolellisuusvelvollisuus, jonka mukaan sen on hankittava näyttöä kohteena olevan kalakannan kestävyyden perustelemiseksi. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää kansainvälisen merentutkimusneuvoston ja vastaavien kannanarviointilaitosten tekemiä kalakanta-arvioita.

26) Lisäksi mikromuovien vapautumiseen liittyvien elinkaarenaikaisten ympäristövaikutusten arvioimiseksi ei ole vielä luotettavaa menetelmää. Jos tällainen vapautuminen kuitenkin edistää merkittäviä ympäristövaikutuksia, jotka eivät ole väitteen kohteena, sellaisen elinkeinonharjoittajan, joka esittää väitteen jostakin

[16] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1379/2013, annettu 11. joulukuuta 2013, kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1184/2006 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 104/2000 kumoamisesta (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 1).

muusta näkökohdasta, ei pitäisi voida jättää vapautumista huomiotta, vaan sen olisi otettava huomioon käytettävissä olevat tiedot ja päivitettävä arviointi heti, kun laajalti tunnustettua tieteellistä näyttöä on saatavilla.

27) Kuluttajia voidaan johtaa harhaan myös sellaisilla nimenomaisilla ympäristöväitteillä, joissa todetaan tai annetaan ymmärtää, että tuotteella tai elinkeinonharjoittajalla on vähemmän tai enemmän ympäristövaikutuksia tai parempi tai huonompi ympäristötehokkuus kuin muilla tuotteilla tai elinkeinonharjoittajilla (’vertailevat ympäristöväitteet’). Jotta kuluttajat voisivat saada luotettavaa tietoa, on tarpeen varmistaa, että vertailevia ympäristöväitteitä voidaan vertailla asianmukaisella tavalla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tarvittaessa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/114/EY[17] soveltamista. Esimerkiksi se, että valitaan samoja ympäristönäkökohtia koskevat indikaattorit mutta käytetään eri kaavaa niiden määrittämiseksi, tekee vertailun mahdottomaksi, ja näin ollen on olemassa vaara, että kuluttajia johdetaan harhaan. Jos kaksi elinkeinonharjoittajaa esittää ilmastonmuutosta koskevan ympäristöväitteen ja toinen ottaa huomioon ainoastaan suorat ympäristövaikutukset ja toinen sekä suorat että epäsuorat ympäristövaikutukset, tulokset eivät ole vertailukelpoisia. Päätös tehdä vertailu ainoastaan tietyissä tuotteen elinkaaren vaiheissa voi myös johtaa harhaanjohtaviin väitteisiin, jos sitä ei tehdä läpinäkyväksi. Vertailevassa ympäristöväitteessä on varmistettava, että myös sellaisten tuotteiden osalta, joiden raaka-aineet, käyttötarkoitukset ja prosessiketjut ovat hyvin erilaisia, kuten biopohjaiset muovit ja fossiilipohjaiset muovit, elinkaaren olennaisimmat vaiheet otetaan huomioon kaikkien tuotteiden osalta. Esimerkiksi maa- tai metsätalous on olennaista biopohjaisten muovien osalta, kun taas raakaöljyn talteenotto on olennaista fossiilipohjaisten muovien osalta, ja kysymys siitä, päätyykö merkittävä osa tuotteesta kaatopaikalle, on erittäin olennainen sellaisten muovien osalta, joiden biologinen hajoaminen kaatopaikkaolosuhteissa on helppoa, mutta ehkä vähemmän olennainen sellaisten muovien osalta, jotka eivät hajoa biologisesti tällaisissa olosuhteissa.

28) Vahvistettaessa vaatimuksia, jotka koskevat nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemista ja niiden esittämistä, myös komission antamilla delegoiduilla säädöksillä, olisi otettava huomioon vaikeudet, joita elinkeinonharjoittajat saattavat kohdata kerätessään tietoja toimijoilta koko arvoketjussaan tai tuotteen koko elinkaaren ajalta, erityisesti kun on kyse palveluista tai riittämättömästä tieteellisestä näytöstä. Tämä on tärkeää esimerkiksi sähköisten viestintäpalvelujen kaltaisissa palveluissa, joiden osalta voi olla vaikeaa määritellä laajuutta ja järjestelmän rajoja, esimerkiksi sitä, mistä elinkaari alkaa ja mihin se päättyy, ja vielä enemmän silloin, kun toimitusketjut ovat monimutkaisia ja epävakaita, esimerkiksi silloin, kun monet laitteet tai komponentit valmistetaan useissa yrityksissä EU:n ulkopuolella, jolloin kestävyyteen liittyvät tiedot eivät välttämättä ole helposti asianomaisten EU:n elinkeinonharjoittajien saatavilla.

29) Joihinkin aloihin tai tiettyihin tuotteisiin tai elinkeinonharjoittajiin voidaan epäillä liittyvän merkittäviä ympäristövaikutuksia tai ympäristönäkökohtia, mutta näiden ympäristövaikutusten ja ympäristönäkökohtien täydelliseen arviointiin ei välttämättä ole vielä olemassa tunnustettua tieteellistä menetelmää. Tällaisissa tapauksissa ja samalla kun pyritään kehittämään menetelmiä ja keräämään näyttöä, joiden avulla voidaan arvioida kyseisten alojen, elinkeinonharjoittajien tai tuotteiden

[17] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/114/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, harhaanjohtavasta ja vertailevasta mainonnasta (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 21).

ympäristövaikutuksia tai ympäristönäkökohtia, elinkeinonharjoittajien olisi voitava mainostaa kestävyystoimiaan julkaisemalla yrityksen kestävyysraportointia, yrityksen suorituskykymittareita koskevaa tosiasioihin perustuvaa raportointia ja energiankulutuksen vähentämiseen tähtääviä toimia, muun muassa verkkosivuillaan. Tällä joustavuudella säilytettäisiin ja edistettäisiin kyseisten alojen tai elinkeinonharjoittajien kannustimia jatkaa toimiaan tämän direktiivin mukaisten yhteisten ympäristöarviointien laatimiseksi ja voitaisiin tarjota riittävästi aikaa tällaisen työn loppuunsaattamiseen.

30) Vaikka sopimattomat kaupalliset menettelyt, mukaan lukien harhaanjohtavat ympäristöväitteet, on kielletty kaikilta elinkeinonharjoittajilta direktiivin 2005/29/EY[18] mukaisesti, pienimpien yritysten ympäristöväitteiden perustelemiseen ja todentamiseen liittyvä hallinnollinen taakka voi olla kohtuuton, ja sitä olisi vältettävä. Tätä varten mikroyritykset olisi vapautettava 3 ja 4 artiklassa säädetyistä perustelemista koskevista vaatimuksista, elleivät nämä yritykset tahdo hankkia nimenomaisia ympäristöväitteitä koskevaa vaatimustenmukaisuustodistusta, jonka toimivaltaiset viranomaiset tunnustavat kaikkialla unionissa.

31) Jotta voidaan vastata sekä elinkeinonharjoittajien dynaamisia markkinointistrategioita koskeviin tarpeisiin että kuluttajien tarpeisiin saada yksityiskohtaisempaa ja tarkempaa ympäristötietoa, komissio voi antaa delegoituja säädöksiä täydentääkseen säännöksiä, jotka koskevat nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemista, täsmentämällä tarkemmin perustelemisen kriteerejä tiettyjen väitteiden osalta (esimerkiksi ilmastoon liittyvät väitteet, mukaan lukien väitteet kompensaatioista, ”ilmastoneutraaliudesta” tai muusta vastaavasta sekä väitteet tuotteiden kierrätettävyydestä ja kierrätysmateriaalin osuudesta). Komissiolle olisi siirrettävä valta vahvistaa säännöt ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien ja ympäristötehokkuuden mittaamista ja laskemista varten määrittämällä, mitkä tuotteen tai elinkeinonharjoittajan toiminnot, prosessit, materiaalit, päästöt tai käyttötarkoitukset vaikuttavat merkittävästi tai eivät voi vaikuttaa asiaankuuluviin ympäristövaikutuksiin ja ympäristönäkökohtiin, määrittämällä, minkä ympäristönäkökohtien ja ympäristövaikutusten osalta olisi käytettävä ensisijaisia tietoja, sekä määrittämällä kriteerit ensisijaisten ja toissijaisten tietojen paikkansapitävyyden arvioimiseksi. Useimmissa tapauksissa komissio harkitsisi näiden sääntöjen antamisen tarpeellisuutta vasta sen jälkeen, kun se on saanut tulokset ympäristöväitteiden kehityksen seurannasta unionin markkinoilla, mutta joidenkin väitetyyppien osalta voi olla tarpeen, että komissio antaa täydentäviä sääntöjä jo ennen kuin seurannan tulokset ovat saatavilla. Esimerkiksi ilmastoon liittyvien väitteiden osalta voi olla tarpeen hyväksyä tällaisia täydentäviä säädöksiä, jotta kompensointeihin perustuvien väitteiden perustelemista koskevat säännökset voidaan toteuttaa käytännössä.

32) Komission suositus (EU) 2021/2279 sisältää ohjeita siitä, miten mitataan tiettyjen tuotteiden tai organisaatioiden elinkaaren aikaista ympäristötehokkuutta ja miten kehitetään tuotteen ympäristöjalanjälkeä koskevia tuoteryhmäsääntöjä (PEFCR-sääntöjä) ja organisaation ympäristöjalanjälkeä koskevia toimialasääntöjä (OEFSR-

[18] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22), sellaisena kuin se on muutettuna.

sääntöjä), joiden avulla tuotteita voidaan verrata vertailuarvoon. Tällaisia tiettyjä tuotteita tai elinkeinonharjoittajia koskevia tuoteryhmäsääntöjä voidaan käyttää tukemaan väitteiden perustelemista tämän direktiivin vaatimusten mukaisesti. Sen vuoksi komissiolle olisi siirrettävä valta antaa delegoituja säädöksiä tuoteryhmä- tai alakohtaisten sääntöjen vahvistamiseksi silloin, kun siitä voi koitua lisäarvoa. Jos tuotteen ympäristöjalanjälkeä koskeva menetelmä ei kuitenkaan vielä kata tuoteryhmän kannalta merkityksellistä vaikutusluokkaa, PEFCR-säännöt voidaan ottaa käyttöön vasta, kun nämä uudet merkitykselliset ympäristövaikutusluokat on lisätty. Esimerkiksi merikalastuksen osalta PEFCR-säännöissä olisi esimerkiksi otettava huomioon kalastuskohtaiset ympäristövaikutusluokat, erityisesti kohteena olevan kannan kestävyys. Avaruuden osalta PEFCR-säännöissä olisi otettava huomioon puolustus- ja avaruuskohtaiset ympäristövaikutusluokat, mukaan lukien kiertoradalla tapahtuva avaruudessa käyttö. Elintarvikkeiden ja maataloustuotteiden osalta esimerkiksi luonnon monimuotoisuus ja luonnonsuojelu sekä viljelykäytännöt, mukaan lukien laajaperäisen viljelyn myönteiset ulkoisvaikutukset ja eläinten hyvinvointi, olisi myös otettava huomioon PEFCR-säännöissä ennen kuin niiden hyväksymistä voidaan harkita. Tekstiilien osalta PEFCR-säännöissä olisi esimerkiksi otettava huomioon mikromuovien vapautuminen ennen kuin PEFCR-sääntöjen hyväksymistä voidaan harkita.

33) Koska direktiiviä 2005/29/EY sovelletaan jo harhaanjohtaviin ympäristöväitteisiin, se antaa kansallisille tuomioistuimille ja hallintoviranomaisille mahdollisuuden lopettaa tällaiset väitteet ja kieltää ne. Esimerkiksi direktiivin 2005/29/EY noudattamiseksi ympäristöväitteiden olisi liityttävä ainoastaan sellaisiin näkökohtiin, jotka ovat merkittäviä tuotteen tai elinkeinonharjoittajan ympäristövaikutusten kannalta. Ympäristöväitteiden olisi myös oltava selkeitä ja yksiselitteisiä sen suhteen, mihin tuotteen tai elinkeinonharjoittajan näkökohtiin niissä viitataan, eivätkä ne saisi jättää kertomatta tai peittää tuotteen tai elinkeinonharjoittajan ympäristötehokkuutta koskevia tärkeitä tietoja, joita kuluttajat tarvitsevat voidakseen tehdä tietoon perustuvia valintoja. Ympäristöväitteeseen sisältyvien sanamuotojen, kuvakielen ja tuotteen yleisen esitystavan, mukaan lukien taitto, värivalinnat, kuvat, äänet, symbolit tai merkinnät, olisi annettava totuudenmukainen ja tarkka kuva saavutettavan ympäristöhyödyn laajuudesta, eikä saavutettavaa ympäristöhyötyä saisi liioitella.

34) Jos nimenomainen ympäristöväite koskee lopputuotetta ja tuotteen ympäristövaikutukset tai ympäristönäkökohdat ilmenevät käyttövaiheessa ja kuluttajat voivat vaikuttaa tällaisiin ympäristövaikutuksiin tai ympäristönäkökohtiin asianmukaisella käyttäytymisellä, kuten jätteiden oikealla lajittelulla tai käyttötottumusten vaikutuksilla tuotteen pitkäikäisyyteen, väitteeseen olisi sisällyttävä myös tietoja, joissa kuluttajille selitetään, miten heidän käyttäytymisellään voidaan edistää ympäristönsuojelua.

35) Jotta kuluttajien olisi helpompi valita kestävämpiä tuotteita ja jotta elinkeinonharjoittajia kannustettaisiin pienentämään ympäristövaikutuksiaan, kun esitetty väite liittyy tulevaan ympäristötehokkuuteen, väitteen olisi ensisijaisesti perustuttava elinkeinonharjoittajan omien toimintojen ja arvoketjujen sisäisiin parannuksiin eikä kasvihuonekaasupäästöjen tai muiden ympäristövaikutusten kompensointiin.

36) Kuluttajilla olisi oltava helposti saatavillaan tiedot tuotteesta tai elinkeinonharjoittajasta, jota nimenomainen ympäristöväite koskee, ja tiedoista, joilla väite perustellaan. Näissä tiedoissa olisi otettava huomioon myös vanhempien kuluttajien tarpeet. Tätä varten elinkeinonharjoittajien olisi joko annettava nämä tiedot

fyysisessä muodossa tai annettava verkkolinkki, QR-koodi tai vastaava, joka johtaa verkkosivustolle, jolla on saatavilla yksityiskohtaisempia tietoja nimenomaisen ympäristöväitteen perusteluista vähintään yhdellä sen jäsenvaltion virallisista kielistä, jossa väite esitetään. Tämän direktiivin täytäntöönpanon valvonnan helpottamiseksi verkkolinkillä, QR-koodilla tai vastaavalla olisi myös varmistettava, että nimenomaisen ympäristöväitteen perustelemista koskeva vaatimustenmukaisuustodistus ja todistuksen laatineen todentajan yhteystiedot ovat helposti saatavilla.

37) Mikroyrityksiin kohdistuvien mahdollisten suhteettomien vaikutusten välttämiseksi pienimmät yritykset olisi vapautettava 5 artiklan vaatimuksista, jotka liittyvät nimenomaisten ympäristöväitteiden perusteluja koskeviin tietoihin, elleivät nämä yritykset tahdo saada nimenomaisen ympäristöväitteen vaatimustenmukaisuustodistusta, jonka toimivaltaiset viranomaiset tunnustavat kaikkialla unionissa.

38) Kun komissio antaa delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemista koskevia säännöksiä, voi olla tarpeen täydentää myös tällaisten väitteiden esittämistä koskevia säännöksiä. Jos esimerkiksi laaditaan erityisiä elinkaareen perustuvia sääntöjä, jotka koskevat tietyn tuoteryhmän tai alan nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemista, voi olla tarpeen lisätä täydentäviä sääntöjä, jotka koskevat näiden sääntöjen perusteella arvioitujen ympäristövaikutusten esittämistä, edellyttämällä, että kokonaisympäristötehokkuutta kuvaavan yhdistelmäindikaattorin yhteydessä on esitettävä kolme tärkeintä ympäristövaikutusta. Tätä varten komissiolle olisi siirrettävä valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään nimenomaisten ympäristöväitteiden esittämistä koskevia säännöksiä.

39) Tällä hetkellä unionin markkinoilla käytetään yli 200 ympäristömerkkiä. Niissä on merkittäviä eroja siinä, miten ne toimivat esimerkiksi käytettyjen standardien tai menetelmien läpinäkyvyyden ja kattavuuden, tarkistusten tiheyden taikka tarkastusten tai todentamisten tason osalta. Nämä erot vaikuttavat siihen, kuinka luotettavia ympäristömerkeissä esitettävät tiedot ovat. Vaikka EU-ympäristömerkkiin tai sen kansallisiin vastineisiin perustuvilla väitteillä on vankka tieteellinen perusta, merkkien kriteerien kehittäminen on läpinäkyvää ja merkit edellyttävät testausta ja kolmannen osapuolen tekemää todentamista, minkä lisäksi niihin sovelletaan säännöllistä seurantaa, on näyttöä siitä, että monet EU:n markkinoilla tällä hetkellä käytettävät ympäristömerkit ovat harhaanjohtavia. Erityisesti monista ympäristömerkeistä puuttuvat riittävät todentamismenettelyt. Siksi ympäristömerkeissä esitettyjen nimenomaisten ympäristöväitteiden olisi perustuttava sertifiointijärjestelmään.

40) Tapauksissa, joissa ympäristömerkki sisältää kuluttajille suunnattua kaupallista viestintää, jossa annetaan ymmärtää tai luodaan vaikutelma, että tuotteella on myönteinen vaikutus tai ei lainkaan vaikutusta ympäristöön tai että se on vähemmän haitallinen ympäristölle kuin kilpailevat tuotteet, joissa merkkiä ei ole, myös kyseinen ympäristömerkki muodostaa nimenomaisen ympäristöväitteen. Tällaisen ympäristömerkin sisältöön sovelletaan näin ollen nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemista ja esittämistä koskevia vaatimuksia.

41) Ympäristömerkkien tavoitteena on usein antaa kuluttajille tuotteiden tai elinkeinonharjoittajien kumulatiivista ympäristövaikutusta kuvaava yhteispistemäärä, jonka avulla tuotteita tai elinkeinonharjoittajia voidaan suoraan vertailla keskenään. Tällainen yhteispisteytys saattaa kuitenkin johtaa kuluttajia harhaan, sillä yhdistelmäindikaattori saattaa peittää tuotteen tiettyjen näkökohtien kielteisiä

ympäristövaikutuksia tuotteen muiden näkökohtien myönteisemmillä ympäristövaikutuksilla. Lisäksi eri toimijoiden laatimat merkit eroavat yleensä toisistaan yhteispisteytyksen perustana olevien erityisten menetelmien, kuten tarkasteltujen ympäristövaikutusten tai näille ympäristövaikutusten annettujen painotusten, osalta. Tämä voi johtaa siihen, että sama tuote saa eri pistemäärän tai luokituksen järjestelmästä riippuen. Huolenaihe koskee sekä unionissa että kolmansissa maissa perustettuja järjestelmiä. Tämä edistää sisämarkkinoiden pirstaloitumista, saattaa asettaa pienemmät yritykset epäedulliseen asemaan ja todennäköisesti johtaa kuluttajia edelleen harhaan ja heikentää heidän luottamustaan ympäristömerkkeihin. Tämän riskin välttämiseksi ja sisämarkkinoiden paremman yhdenmukaistamisen varmistamiseksi nimenomaisia ympäristöväitteitä, mukaan lukien ympäristömerkit, jotka perustuvat tuotteiden tai elinkeinonharjoittajien kumulatiivista ympäristövaikutusta kuvaavaan yhteispisteytykseen, ei olisi pidettävä riittävän perusteltuina, elleivät kyseiset yhteispisteytykset perustu unionin sääntöihin, mukaan lukien komission tämän direktiivin nojalla antamat delegoidut säädökset, joiden tuloksena ovat sellaiset unionin laajuiset yhdenmukaistetut järjestelmät, jotka koskevat kaikkia tuotteita tai tiettyä tuoteryhmää ja jotka perustuvat yhtenäiseen menetelmään yhdenmukaisuuden ja vertailtavuuden varmistamiseksi.

42) Kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä koskevan direktiiviehdotuksen, jolla muutetaan direktiiviä 2005/29/EY, mukaisesti sellaisen kestävyysmerkinnän esittäminen, joka ei perustu sertifiointijärjestelmään tai jota viranomaiset eivät ole vahvistaneet, on kaikissa olosuhteissa sopimaton kaupallinen menettely. Tämä tarkoittaa, että ”itsesertifioidut” kestävyysmerkinnät, joiden osalta ei tehdä kolmannen osapuolen toteuttamaa todentamista eikä säännöllistä seurantaa kestävyysmerkinnän taustalla olevien vaatimusten noudattamisen osalta, ovat kiellettyjä.

43) Jotta voitaisiin torjua ympäristömerkkien muodossa esitettäviä harhaanjohtavia nimenomaisia ympäristöväitteitä ja lisätä kuluttajien luottamusta ympäristömerkkeihin, tässä direktiivissä olisi vahvistettava hallintokriteerit, joita kaikkien ympäristömerkintäjärjestelmien on noudatettava, ja täydennettävä siten mainitussa direktiivin 2005/29/EY muuttamista koskevassa ehdotuksessa asetettuja vaatimuksia.

44) Jotta vältettäisiin virallisesti tunnustettujen kansallisten tai alueellisten EN ISO 14024 -standardin tyypin I ympäristömerkintäjärjestelmien ja muiden ympäristömerkintäjärjestelmien lisääntyminen entisestään ja varmistettaisiin parempi yhdenmukaistaminen sisämarkkinoilla, uusia kansallisia tai alueellisia ympäristömerkintäjärjestelmiä olisi kehitettävä ainoastaan unionin lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin pyytää komissiota harkitsemaan julkisten merkintäjärjestelmien kehittämistä unionin tasolla sellaisia tuoteryhmiä tai aloja varten, joilla tällaisia merkkejä ei vielä ole unionin lainsäädännössä ja joilla yhdenmukaistaminen toisi lisäarvoa kestävyys- ja sisämarkkinatavoitteiden saavuttamiseksi tehokkaasti.

45) Jotta kansainväliselle kaupalle ei luotaisi tarpeettomia esteitä ja jotta voitaisiin varmistaa yhdenvertainen kohtelu unionissa käyttöön otettujen julkisten järjestelmien kanssa, uusia merkintäjärjestelmiä perustavien unionin ulkopuolisten viranomaisten olisi voitava pyytää komissiolta hyväksyntää merkin käytölle unionin markkinoilla. Hyväksynnän edellytyksenä olisi oltava, että järjestelmä edistää tämän direktiivin tavoitteiden saavuttamista ja että järjestelmät tuottavat lisäarvoa ympäristötavoitteiden,

ympäristövaikutusten kattavuuden, tuoteryhmän tai alan osalta ja täyttävät kaikki tämän direktiivin vaatimukset.

46) Jos yksityisten toimijoiden perustamia ympäristömerkkijärjestelmiä on liikaa ja ne ovat soveltamisalaltaan päällekkäisiä, ne voivat aiheuttaa sekaannusta kuluttajien keskuudessa tai heikentää heidän luottamustaan ympäristömerkkeihin. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi sallittava, että yksityiset toimijat perustavat uusia ympäristömerkkijärjestelmiä ainoastaan, jos ne tarjoavat merkittävää lisäarvoa nykyisiin kansallisiin tai alueellisiin järjestelmiin verrattuna merkin myöntämisperusteiden kunnianhimoisen ympäristötavoitteen, merkityksellisten ympäristövaikutusten kattavuuden ja perustana olevan arvioinnin täydellisyyden osalta. Jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön uusien ympäristömerkkijärjestelmien hyväksymistä varten menettely, joka perustuu riippumattoman todentajan laatimaan vaatimustenmukaisuustodistukseen. Tätä olisi sovellettava sekä unionissa että unionin ulkopuolella perustettuihin järjestelmiin.

47) Oikeusvarmuuden takaamiseksi ja uusia kansallisia ja alueellisia virallisesti tunnustettuja ympäristömerkintäjärjestelmiä ja uusia yksityisiä merkintäjärjestelmiä koskevien säännösten täytäntöönpanon valvonnan helpottamiseksi komission olisi julkaistava luettelo tällaisista järjestelmistä, joiden soveltamista voidaan jatkaa unionin markkinoilla tai jotka voivat tulla unionin markkinoille.

48) Jotta voidaan varmistaa jäsenvaltioiden yhdenmukainen lähestymistapa yksityisten toimijoiden kehittämien ympäristömerkintäjärjestelmien arviointiin ja hyväksymiseen ja vahvistaa komission hyväksymismenettely ehdotetuille unionin ulkopuolisten viranomaisten perustamille järjestelmille, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovalta hyväksyä yhteiset säännöt, joissa täsmennetään tällaisten ympäristömerkintäjärjestelmien hyväksymistä koskevat yksityiskohtaiset vaatimukset, liiteasiakirjojen muoto ja sisältö sekä tällaisten järjestelmien hyväksymismenettelyä koskevat säännöt. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011[19] mukaisesti.

49) On olennaisen tärkeää, että nimenomaiset ympäristöväitteet vastaavat asianmukaisesti väitteen kattamaa ympäristötehokkuutta ja sen kattamia ympäristövaikutuksia ja että niissä otetaan huomioon viimeisin tieteellinen näyttö. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi varmistettava, että väitteen esittävä elinkeinonharjoittaja tarkistaa ja päivittää väitteiden perustelut ja esittämisen vähintään viiden vuoden välein, jotta voidaan varmistaa tämän direktiivin vaatimusten noudattaminen.

50) Sen varmistamiseksi, että nimenomaiset ympäristöväitteet ovat luotettavia, on tarpeen, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön menettelyn sen todentamiseksi, että nimenomaisten ympäristöväitteiden, mukaan lukien ympäristömerkit, perustelemisessa ja esittämisessä tai ympäristömerkintäjärjestelmissä noudatetaan tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia.

51) Jotta toimivaltaiset viranomaiset voisivat valvoa tehokkaammin tämän direktiivin säännösten täytäntöönpanoa ja jotta voitaisiin mahdollisimman hyvin estää perusteettomien nimenomaisten ympäristöväitteiden, mukaan lukien ympäristömerkit, esiintyminen markkinoilla, direktiivissä vahvistettuja yhdenmukaistettuja vaatimuksia

[19] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

noudattavien todentajien olisi tarkistettava, että sekä nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemisessa että niiden esittämisessä käytettävät tiedot täyttävät tämän direktiivin vaatimukset. Kuluttajien harhaanjohtamisen välttämiseksi todentaminen olisi joka tapauksessa tehtävä ennen ympäristöväitteiden julkistamista tai ympäristömerkkien asettamista esille. Todentaja voi tarvittaessa ilmoittaa useita tämän direktiivin vaatimusten mukaisia tapoja esittää nimenomainen ympäristöväite, jotta vältetään tarve jatkuvaan uudelleensertifiointiin, jos esittämistapaa muutetaan hieman ilman, että muutos vaikuttaa tämän direktiivin vaatimusten täyttymiseen. Jotta elinkeinonharjoittajien olisi helpompi noudattaa nimenomaisten ympäristöväitteiden, mukaan lukien ympäristömerkit, perustelemista ja esittämistä koskevia sääntöjä, todentamisessa olisi otettava huomioon väitteen tai ympäristömerkin luonne ja sisältö, mukaan lukien se, vaikuttavatko ne direktiivin 2005/29/EY kannalta sopimattomilta.

52) Jotta elinkeinonharjoittajat saisivat koko sisämarkkinoilla oikeusvarmuuden siitä, että nimenomaiset ympäristöväitteet ovat tämän direktiivin vaatimusten mukaisia, toimivaltaisten viranomaisten olisi tunnustettava vaatimustenmukaisuustodistus kaikkialla unionissa. Mikroyritysten olisi voitava pyytää tällaista todistusta, jos ne tahtovat sertifioida väitteensä tämän direktiivin vaatimusten mukaisesti ja hyötyä siitä, että todistus tunnustetaan kaikkialla unionissa. Vaatimustenmukaisuustodistus ei kuitenkaan saisi vaikuttaa direktiivin 2005/29/EY täytäntöönpanoa valvovien viranomaisten tai tuomioistuinten toteuttamaan ympäristöväitteen arviointiin.

53) Nimenomaisten ympäristöväitteiden ja ympäristömerkintäjärjestelmien todentamista koskevien säännösten yhdenmukaisten edellytysten varmistamiseksi ja tämän direktiivin todentamista koskevien säännösten täytäntöönpanon valvonnan helpottamiseksi komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovalta hyväksyä vaatimustenmukaisuustodistusten yhteinen muoto ja tällaisten todistusten tekniset myöntämiskeinot. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011[20] mukaisesti.

54) Pk-yritykset pitäisi pystyä hyötymään kestävämpien tuotteiden markkinoiden tarjoamista mahdollisuuksista, mutta niiden kustannukset ja vaikeudet saattavat olla suhteellisesti suurempia joidenkin nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemista ja todentamista koskevien vaatimusten osalta. Jäsenvaltioiden olisi annettava riittävästi tietoa ja lisättävä tietoisuutta siitä, miten tämän direktiivin vaatimuksia voidaan noudattaa, varmistettava kohdennettu ja erikoistunut koulutus sekä annettava erityistä apua ja tukea, mukaan lukien rahoitus, pk-yrityksille, jotka haluavat esittää tuotteitaan tai toimintaansa koskevia nimenomaisia ympäristöväitteitä. Jäsenvaltioiden on toimia toteuttaessaan noudatettava valtiontukisääntöjä.

55) Jotta voidaan varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset unionin markkinoilla, joilla tuotteen tai elinkeinonharjoittajan ympäristötehokkuutta koskevat väitteet perustuvat luotettaviin, vertailukelpoisiin ja todennettavissa oleviin tietoihin, on tarpeen vahvistaa yhteiset täytäntöönpanon valvontaa ja vaatimusten noudattamista koskevat säännöt.

56) Sen varmistamiseksi, että tämän direktiivin tavoitteet saavutetaan ja vaatimukset pannaan tehokkaasti täytäntöön, jäsenvaltioiden olisi nimettävä omat toimivaltaiset viranomaisensa, jotka vastaavat tämän direktiivin soveltamisesta ja täytäntöönpanon valvonnasta. Koska tämän direktiivin 5 ja 6 artikla kuitenkin täydentävät läheisesti

[20] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

direktiivin 2005/29/EY säännöksiä, jäsenvaltioiden olisi myös voitava nimetä niiden täytäntöönpanoa varten toimivaltaiset viranomaiset, jotka ovat samat kuin direktiivin 2005/29/EY täytäntöönpanon valvonnasta vastaavat toimivaltaiset viranomaiset. Johdonmukaisuuden vuoksi jäsenvaltioiden olisi tätä valintaa tehdessään voitava käyttää niitä täytäntöönpanokeinoja ja -valtuuksia, jotka ne ovat vahvistaneet direktiivin 2005/29/EY 11 artiklan mukaisesti, poiketen tässä direktiivissä säädetyistä täytäntöönpanosäännöistä. Tapauksissa, joissa jäsenvaltion alueella on useampi kuin yksi nimetty toimivaltainen viranomainen, ja jotta voidaan varmistaa toimivaltaisten viranomaisten tehtävien tehokas hoitaminen, jäsenvaltion olisi varmistettava kaikkien nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten välinen tiivis yhteistyö.

57) Toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava vähimmäismäärä tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuuksia, jotta ne voivat varmistaa tämän direktiivin noudattamisen, tehdä nopeammin ja tehokkaammin keskinäistä yhteistyötä ja estää markkinatoimijoita rikkomasta tätä direktiiviä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksella (EU) 2017/2394[21] kuluttajansuojaviranomaisille jo annettuja valtuuksia. Näiden valtuuksien olisi oltava riittävät, jotta niiden avulla voidaan puuttua tehokkaasti täytäntöönpanoa koskeviin haasteisiin verkkokaupassa ja digitaalisessa toimintaympäristössä ja estää sääntöjä laiminlyöviä markkinatoimijoita käyttämästä hyväkseen täytäntöönpanojärjestelmän aukkoja sijoittautumalla jäsenvaltioihin, joiden toimivaltaisilla viranomaisilla ei välttämättä ole valmiuksia puuttua laittomiin käytäntöihin.

58) Toimivaltaisten viranomaisten olisi voitava käyttää kaikkia tapauksen tosiseikkoja ja olosuhteita todisteena tutkinnassaan.

59) Jotta unionin markkinoilla ei esiintyisi harhaanjohtavia ja perustelemattomia nimenomaisia ympäristöväitteitä, toimivaltaisten viranomaisten olisi tarkastettava säännöllisesti esitetyt nimenomaiset ympäristöväitteet ja sovelletut ympäristömerkintäjärjestelmät sen varmistamiseksi, että tässä direktiivissä säädetyt vaatimukset täyttyvät.

60) Kun toimivaltaiset viranomaiset havaitsevat tämän direktiivin vaatimusten rikkomisen, niiden olisi toteutettava arviointi ja sen tulosten perusteella ilmoitettava elinkeinonharjoittajalle havaitusta rikkomisesta ja vaadittava elinkeinonharjoittajaa toteuttamaan korjaavia toimia. Toimivaltaisten viranomaisten olisi vaadittava elinkeinonharjoittajaa ryhtymään tehokkaisiin ja nopeisiin toimiin rikkomisen korjaamiseksi, jotta vaatimustenvastaisen nimenomaisen ympäristöväitteen tai vaatimustenvastaisen ympäristömerkintäjärjestelmän harhaanjohtava vaikutus kuluttajiin olisi mahdollisimman pieni. Vaadittavien korjaavien toimien olisi oltava oikeassa suhteessa havaittuun rikkomiseen ja sen odotettavissa oleviin kuluttajiin kohdistuviin haitallisiin vaikutuksiin.

61) Jos rikkominen ei rajoitu niiden kansalliseen alueeseen ja jos nimenomainen ympäristöväite on levinnyt elinkeinonharjoittajien välillä, toimivaltaisten viranomaisten olisi ilmoitettava muille jäsenvaltioille tekemänsä arvioinnin tuloksista ja kaikista toimista, jotka ne ovat vaatineet vastuussa olevaa elinkeinonharjoittajaa toteuttamaan.

---

[21] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2394, annettu 12 päivänä joulukuuta 2017, kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä ja asetuksen (EY) N:o 2006/2004 kumoamisesta (EUVL L 345, 27.12.2017, s. 1).

62) Toimivaltaisten viranomaisten olisi myös tarkastettava unionin markkinoilla olevia nimenomaisia ympäristöväitteitä, kun niillä on hallussaan asiaankuuluvia tietoja, mukaan lukien kolmansien osapuolten esittämät perustellut huolet, ja tehtävä tarkastukset näiden tietojen perusteella. Kolmansien osapuolten, jotka esittävät huolensa, olisi pystyttävä osoittamaan, että niillä on riittävä etu tai että niiden oikeus on heikentynyt.

63) Sen varmistamiseksi, että elinkeinonharjoittajia saadaan tehokkaasti estettyä olemasta noudattamatta tämän direktiivin vaatimuksia, jäsenvaltioiden olisi säädettävä tämän direktiivin rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja varmistettava, että nämä säännöt pannaan täytäntöön. Säädettyjen seuraamusten olisi oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Seuraamusten johdonmukaisemman soveltamisen helpottamiseksi on tarpeen vahvistaa yhteiset, muut kuin tyhjentävät kriteerit rikkomistapauksissa määrättävien seuraamusten tyyppien ja tasojen määrittämiseksi. Näihin kriteereihin olisi sisällyttävä muun muassa rikkomisen luonne ja vakavuus sekä rikkomisesta saatu taloudellinen hyöty, jotta voidaan varmistaa, että syylliset menettävät kyseiset hyödyt.

64) Rikkomisista määrättäviä seuraamuksia ja toimenpiteitä asettaessaan jäsenvaltioiden olisi säädettävä, että rikkomisen vakavuuden perusteella sakkojen tason olisi tosiasiallisesti poistettava vaatimuksia noudattamattomalta elinkeinonharjoittajalta taloudellinen hyöty, joka on saatu harhaanjohtavan tai perusteettoman nimenomaisen ympäristöväitteen tai vaatimustenvastaisen ympäristömerkintäjärjestelmän käytöstä, myös toistuvissa rikkomistapauksissa. Jäsenvaltioiden säätämiin rikkomisiin liittyviin toimenpiteisiin olisi sen vuoksi kuuluttava myös kyseisen tuotteen takavarikointi elinkeinonharjoittajalta tai rikkomisen kohteena olevista liiketoimista saatujen tulojen menetetyksi tuomitseminen tai väliaikainen poissulkeminen julkisista hankinnoista tai kielto asettaa tuotteita tai palveluja saataville unionin markkinoilla. Rikkomisen vakavuuden olisi oltava täytäntöönpanoviranomaisten toteuttamien toimenpiteiden tärkein peruste. Sakkojen enimmäismäärän olisi oltava varoittava, ja sen olisi oltava vähintään neljä prosenttia elinkeinonharjoittajan vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta kyseisessä jäsenvaltiossa tai kyseisissä jäsenvaltioissa, jos kyseessä on laajalle levinnyt rikkominen, jolla on unionin laajuinen ulottuvuus ja johon sovelletaan koordinoituja tutkinta- ja täytäntöönpanotoimia asetuksen (EU) 2017/2394[22] mukaisesti.

65) On erityisen tärkeää, että antaessaan delegoituja säädöksiä SEUT-sopimuksen 290 artiklan mukaisesti komissio toteuttaa valmisteluvaiheessa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa[23] vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

---

22 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2394, annettu 12 päivänä joulukuuta 2017, kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä ja asetuksen (EY) N:o 2006/2004 kumoamisesta (EUVL L 345, 27.12.2017, s. 1).

23 EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

66) Arvioidakseen lainsäädännön toimivuutta sen tavoitteisiin nähden komission olisi toteutettava tämän direktiivin arviointi ja esitettävä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomus tärkeimmistä havainnoista. Tämän direktiivin arviointia varten jäsenvaltioiden olisi kerättävä säännöllisesti tietoja direktiivin soveltamisesta ja toimitettava ne komissiolle vuosittain.

67) Jos komissio katsoo tämän direktiivin seurannan ja arvioinnin tulosten perusteella aiheelliseksi ehdottaa tämän direktiivin uudelleentarkastelua, olisi myös harkittava sellaisten lisäsäännösten toteuttamiskelpoisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta, joilla velvoitetaan käyttämään yhteistä menetelmää nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemiseksi, laajennetaan vaarallisia aineita sisältäviä tuotteita koskevia ympäristöväitteitä koskevaa kieltoa, lukuun ottamatta tapauksia, joissa vaarallisten aineiden käyttöä pidetään yhteiskunnan kannalta välttämättömänä, tai jatketaan ympäristönäkökohtia tai ympäristövaikutuksia koskevien erityisten ympäristöväitteiden perustelemista koskevien vaatimusten yhdenmukaistamista.

68) Haitallisimpien aineiden käyttö, erityisesti niiden käyttö kuluttajatuotteissa, olisi lopulta lopetettava unionissa asteittain, jotta voidaan välttää ja estää ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheutuvia merkittäviä haittoja. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1272/2008[24] kielletään vaarallisia kemikaaleja sisältävien seosten ja aineiden merkitseminen ”myrkyttömiksi”, ”vaarattomiksi”, ”ympäristöystävällisiksi”, ”ekologisiksi” tai muilla lausekkeilla, jotka antavat ymmärtää, että aine tai seos ei ole vaarallinen, tai kyseisen aineen tai seoksen luokituksen kanssa ristiriitaisilla lausekkeilla. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämä velvoite täytetään. Kestävyyttä edistävässä kemikaalistrategiassa annetun sitoumuksen mukaisesti komissio määrittelee välttämättömien käyttötarkoitusten kriteerit, jotka ohjaavat niiden soveltamista unionin lainsäädännössä.

69) Koska jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta eli parantaa sisämarkkinoiden toimintaa sisämarkkinoilla toimivien talouden toimijoiden ja ympäristöväitteisiin luottavien kuluttajien kannalta, vaan se voidaan sen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

70) Jäsenvaltiot ovat selittävistä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman[25] mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjä pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna.

---

[24] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1).

[25] EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

71) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1024/2012[26] liitettä olisi muutettava sisällyttämällä siihen viittaus tähän direktiiviin, jotta helpotetaan toimivaltaisten viranomaisten välistä hallinnollista yhteistyötä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä.

72) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2394[27] liitettä olisi muutettava sisällyttämällä siihen viittaus tähän direktiiviin, jotta voidaan vahvistaa tämän direktiivin täytäntöönpanoon liittyvää rajat ylittävää yhteistyötä.

73) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2020/1828[28] liitettä I olisi muutettava sisällyttämällä siihen viittaus tähän direktiiviin, jotta voidaan varmistaa tässä direktiivissä vahvistettujen kuluttajien yhteisten etujen suojelu.

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan nimenomaisiin ympäristöväitteisiin, joita elinkeinonharjoittajat esittävät tuotteista tai elinkeinonharjoittajista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisissä kaupallisissa menettelyissä.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta ympäristömerkintäjärjestelmiin eikä nimenomaisiin ympäristöväitteisiin, joita säännellään tai perustellaan seuraavissa säädöksissä vahvistetuilla säännöillä:

   a) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 66/2010[29];

   b) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/848[30];

   c) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1369[31];

   d) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/125/EY[32];

   e) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 305/2011[33];

---

26 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, hallinnollisesta yhteistyöstä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä ja komission päätöksen 2008/49/EY kumoamisesta (IMI-asetus) (EUVL L 316, 14.11.2012, s. 1).

27 EUVL L 345, 27.12.2017, s. 1.

28 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2020/1828, annettu 25 päivänä marraskuuta 2020, kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavista edustajakanteista ja direktiivin 2009/22/EY kumoamisesta (EUVL L 409, 4.12.2020, s. 1).

29 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 66/2010, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, EU-ympäristömerkistä (EUVL L 27, 30.1.2010, s. 1).

30 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/848, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 kumoamisesta (EUVL L 150, 14.6.2018, s. 1).

31 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1369, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2017, energiamerkintää koskevien puitteiden vahvistamisesta ja direktiivin 2010/30/EU kumoamisesta (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 1).

32 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/125/EY, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista (EUVL L 285, 31.10.2009, s. 10).

33 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 305/2011, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2011, rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta ja neuvoston direktiivin 89/106/ETY kumoamisesta (EUVL L 88, 4.4.2011, s. 5).

f) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 765/2008[34];

g) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1221/2009[35];

h) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 1999/94/EY[36];

i) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 305/2011[37];

j) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/66/EY[38];

k) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/62/EY[39];

l) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852[40];

m) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) …/…[41];

n) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU[42];

o) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU[43] ja muut rahoituspalveluja, rahoitusvälineitä ja rahoitustuotteita koskevat unionin, kansalliset ja kansainväliset säännöt, standardit tai ohjeet;

p) muut nykyiset tai tulevat unionin säännöt, joissa vahvistetaan edellytykset, joiden mukaisesti tiettyjä tuotteita tai elinkeinonharjoittajia koskevia nimenomaisia ympäristöväitteitä voidaan esittää tai on esitettävä, tai unionin säännöt, joissa vahvistetaan tiettyjen tuotteiden tai elinkeinonharjoittajien ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden arviointia tai esittämistä koskevia vaatimuksia tai ympäristömerkintäjärjestelmiä koskevia edellytyksiä.

---

34 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 765/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 30).

35 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1221/2009, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) ja asetuksen (EY) N:o 761/2001 ja komission päätösten 2001/681/EY ja 2006/193/EY kumoamisesta (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 1).

36 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 1999/94/EY, annettu 13 päivänä joulukuuta 1999, kuluttajien mahdollisuudesta saada uusien henkilöautojen markkinoinnin yhteydessä polttoainetaloutta ja hiilidioksidipäästöjä koskevia tietoja (EYVL L 12, 18.1.2000, s. 16).

37 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 305/2011, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2011, rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta ja neuvoston direktiivin 89/106/ETY kumoamisesta (EUVL L 88, 4.4.2011, s. 5).

38 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/66/EY, annettu 6 päivänä syyskuuta 2006, paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista ja direktiivin 91/157/ETY kumoamisesta (EUVL L 266, 26.9.2006, s. 1).

39 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/62/EY, annettu 20 päivänä joulukuuta 1994, pakkauksista ja pakkausjätteistä (EYVL L 365, 31.12.1994, s. 10).

40 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13).

41 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) .../... hiilenpoistoja koskevan unionin sertifiointikehyksen perustamisesta (EUVL L ...).

42 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1).

43 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

1) ’ympäristöväitteellä’ direktiivin 2005/29/EY 2 artiklan o alakohdassa määriteltyä ympäristöväitettä;

2) ’nimenomaisella ympäristöväitteellä’ ympäristöväitettä, joka on tekstimuodossa tai sisältyy ympäristömerkkiin;

3) ’elinkeinonharjoittajalla’ direktiivin 2005/29/EY 2 artiklan b alakohdassa määriteltyä elinkeinonharjoittajaa;

4) ’tuotteella’ direktiivin 2005/29/EY 2 artiklan c alakohdassa määriteltyä tuotetta;

5) ’kuluttajalla’ direktiivin 2005/29/EY 2 artiklan a alakohdassa määriteltyä kuluttajaa;

6) ’elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisillä kaupallisilla menettelyillä’ direktiivin 2005/29/EY 2 artiklan d alakohdassa määriteltyjä elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisiä kaupallisia menettelyjä;

7) ’kestävyysmerkinnällä’ direktiivin 2005/29/EY 2 artiklan r alakohdassa määriteltyä kestävyysmerkintää;

8) ’ympäristömerkillä’ kestävyysmerkintää, joka kattaa ainoastaan tai pääasiassa tuotteen, prosessin tai elinkeinonharjoittajan ympäristönäkökohdat;

9) ’tuoteryhmällä’ sellaisten tuotteiden joukkoa, joita käytetään samaan tarkoitukseen tai jotka ovat käytön kannalta samanlaisia tai joiden toiminnalliset ominaisuudet ovat samanlaisia;

10) ’sertifiointijärjestelmällä’ direktiivin 2005/29/EY 2 artiklan s alakohdassa määriteltyä sertifiointijärjestelmää;

11) ’todentamisella’ vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyä, jonka todentaja toteuttaa todentaakseen, ovatko nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelut ja niiden esittäminen tässä direktiivissä säädettyjen vaatimusten mukaisia tai ovatko ympäristömerkintäjärjestelmät tämän direktiivin mukaisia;

12) ’arvoketjulla’ kaikkia toimintoja ja prosesseja, jotka ovat osa tuotteen elinkaarta tai elinkeinonharjoittajan toimintaa, mukaan lukien uudelleenvalmistus;

13) ’elinkaarella’ tuotteen elinkaaren peräkkäisiä ja toisiinsa liittyviä vaiheita, joita ovat raaka-aineiden hankinta tai niiden tuotanto luonnonvaroista, esikäsittely, valmistus, varastointi, jakelu, asentaminen, käyttö, kunnossapito, korjaaminen, päivittäminen, kunnostaminen ja uudelleenkäyttö sekä käytöstäpoisto;

14) ’ensisijaisella tiedolla’ tietoa, jonka elinkeinonharjoittaja mittaa tai kerää suoraan yhdestä tai useammasta laitoksesta, jotka edustavat elinkeinonharjoittajan toimintaa;

15) ’toissijaisella tiedolla’ tietoa, joka perustuu muihin lähteisiin kuin ensisijaiseen tietoon, mukaan lukien kirjallisuustutkimukset, tekniset tutkimukset ja patentit;

16) ’yleisöllä’ yhtä tai useampaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä ja näiden henkilöiden yhteenliittymiä, elinkeinonharjoittajia tai ryhmiä;

17) ’ympäristötehokkuudella’ tietyn tuotteen tai tuoteryhmän taikka elinkeinonharjoittajan tai toimialan tehokkuutta, joka liittyy kyseisen tuotteen tai

tuoteryhmän taikka kyseisen elinkeinonharjoittajan tai toimialan toiminnan ympäristönäkökohtiin tai ympäristövaikutuksiin;

18) ’ympäristönäkökohdalla’ elinkeinonharjoittajan tai toimialan toiminnan taikka tuotteiden tai tuoteryhmien sellaista osaa, joka on tai voi olla vuorovaikutuksessa ympäristön kanssa;

19) ’ympäristövaikutuksella’ mitä tahansa ympäristöön kohdistuvaa positiivista tai negatiivista muutosta, joka on kokonaan tai osittain seurausta elinkeinonharjoittajan tai toimialan toiminnasta taikka tuotteesta tai tuoteryhmästä sen elinkaaren aikana.

3 artikla

Nimenomaisten ympäristöväitteiden perusteleminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että elinkeinonharjoittajat toteuttavat arvioinnin nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemiseksi. Tässä arvioinnissa on

– täsmennettävä, liittyykö väite koko tuotteeseen, tuotteen osaan tai tuotteen tiettyihin näkökohtiin tai elinkeinonharjoittajan kaikkiin toimintoihin tai toimintojen tiettyyn osaan tai näkökohtaan sen mukaan, mikä on väitteen kannalta merkityksellistä;

– käytettävä laajalti tunnustettua tieteellistä näyttöä ja tarkkoja tietoja ja otettava huomioon asiaankuuluvat kansainväliset standardit;

– osoitettava, että väitteen kohteena olevat ympäristövaikutukset, ympäristönäkökohdat tai ympäristötehokkuus ovat merkittäviä elinkaaren näkökulmasta;

– otettava huomioon kaikki ympäristönäkökohdat tai ympäristövaikutukset, jotka ovat merkittäviä ympäristötehokkuuden arvioinnin kannalta, jos väite koskee ympäristötehokkuutta;

– osoitettava, että väite ei vastaa vaatimuksia, jotka on asetettu lainsäädännössä tuoteryhmään kuuluville tuotteille tai toimialan elinkeinonharjoittajille;

– annettava tiedot siitä, suoriutuuko väitteen kohteena oleva tuote tai elinkeinonharjoittaja ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden osalta yleistä käytäntöä merkittävästi paremmin kyseisen tuoteryhmän tuotteiden tai kyseisen toimialan elinkeinonharjoittajien osalta;

– yksilöitävä, aiheuttaako väitteen kohteena olevien ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden parantaminen merkittävää haittaa ilmastonmuutokseen, luonnonvarojen kulutukseen ja kiertoon, vesivarojen ja merten tarjoamien luonnonvarojen kestävään käyttöön ja suojeluun, saastumiseen, luonnon monimuotoisuuteen, eläinten hyvinvointiin sekä ekosysteemeihin kohdistuvien ympäristövaikutusten osalta;

– erotettava käytettävät kasvihuonekaasupäästöjen kompensaatiot kasvihuonekaasupäästöistä ympäristöä koskevina lisätietoina, täsmennettävä, liittyvätkö kyseiset kompensaatiot päästövähennyksiin vai -poistumiin, ja kuvattava, miten käytettävät kompensaatiot ovat erittäin luotettavia ja miten ne on laskettu oikein siten, että niissä otetaan huomioon väitetty ilmastovaikutus;

– oltava elinkeinonharjoittajan käytettävissä olevat ensisijaiset tiedot väitteen kohteena olevista ympäristövaikutuksista, ympäristönäkökohdista tai ympäristötehokkuudesta;

– oltava ympäristövaikutuksia, ympäristönäkökohtia tai ympäristötehokkuutta koskevia asiaankuuluvia toissijaisia tietoja, jotka edustavat väitteen kohteena olevan tuotteen tai elinkeinonharjoittajan erityistä arvoketjua, silloin kun ensisijaisia tietoja ei ole saatavilla.

2. Jos osoitetaan, että on olemassa merkittäviä ympäristövaikutuksia, joita väite ei koske, mutta 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun arvioinnin toteuttamiseksi ei ole laajalti tunnustettua tieteellistä näyttöä, toista näkökohtaa koskevan väitteen esittävän elinkeinonharjoittajan on otettava huomioon käytettävissä olevat tiedot ja tarvittaessa päivitettävä arviointi 1 kohdan mukaisesti, kun laajalti tunnustettua tieteellistä näyttöä on saatavilla.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa säädettyjä vaatimuksia ei sovelleta elinkeinonharjoittajiin, jotka ovat komission suosituksessa 2003/361/EY[44] tarkoitettuja mikroyrityksiä, elleivät ne pyydä todentamista saadakseen vaatimustenmukaisuustodistuksen 10 artiklan mukaisesti.

4. Jos 20 artiklassa tarkoitettujen ympäristöväitteiden kehityksen säännöllisessä seurannassa havaitaan eroja 1 kohdassa säädettyjen vaatimusten soveltamisessa erityisiin väitteisiin ja tällaiset erot aiheuttavat esteitä sisämarkkinoiden toiminnalle tai jos komissio toteaa, että erityisiä väitteitä koskevien vaatimusten puuttuminen johtaa laajamittaiseen kuluttajien harhaanjohtamiseen, komissio voi 18 artiklan mukaisesti antaa delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään 1 kohdassa säädettyjä nimenomaisia ympäristöväitteiden perustelemista koskevia vaatimuksia

– määrittämällä säännöt ympäristönäkökohtien, ympäristövaikutusten ja ympäristötehokkuuden arvioimiseksi, muun muassa määrittämällä ne toiminnot, prosessit, materiaalit, päästöt tai tuotteen käyttötarkoitukset, jotka vaikuttavat merkittävästi tai eivät voi vaikuttaa asiaankuuluviin ympäristövaikutuksiin tai ympäristönäkökohtiin tai asiaankuuluvaan ympäristötehokkuuteen;

– määrittämällä, mistä ympäristönäkökohdista tai ympäristövaikutuksista on toimitettava ensisijaiset tiedot, ja määrittämällä kriteerit, joiden perusteella ensisijaisten tietojen ja toissijaisten tietojen paikkansapitävyyttä voidaan arvioida; tai

– vahvistamalla erityisiä tiettyjen tuoteryhmien ja toimialojen nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemista koskevia elinkaareen perustuvia sääntöjä.

5. Täsmentäessään nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemista koskevia vaatimuksia edellisen kohdan mukaisesti komissio ottaa huomioon tieteelliset tai muut saatavilla olevat tekniset tiedot, mukaan lukien asiaankuuluvat kansainväliset standardit, ja tarvittaessa seuraavat seikat:

a) sellaisten toimialojen ja tuotteiden erityispiirteet, jotka edellyttävät erityistä metodologista lähestymistapaa;

[44] Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

b) tiettyjen tuoteryhmien tai toimialojen mahdollinen vaikutus unionin ilmasto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamiseen;

– kaikki unionin lainsäädännöstä johtuvat asiaankuuluvat tiedot;

– tietojen saatavuuden helppous pienten ja keskisuurten yritysten, jäljempänä ’pk-yritykset’, toteuttamaa näiden tietojen arviointia ja käyttöä varten.

4 artikla

Vertailevien nimenomaisten ympäristöväitteiden perusteleminen

1. Sellaisten nimenomaisten ympäristöväitteiden, joissa todetaan tai annetaan ymmärtää, että tuotteella tai elinkeinonharjoittajalla on vähemmän ympäristövaikutuksia tai parempi ympäristötehokkuus kuin muilla tuotteilla tai elinkeinonharjoittajilla, jäljempänä ’vertailevat ympäristöväitteet’, on täytettävä 3 artiklassa säädettyjen vaatimusten lisäksi seuraavat vaatimukset:

– tiedot, joita käytetään niiden tuotteiden tai elinkeinonharjoittajien, joihin tuotteita tai elinkeinonharjoittajia verrataan, ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden arvioinnissa, vastaavat sellaisia tietoja, joita käytetään väitteen kohteena olevan tuotteen tai elinkeinonharjoittajan ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden arvioinnissa;

– tuotteiden tai elinkeinonharjoittajien ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden arvioinnissa käytettävät tiedot tuotetaan tai hankitaan vastaavalla tavalla kuin sellaiset tiedot, joita käytetään niiden tuotteiden tai elinkeinonharjoittajien ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden arvioinnissa, joihin tuotteita tai elinkeinonharjoittajia verrataan;

– arvoketjun vaiheiden kattavuus on vertailtavien tuotteiden ja elinkeinonharjoittajien osalta yhdenmukainen ja takaa, että merkittävimmät vaiheet otetaan huomioon kaikkien tuotteiden ja elinkeinonharjoittajien osalta;

– ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden kattavuus on vertailtavien tuotteiden ja elinkeinonharjoittajien osalta yhdenmukainen ja takaa, että merkittävimmät ympäristövaikutukset, ympäristönäkökohdat tai ympäristötehokkuudet otetaan huomioon kaikkien tuotteiden ja elinkeinonharjoittajien osalta;

– vertailussa käytettävät oletukset asetetaan vertailtavien tuotteiden ja elinkeinonharjoittajien osalta yhdenmukaisesti.

2. Jos vertaileva ympäristöväite liittyy väitteen kohteena olevan tuotteen ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden paranemiseen verrattuna saman elinkeinonharjoittajan, sellaisen kilpailevan elinkeinonharjoittajan, joka ei enää toimi markkinoilla, tai sellaisen elinkeinonharjoittajan, joka ei enää myy kuluttajille, toisen tuotteen ympäristövaikutuksiin, ympäristönäkökohtiin tai ympäristötehokkuuteen, väitteen perusteluissa on selvitettävä, miten parannus vaikuttaa väitteen kohteena olevan tuotteen muihin asiaankuuluviin ympäristövaikutuksiin tai ympäristönäkökohtiin tai asiaankuuluvaan ympäristötehokkuuteen, ja siinä on mainittava yksiselitteisesti vertailun perustana oleva vuosi.

3. Tässä artiklassa säädettyjä vaatimuksia ei sovelleta elinkeinonharjoittajiin, jotka ovat komission suosituksessa 2003/361/EY[45] tarkoitettuja mikroyrityksiä, elleivät ne pyydä todentamista saadakseen vaatimustenmukaisuustodistuksen 10 artiklan mukaisesti.

5 artikla

Nimenomaisten ympäristöväitteiden esittäminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että elinkeinonharjoittajan on esitettävä nimenomainen ympäristöväite tässä artiklassa säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

2. Nimenomaiset ympäristöväitteet voivat koskea ainoastaan sellaisia ympäristövaikutuksia, ympäristönäkökohtia tai ympäristötehokkuutta, jotka on perusteltu 3–5 artiklassa säädettyjen vaatimusten mukaisesti ja jotka on todettu merkittäviksi kyseisen tuotteen tai elinkeinonharjoittajan kannalta 3 artiklan 1 kohdan c tai d alakohdan mukaisesti.

3. Jos nimenomainen ympäristöväite liittyy lopputuotteeseen ja käyttövaihe on yksi kyseisen tuotteen merkityksellisimmistä elinkaarivaiheista, väitteen on sisällettävä tieto siitä, miten kuluttajan olisi käytettävä tuotetta sen odotetun ympäristötehokkuuden saavuttamiseksi. Nämä tiedot on asetettava saataville yhdessä väitteen kanssa.

4. Jos nimenomainen ympäristöväite liittyy tuotteen tai elinkeinonharjoittajan tulevaan ympäristötehokkuuteen, siihen on sisällyttävä aikasidonnainen omien toimintojen ja arvoketjujen sisäisiä parannuksia koskeva sitoumus.

5. Tuotteen tai elinkeinonharjoittajan kumulatiivisia ympäristövaikutuksia koskevia nimenomaisia ympäristöväitteitä, jotka perustuvat ympäristövaikutusten yhdistelmäindikaattoriin, voidaan tehdä ainoastaan unionin lainsäädännössä vahvistettujen tällaisen yhdistelmäindikaattorin laskentaa koskevien sääntöjen perusteella.

6. Tiedot tuotteesta tai elinkeinonharjoittajasta, jota nimenomainen ympäristöväite koskee, ja perusteluista on asetettava saataville yhdessä väitteen kanssa fyysisessä muodossa tai verkkolinkkinä, QR-koodina tai vastaavassa muodossa.

   Näihin tietoihin on sisällyttävä ainakin seuraavat tiedot:

   – väitteen kattamat ympäristönäkökohdat tai ympäristövaikutukset tai sen kattama ympäristötehokkuus;

   – tarvittaessa asiaankuuluvat unionin standardit tai kansainväliset standardit;

   – taustalla olevat tutkimukset tai laskelmat, joita on käytetty väitteen kattamien ympäristövaikutusten tai ympäristönäkökohtien tai kattaman ympäristötehokkuuden arvioinnissa, mittaamisessa ja seurannassa, jättämättä ulkopuolelle tällaisten tutkimusten tai laskelmien tuloksia ja selvityksiä niiden

[45] Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

soveltamisalasta, oletuksista ja rajoituksista, elleivät tiedot ole direktiivin (EU) 2016/943[46] 2 artiklan 1 kohdan mukaisia liikesalaisuuksia;

– lyhyt selvitys siitä, miten väitteen kohteena olevat parannukset saavutetaan;

– jäljempänä 10 artiklassa tarkoitettu väitteen perustelemista koskeva vaatimustenmukaisuustodistus ja vaatimustenmukaisuustodistuksen laatineen todentajan yhteystiedot;

– ilmastoon liittyvien, kasvihuonekaasupäästöjen kompensaatioihin perustuvien nimenomaisten ympäristöväitteiden osalta tiedot siitä, missä määrin ne perustuvat kompensaatioihin ja liittyvätkö ne päästövähennyksiin vai -poistumiin;

– tässä kohdassa luetellut seikat sisältävä arvioinnin tiivistelmä, joka on selkeä ja ymmärrettävä sellaisille kuluttajille, joille väite on suunnattu, ja joka toimitetaan vähintään yhdellä sen jäsenvaltion virallisista kielistä, jossa väite on esitetty.

7. Edellä 2, 3 ja 6 kohdassa säädettyjä vaatimuksia ei sovelleta elinkeinonharjoittajiin, jotka ovat komission suosituksessa 2003/361/EY tarkoitettuja mikroyrityksiä, elleivät ne pyydä todentamista saadakseen vaatimustenmukaisuustodistuksen 10 artiklan mukaisesti.

8. Jos tiettyjen ympäristövaikutusten tai ympäristönäkökohtien tai tietyn ympäristötehokkuuden osoittamiseen sovelletaan 3 artiklan 4 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitetuissa delegoiduissa säädöksissä säädettyjä sääntöjä, komissio voi 18 artiklan mukaisesti antaa delegoituja säädöksiä täydentääkseen 5 artiklassa säädettyjä nimenomaisten ympäristöväitteiden esittämistä koskevia vaatimuksia täsmentämällä tarkemmin tiedot, jotka voidaan esittää tai jotka on esitettävä tällaisista ympäristövaikutuksista tai ympäristönäkökohdista tai tällaisesta ympäristötehokkuudesta, jotta voidaan varmistaa, että kuluttajia ei johdeta harhaan.

6 artikla

Vertailevien ympäristöväitteiden esittäminen

Vertailevat ympäristöväitteet eivät saa liittyä väitteen kohteena olevan tuotteen ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden parantamiseen verrattuna saman elinkeinonharjoittajan, sellaisen kilpailevan elinkeinonharjoittajan, joka ei enää toimi markkinoilla, tai sellaisen elinkeinonharjoittajan, joka ei enää myy kuluttajille, toisen tuotteen ympäristövaikutuksiin, ympäristönäkökohtiin tai ympäristötehokkuuteen vain, paitsi jos ne perustuvat näyttöön, jolla osoitetaan, että parannus on merkittävä ja että se on saavutettu viimeisten viiden vuoden aikana.

[46] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/943, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2016, julkistamattoman taitotiedon ja liiketoimintatiedon (liikesalaisuuksien) suojaamisesta laittomalta hankinnalta, käytöltä ja ilmaisemiselta (EUVL L 157, 15.6.2016, s. 1).

7 artikla

Ympäristömerkit

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ympäristömerkit täyttävät 3–6 artiklassa säädetyt vaatimukset ja että ne todennetaan 10 artiklan mukaisesti.

2. Ainoastaan unionin lainsäädännössä vahvistettujen ympäristömerkintäjärjestelmien mukaisesti myönnetyissä ympäristömerkeissä voidaan esittää tuotteen tai elinkeinonharjoittajan luokitus tai pistemäärä, joka perustuu tuotteen tai elinkeinonharjoittajan ympäristövaikutusten yhdistelmäindikaattoriin.

8 artikla

Ympäristömerkintäjärjestelmiä koskevat vaatimukset

1. Ympäristömerkintäjärjestelmällä tarkoitetaan sertifiointijärjestelmää, jolla vahvistetaan, että tuote, prosessi tai elinkeinonharjoittaja täyttää ympäristömerkin vaatimukset.

2. Ympäristömerkintäjärjestelmien on täytettävä seuraavat vaatimukset:

   – ympäristömerkintäjärjestelmän omistajuutta ja päätöksentekoelimiä koskevien tietojen on oltava läpinäkyviä, maksutta saatavilla, helposti ymmärrettäviä ja riittävän yksityiskohtaisia;

   – ympäristömerkintäjärjestelmän tavoitteita sekä ympäristömerkintäjärjestelmän noudattamisen valvomista koskevia vaatimuksia ja menettelyjä koskevien tietojen on oltava läpinäkyviä, maksutta saatavilla, helposti ymmärrettäviä ja riittävän yksityiskohtaisia;

   – ympäristömerkintäjärjestelmiin liittymisen edellytysten on oltava oikeassa suhteessa yritysten kokoon ja liikevaihtoon, jotta pieniä ja keskisuuria yrityksiä ei suljeta ulkopuolelle;

   – ympäristömerkintäjärjestelmän vaatimusten on oltava asiantuntijoiden laatimia, jotta voidaan varmistaa niiden tieteellinen varmuus, minkä lisäksi ne on toimitettu kuulemista varten heterogeeniselle sidosryhmien ryhmälle, joka on tarkastellut niitä ja varmistanut niiden merkityksen yhteiskunnallisesta näkökulmasta;

   – ympäristömerkintäjärjestelmässä on oltava käytössä valitus- ja riidanratkaisumekanismi;

   – ympäristömerkintäjärjestelmässä on vahvistettava menettelyt vaatimustenvastaisuuksien käsittelemiseksi, ja siinä on säädettävä ympäristömerkin peruuttamisesta tai keskeyttämisestä, jos järjestelmän vaatimusten noudattamatta jättäminen on jatkuvaa ja räikeää.

3. Jäsenvaltioiden viranomaiset eivät saa [julkaisutoimisto lisää päivämäärän = *päivämäärä, jona tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä*] alkaen perustaa uusia kansallisia tai alueellisia ympäristömerkintäjärjestelmiä. Ennen kyseistä päivämäärää perustetut kansalliset tai alueelliset ympäristömerkintäjärjestelmät voivat kuitenkin jatkaa ympäristömerkkien myöntämistä unionin markkinoilla edellyttäen, että ne täyttävät tämän direktiivin vaatimukset.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta päivästä alkaen ympäristömerkintäjärjestelmiä voidaan perustaa ainoastaan unionin lainsäädännön mukaisesti.

4. Kaikkien uusien ympäristömerkintäjärjestelmien, jotka kolmansien maiden viranomaiset ovat perustaneet ja joissa myönnetään unionin markkinoilla käytettäväksi tarkoitettuja ympäristömerkkejä, on [julkaisutoimisto lisää päivämäärän = *päivämäärä, jona tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä*] alkaen on saatava komission hyväksyntä ennen niiden pääsyä unionin markkinoille, jotta voidaan varmistaa, että nämä merkit tuovat lisäarvoa ympäristötavoitteidensa osalta, mukaan lukien erityisesti ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden taikka tietyn tuoteryhmän tai toimialan osalta, verrattuna 3 kohdassa tarkoitettuihin olemassa oleviin unionin järjestelmiin, kansallisiin järjestelmiin tai alueellisiin järjestelmiin, ja että merkit täyttävät tämän direktiivin vaatimukset. Kolmansien maiden viranomaisten ennen kyseistä päivämäärää perustamat ympäristömerkintäjärjestelmät voivat jatkaa unionin markkinoilla käytettävien ympäristömerkkien myöntämistä edellyttäen, että ne täyttävät tämän direktiivin vaatimukset.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksityisten toimijoiden [julkaisutoimisto lisää päivämäärän = *päivämäärä, jona tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä*] jälkeen perustamat ympäristömerkintäjärjestelmät hyväksytään ainoastaan, jos kyseiset järjestelmät tuovat lisäarvoa ympäristötavoitteidensa osalta, mukaan lukien erityisesti kattavuus ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden taikka tietyn tuoteryhmän tai toimialan osalta ja kyky tukea pk-yritysten vihreää siirtymää paremmin kuin 3 kohdassa tarkoitetut olemassa olevat unionin järjestelmät, kansalliset järjestelmät tai alueelliset järjestelmät, ja jos ne täyttävät tämän direktiivin vaatimukset.

   Tätä uusien ympäristömerkintäjärjestelmien hyväksymismenettelyä on sovellettava unionin ja kolmansien maiden yksityisten toimijoiden perustamiin järjestelmiin.

   Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle uusien yksityisten järjestelmien hyväksymisestä.

6. Saadakseen 4 ja 5 kohdassa tarkoitetut hyväksynnät uusien ympäristömerkintäjärjestelmien ylläpitäjien on toimitettava liiteasiakirjat, joissa esitetään seuraavat tiedot:

   – järjestelmän kehittämisen perustelut;

   – järjestelmän ehdotettu soveltamisala;

   – näyttö, jonka mukaan kolmansien maiden viranomaisten perustama ympäristömerkintäjärjestelmä tuottaa 4 kohdassa tarkoitettua lisäarvoa tai yksityisten toimijoiden perustama ympäristömerkintäjärjestelmiä tuottaa 5 kohdassa tarkoitettua lisäarvoa;

   – ehdotus kriteeriluonnoksiksi ja menetelmiksi, joita käytetään ympäristömerkin kehittämisessä ja myöntämisessä, sekä odotetut vaikutukset markkinoihin;

   – yksityiskohtainen kuvaus ympäristömerkintäjärjestelmän omistajuudesta ja päätöksentekoelimistä.

   Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut asiakirjat on toimitettava komissiolle 4 kohdassa tarkoitettujen järjestelmien osalta tai jäsenvaltioiden viranomaisille

5 kohdassa tarkoitettujen järjestelmien osalta yhdessä 10 artiklan mukaisesti laaditun ympäristömerkintäjärjestelmien vaatimustenmukaisuustodistuksen kanssa.

7. Komissio julkaisee luettelon virallisesti tunnustetuista ympäristömerkeistä, joita voidaan käyttää unionin markkinoilla 3–5 kohdan mukaisesti [julkaisutoimisto lisää päivämäärän = *päivämäärä, jona tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä*] jälkeen, ja pitää sitä ajan tasalla.

8. Yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi kaikkialla unionissa komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joissa

– säädetään yksityiskohtaisista vaatimuksista, jotka koskevat ympäristömerkintäjärjestelmien hyväksymistä 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen kriteerien mukaisesti;

– täsmennetään tarkemmin 6 kohdassa tarkoitettujen liiteasiakirjojen muoto ja sisältö;

– säädetään 4 kohdassa tarkoitettua hyväksyntämenettelyä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 19 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

9 artikla

Nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelujen uudelleentarkastelu

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että elinkeinonharjoittajat tarkastelevat uudelleen nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemiseen käytettäviä tietoja ja päivittävät ne, kun väitteen paikkansapitävyyteen mahdollisesti vaikuttavia olosuhteita ilmenee, ja viimeistään viiden vuoden kuluttua 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen tietojen toimittamispäivästä. Uudelleentarkastelussa elinkeinonharjoittajan on tarkistettava käytetyt perustana olevat tiedot sen varmistamiseksi, että 3 ja 4 artiklan vaatimuksia noudatetaan kaikilta osin.

Päivitetty nimenomainen ympäristöväite on todennettava 10 artiklan mukaisesti.

10 artikla

Ympäristöväitteiden ja ympäristömerkintäjärjestelmien perustelemisen ja esittämisen todentaminen ja sertifiointi

1. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön menettelyt, joilla todennetaan, että nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemisessa ja esittämisessä noudatetaan 3–7 artiklassa säädettyjä vaatimuksia.

2. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön menettelyt, joilla todennetaan, että ympäristömerkintäjärjestelmät ovat 8 artiklassa säädettyjen vaatimusten mukaisia.

3. Todentamista ja sertifiointia koskevia vaatimuksia sovelletaan elinkeinonharjoittajiin, jotka ovat komission suosituksessa 2003/361/EY tarkoitettuja mikroyrityksiä, ainoastaan niiden pyynnöstä.

4. Todentajan, joka täyttää 11 artiklassa säädetyt vaatimukset, on toteutettava todentaminen 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen mukaisesti ennen kuin ympäristöväite julkistetaan tai elinkeinonharjoittaja asettaa ympäristömerkin esille.

5. Todentajan on otettava todentamisessa huomioon nimenomaisen ympäristöväitteen tai ympäristömerkin luonne ja sisältö.

6. Todentamisen loppuun saattamisen jälkeen todentajan on tarvittaessa laadittava vaatimustenmukaisuustodistus, jossa todistetaan, että nimenomainen ympäristöväite tai ympäristömerkki on tässä direktiivissä säädettyjen vaatimusten mukainen.

7. Tämän direktiivin soveltamisesta ja täytäntöönpanosta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten on tunnustettava vaatimustenmukaisuustodistus. Jäsenvaltioiden on annettava vaatimustenmukaisuustodistusten luettelo tiedoksi asetuksella (EU) N:o 1024/2012 perustetun sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän kautta.

8. Vaatimustenmukaisuustodistus ei saa vaikuttaa kansallisten viranomaisten tai tuomioistuinten direktiivin 2005/29/EY mukaisesti toteuttamaan ympäristöväitteen arviointiin.

9. Komissio antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan 5 kohdassa tarkoitetun vaatimustenmukaisuustodistuksen muotoa ja sen teknisiä myöntämiskeinoja koskevat yksityiskohdat. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 19 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

11 artikla

Todentaja

1. Todentajan on oltava asetuksen (EY) N:o 765/2008[47] mukaisesti akkreditoitu kolmannen osapuolen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos.

2. Akkreditointiin on sisällyttävä erityisesti 3 kohdan vaatimusten noudattamisen arviointi.

3. Todentajan on täytettävä seuraavat vaatimukset:

   a) todentajan on oltava riippumaton tuotteesta tai elinkeinonharjoittajasta, johon ympäristöväite liittyy;

   b) todentaja, sen ylin johto ja todentamistehtävien toteuttamisesta vastaava henkilöstö eivät saa osallistua mihinkään sellaiseen toimintaan, joka voi olla ristiriidassa niiden tekemän arvioinnin riippumattomuuden kanssa tai vaarantaa niiden luotettavuuden siltä osin kuin on kyse todentamistoimista;

   c) todentajan ja sen henkilöstön on toteutettava todentamistoimet mahdollisimman suurta ammatillista luotettavuutta ja tarvittavaa teknistä pätevyyttä noudattaen, ja niiden on oltava riippumattomia kaikenlaisesta painostuksesta ja johdattelusta, erityisesti taloudellisesta painostuksesta ja johdattelusta, jotka saattaisivat vaikuttaa arviointiin tai todentamistoimien tuloksiin;

   d) todentajalla on oltava tarvittava asiantuntemus, laitteet ja infrastruktuuri niiden todentamistoimien toteuttamiseksi, joita varten se on akkreditoitu;

[47] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 765/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 30).

e) todentajalla on oltava riittävä määrä riittävän pätevää ja kokenutta todentamistehtävien toteuttamisesta vastaavaa henkilöstöä;

f) todentajan henkilöstön on noudatettava salassapitovelvollisuutta kaikkien todentamistehtäviä toteuttaessaan saamiensa tietojen osalta;

g) jos todentaja teettää alihankintana tiettyjä todentamiseen liittyviä tehtäviä tai käyttää tytäryhtiötä, sen on otettava täysi vastuu alihankkijoiden tai tytäryhtiöiden toteuttamista tehtävistä sekä arvioitava ja valvottava alihankkijan tai tytäryhtiön pätevyyttä ja niiden tekemää työtä.

12 artikla

Pienet ja keskisuuret yritykset

Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet auttaakseen pieniä ja keskisuuria yrityksiä soveltamaan tässä direktiivissä säädettyjä vaatimuksia. Näihin toimenpiteisiin on sisällyttävä vähintään suuntaviivoja tai vastaavia mekanismeja, joilla lisätään tietoisuutta siitä, miten nimenomaisia ympäristöväitteitä koskevia vaatimuksia voidaan noudattaa. Rajoittamatta sovellettavien valtiontukisääntöjen soveltamista tällaisiin toimenpiteisiin voi lisäksi kuulua

a) taloudellinen tuki;

b) rahoituksen saanti;

c) johdon ja henkilöstön erityiskoulutus;

d) organisatorinen ja tekninen tuki.

13 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen ja koordinointimekanismi

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi tai useampi toimivaltainen viranomainen, joka on vastuussa tämän direktiivin soveltamisesta ja sen täytäntöönpanon valvonnasta.

2. Jäsenvaltiot voivat nimetä 5 ja 6 artiklan täytäntöönpanon valvontaa varten direktiivin 2005/29/EY täytäntöönpanosta vastaavat kansalliset viranomaiset tai tuomioistuimet. Tällöin jäsenvaltiot voivat poiketa tämän direktiivin 14–17 artiklasta ja soveltaa direktiivin 2005/29/EY 11–13 artiklan mukaisesti annettuja täytäntöönpanosääntöjä.

3. Jos jäsenvaltioiden alueella on useampi kuin yksi toimivaltainen viranomainen, niiden on varmistettava, että näiden viranomaisten tehtävät määritellään selkeästi ja että luodaan asianmukaiset viestintä- ja koordinointimekanismit.

4. Jäsenvaltioiden on viipymättä ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille omat toimivaltaiset viranomaisensa ja niiden toimivalta-alueet.

14 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten valtuudet

1. Jäsenvaltioiden on siirrettävä toimivaltaisille viranomaisilleen tämän direktiivin noudattamisen varmistamiseksi tarvittavat tarkastus- ja täytäntöönpanovaltuudet.

2. Toimivaltaisille viranomaisille 1 kohdan nojalla siirrettyihin valtuuksiin on sisällyttävä ainakin seuraavat valtuudet:

   a) valtuudet saada kaikki tämän direktiivin rikkomiseen liittyvät missä tahansa muodossa olevat asiakirjat tai tiedot katsottavakseen riippumatta siitä, mille välineelle tai mihin paikkaan ne on tallennettu, sekä valtuudet ottaa tai saada niistä jäljennöksiä;

   b) valtuudet edellyttää keneltä tahansa luonnolliselta henkilöltä tai miltä tahansa oikeushenkilöltä, että tämä toimittaa missä tahansa muodossa olevat asiaankuuluvat tiedot tai asiakirjat riippumatta siitä, mille välineelle tai mihin paikkaan ne on tallennettu, jotta voidaan määrittää, onko tapahtunut tai tapahtumassa tämän direktiivin rikkominen, sekä tällaisen rikkomisen yksityiskohdat;

   c) valtuudet aloittaa omasta aloitteestaan tutkinta tai menettelyt tämän direktiivin rikkomisen lopettamiseksi tai kieltämiseksi;

   d) valtuudet vaatia elinkeinonharjoittajia ottamaan käyttöön riittävät ja tehokkaat oikeussuojakeinot ja toteuttamaan asianmukaisia toimia tämän direktiivin rikkomisen lopettamiseksi;

   e) valtuudet antaa tarvittaessa kieltomääräys tämän direktiivin rikkomisen osalta;

   f) valtuudet määrätä seuraamuksia tämän direktiivin rikkomisesta 17 artiklan mukaisesti.

3. Toimivaltaiset viranomaiset voivat käyttää kaikkia tietoja, asiakirjoja, havaintoja, lausuntoja tai tiedustelutietoja näyttönä tutkimuksissaan riippumatta siitä, missä muodossa tai mille välineelle ne on tallennettu.

15 artikla

Vaatimustenmukaisuuden seurantatoimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden 13 artiklan mukaisesti nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten on tarkastettava säännöllisesti unionin markkinoilla esitetyt nimenomaiset ympäristöväitteet ja unionin markkinoilla sovelletut ympäristömerkintäjärjestelmät. Näiden tarkastusten tuloksia koskevat raportit on asetettava yleisön saataville verkossa.

2. Jos jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset havaitsevat tässä direktiivissä säädetyn velvoitteen rikkomisen, niiden on toteutettava arviointi, joka kattaa kaikki tässä direktiivissä säädetyt asiaankuuluvat vaatimukset.

3. Jos toimivaltaiset viranomaiset toteavat toisessa alakohdassa tarkoitetun arvioinnin jälkeen, että nimenomaisen ympäristöväitteen perusteleminen ja esittäminen eivät ole tässä direktiivissä säädettyjen vaatimusten mukaista tai että ympäristömerkintäjärjestelmä ei ole tässä direktiivissä säädettyjen vaatimusten

mukainen, niiden on ilmoitettava väitteen esittäneelle elinkeinonharjoittajalle vaatimustenvastaisuudesta ja vaadittava kyseistä elinkeinonharjoittajaa toteuttamaan kaikki asianmukaiset korjaavat toimet 30 päivän kuluessa saattaakseen nimenomaisen ympäristöväitteen tai ympäristömerkintäjärjestelmän tämän direktiivin mukaiseksi tai lopettaakseen vaatimustenvastaisen nimenomaisen ympäristöväitteen käytön ja siihen viittaamisen. Tällaisten toimien on oltava mahdollisimman tehokkaita ja nopeita siten, että niissä noudatetaan samalla suhteellisuusperiaatetta ja oikeutta tulla kuulluksi.

16 artikla

Valitusten käsittely ja oikeussuojan saatavuus

1. Luonnollisilla henkilöillä, oikeushenkilöillä tai organisaatioilla, joilla katsotaan unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti olevan oikeutettu etu, on oikeus tehdä toimivaltaisille viranomaisille perusteltuja valituksia, jos ne objektiivisten olosuhteiden perusteella katsovat, että elinkeinonharjoittaja ei noudata tämän direktiivin säännöksiä.

2. Ensimmäisen kohdan soveltamiseksi katsotaan, että ihmisten terveyttä, ympäristönsuojelua tai kuluttajansuojaa edistävillä ja kansallisen lainsäädännön vaatimukset täyttävillä valtiosta riippumattomilla yhteisöillä tai järjestöillä on riittävä etu.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on arvioitava 1 kohdassa tarkoitettu perusteltu valitus ja tarvittaessa toteutettava tarvittavat toimenpiteet, mukaan lukien henkilön tai organisaation tarkastukset ja kuulemiset, näiden valitusten todentamiseksi. Jos vahvistetaan, ettei säännöksiä noudateta, toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava tarvittavat toimet 15 artiklan mukaisesti.

4. Toimivaltaisten viranomaisten on mahdollisimman pian ja joka tapauksessa kansallisen lainsäädännön asiaa koskevien säännösten mukaisesti ilmoitettava 1 kohdassa tarkoitetulle valituksen tehneelle henkilölle tai organisaatiolle päätöksestään hyväksyä tai hylätä valituksessa esitetty toimenpidepyyntö ja perusteltava päätöksensä.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetulla henkilöllä tai organisaatiolla, joka tekee perustellun valituksen, on mahdollisuus kääntyä sellaisen tuomioistuimen tai muun riippumattoman ja puolueettoman julkisen elimen puoleen, joka on toimivaltainen toteuttamaan toimivaltaisen viranomaisen tämän direktiivin nojalla tekemien päätösten, toimien tai toimimatta jättämisen menettelyllisen ja aineellisen laillisuuden uudelleentarkastelun, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kansallisen lainsäädännön sellaisten säännösten soveltamista, joissa edellytetään, että hallinnolliset muutoksenhakumenettelyt on käytettävä loppuun ennen oikeudenkäyntimenettelyn aloittamista. Näiden oikeudellisten muutoksenhakumenettelyjen on oltava oikeudenmukaisia, tasapuolisia, oikea-aikaisia maksuttomia tai kohtuuhintaisia, jotta hinta ei ole esteenä menettelyyn osallistumiselle, ja niiden on tarjottava asianmukaiset ja tehokkaat oikeussuojamekanismit, mukaan lukien tarvittaessa kieltomääräykset.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisön saataville asetetaan käytännön tietoja mahdollisuudesta käyttää tässä artiklassa tarkoitettuja hallinnollisia ja oikeudellisia muutoksenhakumenettelyjä.

17 artikla

Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 2008/99/EY[48] mukaisia jäsenvaltioiden velvollisuuksia. Säädettyjen seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

2. Määrittäessään rikkomistapauksissa määrättävien seuraamusten tyyppiä ja tasoa jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on otettava asianmukaisesti huomioon seuraavat kriteerit:

   a) rikkomisen luonne, vakavuus, laajuus ja kesto;

   b) rikkomisen tahallisuus tai tuottamuksellisuus ja tarvittaessa elinkeinonharjoittajan kuluttajille aiheutuneen vahingon lieventämiseksi tai korjaamiseksi toteuttamat toimet;

   c) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön varallisuus, jonka osoittavat esimerkiksi vastuussa olevan oikeushenkilön kokonaisliikevaihto tai vastuussa olevan luonnollisen henkilön vuosiansiot;

   d) vastuussa olevien henkilöiden rikkomisesta saamat taloudelliset hyödyt;

   e) vastuussa olevan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön aiemmat rikkomiset;

   f) mahdolliset muut tapauksen olosuhteisiin sovellettavat raskauttavat tai lieventävät tekijät;

   g) elinkeinonharjoittajalle muissa jäsenvaltioissa samasta rikkomisesta määrätyt seuraamukset rajatylittävissä tapauksissa, joissa tiedot tällaisista seuraamuksista ovat tarvittaessa saatavilla asetuksella (EU) 2017/2394 perustetun mekanismin kautta.

3. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että tämän direktiivin rikkomisesta määrättäviin seuraamuksiin ja toimenpiteisiin on sisällyttävä seuraavat:

   (a) sakot, joilla tosiasiallisesti estetään rikkomiseen syyllistyneitä saamasta rikkomisen tuottamaa taloudellista hyötyä ja joita korotetaan rikkomisen toistuessa;

   (b) elinkeinonharjoittajan asianomaisia tuotteita koskevasta liiketoimesta saamien tulojen menetetyksi tuomitseminen;

   (c) määräaikainen sulkeminen enintään 12 kuukauden ajaksi julkisten hankintamenettelyjen ja julkisen rahoituksen ulkopuolelle, mukaan lukien tarjouskilpailumenettelyt, avustukset ja käyttöoikeussopimukset.

Edellä olevan a alakohdan soveltamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun seuraamuksia määrätään asetuksen (EU) 2017/2394[49] 21 artiklan mukaisesti, tällaisten sakkojen enimmäismäärä on vähintään neljä prosenttia elinkeinonharjoittajan vuotuisesta liikevaihdosta asianomaisessa jäsenvaltiossa tai asianomaisissa jäsenvaltioissa.

---

48 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/99/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 328, 6.12.2008, s. 28).

49 EUVL L 345, 27.12.2017, s. 1.

18 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän = päivä, jona tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä*] alkaen viiden vuoden ajaksi 3 artiklan 4 kohdassa ja 5 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen viiden vuoden pituisen kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 3 artiklan 4 kohdassa ja 5 artiklan 8 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Edellä olevan 3 artiklan 4 kohdan ja 5 artiklan 8 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan [kahdella kuukaudella].

19 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Kyseinen komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

20 artikla

Seuranta

1. Jäsenvaltioiden on säännöllisesti seurattava tämän direktiivin soveltamista seuraavien seikkojen perusteella:

a) yleiskatsaus sellaisten nimenomaisten ympäristöväitteiden ja ympäristömerkintäjärjestelmien tyypeistä, joista on tehty perusteltuja valituksia 16 artiklan mukaisesti;

b) yleiskatsaus sellaisista nimenomaisista ympäristöväitteistä ja ympäristömerkintäjärjestelmistä, joiden osalta toimivaltaiset viranomaiset ovat vaatineet elinkeinonharjoittajaa toteuttamaan korjaavia toimia 15 artiklan mukaisesti tai määränneet seuraamuksia 17 artiklan mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tiedoissa on täsmennettävä nimenomainen ympäristöväite tai ympäristömerkintäjärjestelmä, väitetyn rikkomisen luonne, korjaavien toimien luonne ja kesto sekä tarvittaessa määrätty seuraamus.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava 1 kohdassa tarkoitetut tiedot komissiolle vuosittain.

4. Euroopan ympäristökeskus julkaisee 3 kohdan mukaisesti kerättyjen tietojen ja jäsenvaltioiden 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti saataville asettamien tietojen sekä tarvittaessa toimivaltaisten viranomaisten lisäkuulemisten perusteella joka toinen vuosi raportin, joka sisältää arvioinnin nimenomaisten ympäristöväitteiden ja ympäristömerkintäjärjestelmien kehityksestä kussakin jäsenvaltiossa ja koko unionissa. Raportin on mahdollistettava eriyttäminen väitteen esittäneen elinkeinonharjoittajan koon ja perustelujen laadun mukaan.

21 artikla

Arviointi ja uudelleentarkastelu

1. Komissio arvioi tätä direktiiviä sen tavoitteiden perusteella ja esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tärkeimmistä havainnoista viimeistään [*julkaisutoimisto lisää päivämäärän = viisi vuotta sen jälkeen, kun tämä direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä*].

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetussa kertomuksessa arvioidaan, onko tämän direktiivin tavoite saavutettu erityisesti seuraavien seikkojen osalta:

a) sen varmistaminen, että tuotteen tai elinkeinonharjoittajan ympäristötehokkuutta koskevat nimenomaiset ympäristöväitteet perustuvat luotettaviin, vertailukelpoisiin ja todennettavissa oleviin tietoihin;

b) sen varmistaminen, että ympäristömerkintäjärjestelmät perustuvat sertifiointijärjestelmiin ja täyttävät 8 artiklassa säädetyt asiaankuuluvat vaatimukset;

c) sen varmistaminen, että jäsenvaltiot hyväksyvät uusia olemassa olevien järjestelmien kattamia tuotteita tai elinkeinonharjoittajia koskevia yksityisiä ympäristömerkintäjärjestelmiä ainoastaan, jos ne tuottavat lisäarvoa olemassa oleviin järjestelmiin verrattuna;

d) sellaisten sääntöjen säätäminen, jotka koskevat nimenomaisten ympäristöväitteiden esittämistä unionin markkinoilla ja päällekkäisten kustannusten välttämistä tällaisten väitteiden esittämisessä;

e) sisämarkkinoiden toiminnan vahvistaminen.

3. Jos komissio katsoo sen aiheelliseksi, 1 kohdassa tarkoitettuun kertomukseen liitetään tämän direktiivin asiaankuuluvien säännösten muuttamista koskeva lainsäädäntöehdotus, joka voi sisältää myös uusia säännöksiä seuraavista:

a) kiertotalouden, biotalouden ja vihreän talouden mahdollisuuksien vapauttaminen arvioimalla, onko tarkoituksenmukaista ja toteutettavissa, että ympäristöväitteiden perustelemiseksi velvoitetaan käyttämään yhteistä ja tarvittaessa elinkaareen perustuvaa menetelmää;

b) kohti myrkytöntä ympäristöä siirtymisen helpottaminen harkitsemalla vaarallisia aineita sisältäviä tuotteita koskevien ympäristöväitteiden kieltämistä, paitsi jos vaarallisten aineiden käyttöä pidetään yhteiskunnan kannalta välttämättömänä komission kehittämien kriteerien mukaisesti;

c) sellaisten vaatimusten yhdenmukaistamisen lisääminen, jotka koskevat ympäristönäkökohtia tai -vaikutuksia, kuten kestävyyttä, uudelleenkäytettävyyttä, korjattavuutta, kierrätettävyyttä, kierrätysmateriaalin osuutta, luonnollisen sisällön käyttöä, mukaan lukien kuidut, ympäristötehokkuutta tai -kestävyyttä, biopohjaisia raaka-aineita, biohajoavuutta, luonnon monimuotoisuutta sekä jätteiden syntymisen ehkäisemistä ja vähentämistä, koskevien erityisten ympäristöväitteiden perustelemista.

22 artikla

Asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttaminen

Lisätään asetuksen (EU) N:o 1024/2012 liitteeseen kohta seuraavasti:

”X. [julkaisutoimisto lisää seuraavan järjestysnumeron] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) ..., annettu ..., nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemisesta ja esittämisestä (EUVL L ..., päivämäärä, s. ...): 13 artiklan 3 kohta ja 15 artikla.”

23 artikla

Asetuksen (EU) 2017/2394 muuttaminen

Lisätään asetuksen (EU) 2017/2394 liitteeseen kohta seuraavasti:

”X. [julkaisutoimisto lisää seuraavan järjestysnumeron] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) ..., annettu ..., nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemisesta ja esittämisestä (EUVL L ..., päivämäärä, s. ...).”

24 artikla

Direktiivin (EU) 2020/1828 muuttaminen

Lisätään direktiivin (EU) 2020/1828 liitteeseen I kohta seuraavasti:

”X) [julkaisutoimisto lisää seuraavan järjestysnumeron] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) ..., annettu ..., nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemisesta ja esittämisestä (EUVL L ..., päivämäärä, s. ...).”

25 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään [...] päivänä [...]kuuta [...] [julkaisutoimisto lisää päivämäärän = *18 kuukautta tämän direktiivin voimaantulopäivästä*]. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

   Niiden on sovellettava näitä toimenpiteitä [...] päivästä [...]kuuta [...] [julkaisutoimisto lisää päivämäärän = *24 kuukautta tämän direktiivin voimaantulosta*].

   Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

26 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

27 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Vihreät väitteet: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemisesta ja esittämisestä

1.2. Toimintalohko(t)

09 - Ympäristö ja ilmastotoimet[116]

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

☒ **uuteen toimeen**

☐ **uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen[117]**

☐ **käynnissä olevan toimen jatkamiseen**

☐ **yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen**

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Tämän aloitteen tavoitteena on parantaa ympäristönsuojelun tasoa ja nopeuttaa vihreää siirtymää kohti kiertotaloutta, puhdasta ja ilmastoneutraalia taloutta EU:ssa, suojella kuluttajia ja yrityksiä viherpesulta ja antaa kuluttajille mahdollisuus edistää vihreää siirtymää tekemällä tietoon perustuvia ostopäätöksiä uskottavien ympäristöväitteiden ja -merkintöjen perusteella, parantaa ympäristöväitteisiin liittyvää oikeusvarmuutta ja tasapuolisia toimintaedellytyksiä sisämarkkinoilla, parantaa niiden talouden toimijoiden kilpailukykyä, jotka pyrkivät parantamaan tuotteidensa ja toimintojensa ympäristökestävyyttä, sekä luoda kustannussäästömahdollisuuksia tällaisille toimijoille, jotka käyvät kauppaa yli rajojen.

Sillä täydennetään ehdotettuja muutoksia ehdotettuihin sopimattomiin kaupallisiin menettelyihin.

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

Vahvistetaan vapaaehtoisia ympäristöväitteitä koskevat EU:n säännöt, joita sovelletaan Euroopan unionissa toimiviin elinkeinonharjoittajiin (lukuun ottamatta mikroyrityksiä joidenkin säännösten osalta) ja jotka koskevat ympäristöväitteiden tai ympäristömerkintäjärjestelmien perustelemista, ilmoittamista ja todentamista.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Kun erityistavoitteet saavutetaan, useammat markkinatoimijat voivat sisällyttää päätöksentekoonsa luotettavaa ympäristötietoa (esim. ostopäätökset, toimittajien

[116] Vihreiden väitteiden osalta aloitteen oikeusperustana ovat sisämarkkinat, mutta budjettiresurssit ovat peräisin kohdasta 09 – Ympäristö ja ilmastotoimet.

[117] Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

valinta tai yhteistyö tavarantoimittajien ja liikekumppaneiden kanssa, tuotesuunnittelu, hankintavalinnat).

Kuluttajat voivat luottaa ostamiaan tuotteita koskeviin ympäristöväitteisiin, jolloin he voivat ottaa ympäristönäkökohdat järjestelmällisemmin huomioon ostopäätöksissään.

Tämä lisäisi ympäristöystävällisempien tuotteiden ja ratkaisujen kysyntää ja edistäisi kasvua vihreillä markkinoilla. Se vapauttaisi toimitusketjun mahdollisuuksia lisätä tehokkuutta ja parantaa ympäristönsuojelun tasoa. Näin edistettäisiin yleistä tavoitetta, joka koskee kiertotalouden ja vihreän talouden mahdollisuuksien vapauttamista. Ympäristöväitteitä koskevan EU:n lähestymistavan käyttöönotto edistäisi yleistä tavoitetta vahvistaa sisämarkkinoiden ja erityisesti vihreiden markkinoiden toimintaa.

EU:n yhteinen lähestymistapa, jolla vastataan luotettavuutta, vertailtavuutta ja todennettavuutta koskevaan tavoitteeseen, helpottaisi maksupyyntöjen tarkastamista ja tehostaisi entisestään niiden vaikutusta. Tämä vahvistaisi entisestään tuotteiden ja kauppiaiden ympäristötehokkuuden parantamista edistäviä tekijöitä ja edistäisi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamista.

1.4.4. Tulosindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

1. Tuotteita ja yrityksiä koskevat ympäristöväitteet ovat luotettavia, vertailukelpoisia ja todennettavissa: luotettavien ympäristöväitteiden osuuden kasvu ja vastaavasti harhaanjohtavien ympäristöväitteiden osuuden pieneneminen seuraavin keinoin:

o niiden ympäristöväitteiden lukumäärä, jotka ovat (tai eivät ole) ympäristöväitteitä koskevan aloitteen vaatimusten mukaisia;

o ympäristöväitteitä koskevan aloitteen tehokas täytäntöönpano;

o osuus kansallisista viranomaisista, jotka katsovat, että direktiivi on helpottanut viherpesuun puuttumista.

2. **Tiedon käyttäjät luottavat ympäristötietoihin:** tiedon käyttäjien (kuluttajien, yritysten, sijoittajien, viranomaisten ja kansalaisjärjestöjen) luottamuksen lisääminen ympäristöväitteisiin, joita seurataan seuraavilla tavoilla:

o kuluttajien luottamuksen taso ympäristöväitteitä kohtaan;

o kuluttajien luottamuksen taso kestävyysmerkintöjä kohtaan;

o muiden tiedon käyttäjien (yritykset, sijoittajat, viranomaiset, kansalaisjärjestöt) luottamuksen taso ympäristöväittämiin soveltamisalalla.

3. Tuotteiden ja organisaatioiden ympäristönsuojelun taso paranee: vertailuarvojen myönteinen kehitys tuotteen ympäristöjalanjälkeä koskevien tuoteryhmäsääntöjen (PEFCR), tuotteen ympäristöjalanjäljen (PEF) ja organisaation ympäristöjalanjäljen (OEF) profiilituloksissa, jotka osoittavat, että tuotteista ja organisaatioista on tulossa vihreämpiä; EU:n kulutusjalanjäljen pieneneminen (YTK:n kehittämän kulutusjalanjälki-indikaattorin mukaisesti); tämän on katettava kaikki ympäristöjalanjälkeä koskevien menetelmien 16 ympäristövaikutusta. Tätä seurataan seuraavilla indikaattoreilla:

o PEFCR-sääntöjen vertailuarvojen kehitys;

o ympäristöjalanjälkeä (PEF ja OEF) koskevien profiilitulosten kehitys ajan mittaan;

o kulutusjalanjäljen kehitys EU:ssa.

4. **Vihreiden markkinoiden esteitä vähennetään:** esteitä, jotka liittyvät useiden menetelmien noudattamiseen ja ympäristötiedon antamiseen, vähennetään. Tätä seurataan seuraavilla indikaattoreilla:

o Vihreiden tuotteiden sisämarkkinoilla toimivien yritysten käsitys.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

Lyhyen aikavälin tarpeet

Jäsenvaltioilla on kaksi vuotta aikaa saattaa direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöään. Tämä ehdotus liittyy läheisesti sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin uudelleentarkasteluun, jota komissio ehdotti maaliskuussa 2022, ja on odotettavissa, että molemmat direktiivit saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä yhdessä.

Sen lisäksi, että jäsenvaltioiden on saatettava ympäristöväitteiden perustelemista ja esittämistä koskevat säännöt osaksi kansallista lainsäädäntöään, niiden on otettava käyttöön menettely markkinoille saatettuja tuotteita/kauppiaita koskevien ympäristöväitteiden ja ympäristömerkkijärjestelmien todentamiseksi sekä nimettävä toimivaltaiset viranomaiset ja perustettava koordinointimekanismi.

Ehdotuksen mukaan vapaaehtoisten ympäristöväittämien on perustuttava arviointiin, joka täyttää 3 artiklassa säädetyt erityisvaatimukset. Jos komissio antaa delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan tiettyjä tuoteryhmiä tai aloja koskevat elinkaariperusteiset säännöt, talouden toimijat voivat perustella ympäristövaikutuksia koskevat väitteet niiden perusteella.

Tämän direktiivin täytäntöönpanon tueksi ja pian sen voimaantulon jälkeen komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jossa annetaan yksityiskohtaiset tiedot ympäristöväitteiden todentajan 12 artiklan mukaisesti antamasta todistuksesta.

Jatkuvat vaatimukset

Toimivaltaisten viranomaisten on tarkastettava säännöllisesti EU:n markkinoilla käytetyt ympäristöväitteet.

Jäsenvaltioiden on säännöllisesti seurattava tämän direktiivin soveltamista täytäntöönpanoviranomaisille ilmoitettujen ympäristöväitteiden yleiskatsauksen perusteella. Yleiskatsaus koskee ympäristöväitteitä, joiden osalta täytäntöönpanoviranomaiset ovat vaatineet vastuussa olevaa organisaatiota toteuttamaan korjaavia toimia ja ovat tarvittaessa toteuttaneet täytäntöönpanotoimia. Jäsenvaltioiden on toimitettava nämä tiedot komissiolle vuosittain.

Viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta komissio arvioi tätä direktiiviä suhteessa sen tavoitteisiin ja esittää kertomuksen tärkeimmistä havainnoista ja tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen tämän direktiivin asiaankuuluvien säännösten muuttamiseksi.

Komissiolle siirretään valta antaa delegoituja säädöksiä 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti selkeiden ympäristöväitteiden perustelemista koskevien vaatimusten täsmentämiseksi. Tämä on jatkuva prosessi, jonka tarkoituksena on kehittää lisäperustelumenetelmiä.

Komissiolle siirretään myös valta antaa delegoituja säädöksiä ja täytäntöönpanosäädöksiä, joilla täydennetään ympäristömerkintäjärjestelmiä koskevia vaatimuksia 8 artiklan 8 ja 9 kohdan mukaisesti.

1.5.2. *EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.*

On olennaisen tärkeää varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset talouden toimijoille niiden vaatimusten osalta, jotka on täytettävä ympäristöväitettä esittäessä, mukaan lukien käytettäviä tietoja koskevat vaatimukset, ottamalla käyttöön yhteiset säännöt EU:n sisämarkkinoilla.

Vallitsevan tilanteen perusteella ja jos jäsenvaltiot toimisivat yksin, on olemassa suuri riski, että monet kilpailevat järjestelmät, jotka perustuvat erilaisiin menetelmiin ja lähestymistapoihin, joita ei voida verrata, johtavat hajanaisiin sisämarkkinoihin erityisesti sisämarkkinoilla kaupattavien rajatylittävien tuotteiden osalta, lisäävät riskiä siitä, että tuotteiden ja organisaatioiden ympäristötehokkuutta koskeva tietämys ja tiedot vaihtelevat eri puolilla EU:ta, ja lisäkustannuksiin yrityksille, jotka käyvät kauppaa rajojen yli (erityisesti jos niiden on käytettävä erilaisia menetelmiä tai noudatettava erilaisia merkintäjärjestelmiä).

Jos EU:n tason toimia ei toteuteta, markkinatoimijat saavat edelleen harhaanjohtavaa tietoa ympäristönäkökohdista, ja sisämarkkinoiden esteiden vuoksi yritykset eivät toimi tasapuolisissa olosuhteissa. Lisäksi tiettyjä näkökohtia, kuten menetelmien kehittämistä tiettyjen väitteiden tueksi ja (tarvittaessa) asiaan liittyvien tietokantojen perustamista, ei voida saavuttaa kansallisella tasolla, kun otetaan huomioon niiden soveltamisala tuotteiden, alojen tai maantieteellisten alueiden kattavuuden osalta.

Yhteisten vaatimusten asettamisesta EU:n tasolla saadaan selvää lisäarvoa, koska yhdenmukaistetut ja hyvin toimivat EU:n sisämarkkinat loisivat tasapuoliset toimintaedellytykset EU:ssa toimiville yrityksille.

On odotettavissa, että EU:n tason toimien seurauksena jäsenvaltioita estetään ottamasta yksipuolisesti käyttöön erityistoimenpiteitä, ja direktiivillä vähennetään sisämarkkinoiden oikeudellisen hajanaisuuden riskiä ja saadaan aikaan kustannussäästöjä valtion hallinnolle ja yksityiselle sektorille.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

Aloitteella täydennetään Euroopan komission Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdottamia muutoksia ehdotettuun sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevaan direktiiviin. Se perustuu sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevan direktiivin täytäntöönpanosta saatuihin kokemuksiin ja tarpeeseen laatia erityisiä sääntöjä nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemisesta, viestinnästä ja todentamisesta. Siinä hyödynnetään myös ympäristömerkkijärjestelmien yleistymisestä saatuja kokemuksia. Muut saadut kokemukset liittyvät EU-ympäristömerkin, EMAS-järjestelmän ja ympäristöjalanjälkeä koskevien menetelmien kehittämiseen.

1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehyksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

Aloite on osa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa, joka ohjaa EU:n elpymisstrategiaa. Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa tunnustetaan edut, joita saadaan investoitaessa unionin kilpailukykyiseen kestävyyteen rakentamalla oikeudenmukaisempi, vihreämpi ja digitaalisempi Eurooppa.

Aloite rahoitetaan monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeen 3 (Luonnonvarat ja ympäristö) osastosta 9 (Ympäristö ja ilmastotoimet). Kuten jäljempänä esitetään, täytäntöönpano edellyttää lisää henkilöresursseja, Life-ohjelman menoja ja joitakin Euroopan ympäristökeskuksen tukimenoja. Ympäristökeskuksen tuen lisäys kompensoidaan EU:n ympäristö- ja ilmastotoimien ohjelmasta (Life).

Muilla politiikan aloilla yrityksiä voitaisiin tukea ympäristöväittämien perustelemista ja niistä ilmoittamista koskevien vaatimusten täytäntöönpanossa, kuten esimerkiksi 3 artiklan mukaisissa delegoiduissa säädöksissä säädetään. Tämä koskee erityisesti EU:n rahoitusta, jota myönnetään innovointiin ja investointeihin yrityksille, erityisesti pk-yrityksille. Euroopan aluekehitysrahaston älykästä erikoistumista koskeva osio, Life-ohjelma ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelma täydentävät yksityistä innovointirahoitusta ja tukevat koko innovaatiosykliä ratkaisujen saamiseksi markkinoille. Digitaalinen Eurooppa -ohjelma käynnisti vuonna 2022 yhteisen toimen CIRPASS, jonka tavoitteena on avata mahdollisuuksia innovatiivisille työnkuluille, erityisesti aineellisten hyödykkeiden kierron edistämiseksi mutta myös kuluttajille tiedottamiseksi, määrittelemällä monialainen tuotedatamalli digitaaliselle tuotepassille, joka on osoittautunut hyödylliseksi kiertotalouden kannalta.

Innovaatiorahasto on yksi maailman suurimmista rahoitusohjelmista innovatiivisten vähähiilisten teknologioiden ja ratkaisujen esittelyä varten. Siitä myönnetään noin 10 miljardia euroa tukea vuosina 2020–2030. Tavoitteena on tuoda markkinoille teollisia ratkaisuja Euroopan hiilestä irtautumiseksi ja tukea sen siirtymistä ilmastoneutraaliuteen.

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen

Tässä yhteydessä arvioitiin useita vaihtoehtoja, kuten ympäristöasioiden pääosaston yksiköiden osalta vaihtoehdot aina pelkästään tietoaineistojen hankintapalvelujen yhdistelmästä yhteistyöhön muiden yksiköiden ja virastojen kanssa. Parhaaksi valitussa vaihtoehdossa yhdistetään ympäristöasioiden pääosaston tietoaineistojen hankintapalvelut ja Euroopan ympäristökeskuksen osallistuminen asiantuntemuksen hankkimiseen henkilöstöltä.

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

☐ **kesto on rajattu**

– ☐ toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.

– ☐ maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia VVVV–VVVV ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia VVVV–VVVV.

☒ **kestoa ei ole rajattu**

– Käynnistysvaihe alkaa vuonna 2024 ja päättyy vuonna 2027,

– minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat[118]

☒ **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

– ☒ yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään

– ☐ toimeenpanovirastoja

☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa

☒ **Välillinen hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

– ☐ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille

– ☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)

– ☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle

– ☒ varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille

– ☐ julkisoikeudellisille yhteisöille

– ☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, joille annetaan riittävät rahoitustakuut

– ☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja joille annetaan riittävät rahoitustakuut

– ☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

[118] Kuvaukset talousarvion eri toteuttamistavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston BUDGpedia-verkkosivuilla osoitteessa: https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Hanke vaikuttaa hankintoihin, hallinnollisiin järjestelyihin JRC:n kanssa, Euroopan ympäristökeskuksen määrärahoihin sekä komission resursseihin. Tämäntyyppisiin kuluihin sovelletaan vakiosääntöjä.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

Ei sovelleta – vrt. edellä.

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

Ei sovelleta – vrt. edellä.

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisajankohdan odotetuista virheriskitasoista

Ei sovelleta – vrt. edellä.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suojatoimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

Ei sovelleta – vrt. edellä.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM[119]	EFTA-mailta[120]	ehdokasmailta ja mahdollisilta ehdokasmailta[121]	muilta kolmansilta mailta	muut käyttötarkoitukseensa sidotut tulot
3	09 02 02 – Kiertotalous ja elämänlaatu	JM	KYLLÄ	EI	KYLLÄ	EI
3	09 10 02 – Euroopan ympäristökeskus (EEA)	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	EI	EI
7	20 01 02 01 – Palkat ja palkanlisät	EI-JM	EI	EI	EI	EI
7	20 02 01 03 – Kansalliset virkamiehet, jotka on väliaikaisesti siirretty toimielimen palvelukseen	EI-JM	EI	EI	EI	EI
7	20 02 06 02 – Kokoukset ja asiantuntijaryhmät	EI-JM	EI	EI	EI	EI

- Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Ei sovelleta

[119] JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

[120] EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

[121] Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

– ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.

– ☒ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	**3**	Luonnonvarat ja ympäristö

Pääosasto: ENV			**2024**	**2025**	**2026**	**2027 ja sitä seuraavat vuodet**	**YHTEENSÄ**
○ Toimintamäärärahat							
09 02 02 – Kiertotalous ja elämänlaatu	Sitoumukset	1)	2,540	6,964	5,264	5,214	**19,982**
	Maksut	2)	2,540	6,964	5,264	5,214	**19,982**
Pääosaston ENV määrärahat yhteensä	Sitoumukset	=(1)	2,540	**6,964**	**5**,264	**5,214**	**19,982**
	Maksut	=(2)	2,540	**6,964**	**5**,264	**5,214**	**19,982**

Edellä ilmoitettua määrää tarvitaan seuraavien toimien rahoittamiseen:

- Sellaisten sekundaarisen ympäristöjalanjälkeä koskevien tietoaineistojen hankinta, jotka tarjoavat keskeisiä keskimääräisiä tietoja resurssien kulutuksesta ja päästöistä keskeisten prosessien osalta, joita monet yritykset voivat käyttää arvoketjujensa arviointiin, tietojen hankintaan ja kehittämiseen mahdollisten tietoaukkojen täyttämiseksi, ympäristöjalanjälkeä koskevan tietokannan tietoteknisen alustan kehittämiskustannuksiin sekä tietokannan ylläpitoon vuosina 2026–2027 (10,095 miljoonaa euroa). Ympäristöjalanjälkeä koskevien tietoaineistojen saatavuus auttaa yrityksiä, erityisesti pk-yrityksiä, noudattamaan vihreitä väitteitä koskevaa direktiiviä kustannustehokkaammin ja kevyemmin. Tuotteiden ympäristöystävällisyyteen liittyvien korkealaatuisten tietojen helppo saatavuus on keskeinen tekijä, jonka avulla kaikki yritykset ja erityisesti pk-yritykset voivat perustella ympäristöväitteitään luotettavalla tavalla. Tämä

ei liity siihen, onko tämän ympäristöväitteitä koskevan ehdotuksen 3 artiklaan perustuvia delegoituja säädöksiä annettu vai ei. Ympäristöjalanjälkeä koskevien tietoaineistojen saatavuus tukee myös muita EU:n politiikkoja, jotka koskevat ympäristökestävyyttä ja auttavat kuluttajia tekemään oikeita valintoja, kuten tuotteiden ekologista suunnittelua koskevan asetusehdotuksen, täytäntöönpanoa [122]. Tuotteiden ekologista suunnittelua koskevassa asetuksessa otetaan käyttöön mahdollisuus asettaa pakollisia tietovaatimuksia, jotka voidaan myös liittää merkintävaatimuksiin, ja se johtaa tietovirtojen parantamiseen digitaalisten tuotepassien avulla. Ympäristöjalanjälkeä koskevat tietoaineistot tukevat tieto- ja suoritustasovaatimusten laskentaa ja asettamista, esimerkiksi hiili- ja ympäristöjalanjälkeä koskevien vaatimusten osalta, kuten tuotteiden ekologista suunnittelua koskevassa asetusehdotuksessa esitetään, ja ne perustuvat yhdenmukaistettuihin korkealaatuisiin toissijaisiin tietoihin.

- Sidosryhmien käyttämien menetelmien käyttöä koskevien tutkimusten ja selvitysten hankinta ja vihreitä väitteitä koskevan direktiivin arviointi (0,150 miljoonaa euroa)
- JRC tulee tarjoamaan komissiolle keskeisen tärkeää tukea tarvittavassa teknisessä työssä. Hallinnollisen järjestelyn kustannusten odotetaan olevan noin 1,700 miljoonaa euroa.
- Merkittävä meno on myös hallinnollinen ja tekninen tuki 3 artiklan 4 kohdan mukaisten delegoitujen säädösten valmistelua varten. Säädöksissä määritellään tarkemmin vaatimukset, jotka koskevat nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemista ja joissa vahvistetaan elinkaariperusteiset säännöt tietyille tuoteryhmille tai aloille. Tästä budjettikohdasta saatavalla rahoituksella valmistellaan kuutta tällaista delegoitua säädöstä (6,827 miljoonaa euroa).
- Liitännäistoimenpiteet, joilla autetaan pk-yrityksiä mukautumaan tähän direktiiviin, mukaan lukien laskentavälineiden kehittäminen 3 artiklan 4 kohdan mukaisissa delegoiduissa säädöksissä kuvattujen vaatimusten pohjalta (1,210 miljoonaa euroa).

Virasto: EEA			**2025**	**2026**	**2027**	**YHTEENSÄ**
Osasto 1: Henkilöstömenot	Sitoumukset	1a)	0,180	0,367	0,375	**0,922**
	Maksut	2 a)	0,180	0,367	0,375	0,922
Osasto 2: Infrastruktuuri	Sitoumukset	1b)				
	Maksut	2b)				

[122] Saatavilla osoitteessa: https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-ecodesign-sustainable-products-regulation_en

Osasto 3: Toimintamenot	Sitoumukset	1c)	0,095	0,065	0,065	**0,225**
	Maksut	2c)	0,095	0,065	0,065	**0,225**
Ympäristökeskuksen määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1a+1b +1c	**0,275**	**0,432**	**0,440**	**1,147**
	Maksut	=2a+2b +2c	**0,275**	**0,432**	**0,440**	**1,147**

EEA:n kustannuksiin sisältyvät kustannukset kahdesta ylimääräisestä kokoaikavastaavasta (1 väliaikainen toimihenkilö ja 1 sopimussuhteinen toimihenkilö) sekä toimintamenot, jotka liittyvät direktiivin täytäntöönpanon jälkeen EU:n markkinoille saatettujen ympäristöväitteiden seurantaan 20 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Ympäristökeskuksen tehtävänä on analysoida yksityiskohtaisesti jäsenvaltioiden 20 artiklan 1–3 kohdan mukaisesti raportoimia tietoja ja julkaista joka toinen vuosi kertomuksia, joissa arvioidaan ympäristöväitteiden kehitystä EU:ssa. Arvio sisältää suurimman osan kahden vuoden välein julkaistavista raporteista, jotka jäsenvaltiot laativat ja joista raportoidaan Euroopan tasolla kyselylomakkeilla. EEA ehdottaa kyselylomakkeita yhteisymmärryksessä ympäristöasioiden pääosaston kanssa ja helpottaa niiden laatimista vakiomuotoisella sähköisellä välineellä. Jäsenvaltioiden raportoimat tiedot ovat yhdistelmä tilastoja, jotka koskevat väitteitä niiden kansallisilla markkinoilla, sekä laadullista kuvausta väärien väitteiden luonteesta ja toteutetuista korjaavista toimista. Henkilöstön tehtävät ovat luonteeltaan pysyviä. Tehtävänä on raportointi kyseisistä maista ja analyysiraportin laatiminen joka toinen vuosi sekä taustan kannalta välttämättömät tukitehtävät (hallinto, viestintä, tietotekniikan kehittäminen, yritystuki jne.).

□ Toimintamäärärahat YHTEENSÄ			**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**YHTEENSÄ**
	Sitoumukset	4)	**2,540**	**7,239**	**5,696**	**5,654**	**21,129**
	Maksut	(5)	**2,540**	**7,239**	**5,696**	**5,654**	**21,129**
Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEISIIN 1–3 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ**	Sitoumukset	=4	**2,540**	**7,239**	**5,696**	**5,654**	**21,129**

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	**7**	”Hallintomenot”

Tämän osan täyttämisessä on käytettävä rahoitusselvityksen liitteessä (sisäisten sääntöjen liite V) olevaa hallintomäärärahoja koskevaa selvitystä, joka on laadittava ennen rahoitusselvityksen laatimista. Liite ladataan DECIDE-tietokantaan komission sisäistä lausuntokierrosta varten.

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2024	2025	2026	2027 ja sitä seuraavat vuodet	YHTEENSÄ
Pääosasto: ENV						
□ Henkilöresurssit		0,606	0,606	0,606	0,606	**2,424**
□ Muut hallintomenot		0,180	0,180	0,180	0,180	**0,720**
Pääosasto ENV YHTEENSÄ	Määrärahat	**0,786**	**0,786**	**0,786**	**0,786**	**3,144**

Tähän liittyvään henkilöstöön ympäristöasioiden pääosastossa kuuluu tällä hetkellä kaksi kokoaikaista virkamiestä (AD), jotka käsittelevät politiikkaan liittyviä kysymyksiä, ja kaksi kokoaikaista virkamiestä (AD), jotka käsittelevät menetelmäkysymyksiä. Tämä henkilöstö on jatkossakin olennaisen tärkeää, ja sen odotetaan hoitavan seuraavia tehtäviä:

- Ympäristöväitteitä koskevaan aloitteeseen liittyvät toimet, kuten politiikan koordinointi, ympäristöväitealoitteen työsuunnitelma (mukaan lukien tiettyihin väitteisiin liittyvien lisävaatimusten osittainen kattaminen), ryhmäkoordinointi, seuranta ja suhde sidosryhmiin. Nämä toimet edellyttävät kahta kokoaikaista virkamiestä.
- Ympäristöjalanjäljen ja muiden ympäristöväittämien perustelemista koskevien menetelmien kehittäminen 3 artiklan mukaisesti: asiantuntijaryhmien johtaminen, siirtymävaiheen PEFCR-sääntöjen/OEFSR-sääntöjen hallinnointi (mukaan lukien lisätehtävänä komission hyväksyntä, jos osia on sisällytetty delegoituihin säädöksiin 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Kyseessä on selkeän ympäristöväitteen perustelemista koskevien vaatimusten tarkempi täsmentäminen tulevaisuudessa). Nämä toimet edellyttävät yhtä kokoaikaista virkamiestä.
- Toissijaisten ympäristöjalanjälkeä koskevien tietojen hallinta: sopimusten hallinnointi, tietojen tarkistaminen, kiinteistötietokanta jne. Näihin toimiin tarvitaan yksi kokoaikainen virkamies.

Elinkaariarviointiin (LCA) liittyvät tehtävät (esim. menetelmien ja tietojen kehittäminen) ja ympäristöväitteiden perustelussa käytettävien menetelmien ja tietojen kehittämiseen liittyvät tehtävät edellyttävät teknistä ja tieteellistä erityistietämystä, tieteellistä tohtorintutkintotason

koulutusta ja alan vuosien kokemusta. Tällaisen henkilöstön houkutteleminen sopimussuhteisten toimihenkilöiden ehdoilla ei ole mahdollista. Sen vuoksi nämä tehtävät olisi katettava virkamiehillä, ja jos omaa erityishenkilöstöä ei ole käytettävissä, virat olisi avattava väliaikaisille toimihenkilöille.

Tämän vuoksi ympäristöasioiden pääosasto pyytää lisähenkilöstöä (kolme AD-tointa ja yksi END-toimi jäljempänä olevan tehtävänjaon mukaisesti). Henkilöstö

- laatii 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti noin 6–7 delegoitua säädöstä, joissa määritellään tarkemmin vaatimukset, jotka koskevat nimenomaisten ympäristöväitteiden perustelemista tiettyjen väitteiden, kuten korjattavuuden, kierrätettävyyden tai kestävyyden, perustelemiseksi tai tiettyjen tuoteryhmien ja alojen erityisten elinkaariperusteisten sääntöjen vahvistamiseksi;
- laatii täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan asiaankuuluvat menettelyt uusien yksityisten merkintäjärjestelmien hyväksymiseksi kansallisten viranomaisten toimesta sekä väitteiden ja merkintäjärjestelmien vaatimustenmukaisuustodistuksen muoto;
- laatii delegoituja säädöksiä, joissa täsmennetään 8 artiklassa tarkoitettujen ympäristömerkintäjärjestelmien hyväksymiskriteerit, jotta voidaan varmistaa yhdenmukainen soveltaminen kaikkialla unionissa;
- arvioi ilmoitettuja kolmansien maiden viranomaisten käyttöön ottamia ympäristömerkintäjärjestelmiä, joiden on tarkoitus toimia unionin markkinoilla, ja valmistelee tähän liittyviä komission hyväksymispäätöksiä sen varmistamiseksi, että nämä järjestelmät tuottavat lisäarvoa ympäristötavoitteidensa, ympäristövaikutusten, ympäristönäkökohtien tai ympäristötehokkuuden tai tietyn tuoteryhmän tai alan osalta ja täyttävät tämän direktiivin vaatimukset;
- valvoo valmistelevia tutkimuksia, uudelleentarkasteluja ja muita tutkimuksia delegoitujen säädösten valmistelun yhteydessä;
- kehittää ja hallinnoi ympäristöjalanjälkeä koskevaa tietokantaa, joka on merkityksellinen tämän ja muiden politiikkojen, kuten tuotteiden ekologista suunnittelua koskevan asetuksen, akkusääntelyn tai luokitusjärjestelmän, kannalta.

Lisäksi näihin toimiin osallistuu kaksi asiantuntijaryhmää, ja määrärahojen olisi katettava kolme kokousta vuodessa kutakin asiantuntijaryhmää kohti.

Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ**	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	**0,786**	**0,786**	**0,786**	**0,786**	**3,144**

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2024	2025	2026	2027 ja sitä seuraavat vuodet	YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEISIIN 1–7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ**	Sitoumukset	**3,326**	**8,025**	**6,482**	**6,440**	**24,273**
	Maksut	**3,326**	**8,025**	**6,482**	**6,440**	**24,273**

3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset

maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset			Vuosi **N**		Vuosi **N+1**		Vuosi **N+2**		Vuosi **N+3**		ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)						**YHTEENSÄ**	
	TUOTOKSET																	
⇩	Tyyppi[123]	Keskim. määr. kustannukset	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lkm	Kustannus	Lukumäärä yhteensä	Kustannukset yhteensä
ERITYISTAVOITE 1…[124]																		
– Tuotos																		
– Tuotos																		
– Tuotos																		

123 Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

124 Kuten kuvattu kohdassa 1.4.2 ”Erityistavoitteet”.

Välisumma, erityistavoite 1																
ERITYISTAVOITE 2																
– Tuotos																
Välisumma, erityistavoite 2																
KAIKKI YHTEENSÄ																

3.2.3. Arvioidut vaikutukset ympäristökeskuksen ja komission hallintomäärärahoihin

3.2.3.1. Arvioidut vaikutukset ympäristökeskuksen henkilöresursseihin

☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.

☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2025	**2026**	**2027**	**YHTEENSÄ**
Väliaikaiset toimihenkilöt (AD-palkkaluokka)	0,117	0,240	0,244	**0,602**
Väliaikaiset toimihenkilöt (AST-palkkaluokat)				
Sopimussuhteiset toimihenkilöt	0,063	0,128	0,130	**0,320**
Kansalliset asiantuntijat				
YHTEENSÄ	**0,180**	**0,367**	**0,375**	**0,922**

Henkilöstötarpeet (kokoaikaiseksi muutettuna):

	2025	**2026**	**2027**	**YHTEENSÄ**
Väliaikaiset toimihenkilöt (AD-palkkaluokka)	1	1	1	
Väliaikaiset toimihenkilöt (AST-palkkaluokat)				
Sopimussuhteiset toimihenkilöt	1	1	1	
Kansalliset asiantuntijat				
YHTEENSÄ	**2**	**2**	**2**	

3.2.3.2. Hallintomäärärahojen arvioitu tarve komissiossa

3.2.3.3. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.

☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2024	**2025**	**2026**	**2027 ja sitä seuraavat vuodet**	**YHTEENSÄ**
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7					
Henkilöresurssit	0,606	0,606	0,606	0,606	**2,424**
Muut hallintomenot	0,180	0,180	0,180	0,180	**0,720**
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7, välisumma	0,786	0,786	0,786	0,786	**3,144**
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät[125]	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta
Henkilöresurssit					
Muut hallintomenot					
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältymättömät, välisumma	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta
YHTEENSÄ	0,786	0,786	0,786	0,786	**3,144**

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

3.2.3.4. Henkilöresurssien arvioitu tarve

– ☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.

[125] Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

– ☒ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

		2024	**2025**	**2026**	**2027 ja sitä seuraavat vuodet**
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)		3	3	3	3
20 01 02 03 (EU:n ulkopuoliset edustustot)					
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)					
01 01 01 11 (suora tutkimustoiminta)					
Muu budjettikohta (mikä?)					
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)		1	1	1	1
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)					
XX 01 xx **yy zz** 126	– päätoimipaikassa				
	– edustustoissa				
01 01 01 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö - epäsuora tutkimustoiminta)					
01 01 01 12 (suora tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)					
Muu budjettikohta (mikä?)					
YHTEENSÄ		4	4	4	4

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Ks. selitys kohdassa 3.2.1.
Ulkopuolinen henkilöstö	Ks. selitys kohdassa 3.2.1.

126 Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

Ehdotus/aloite

– ☒ voidaan rahoittaa kokonaan kohdentamalla menoja uudelleen monivuotisen rahoituskehyksen kyseisen otsakkeen sisällä.

  Life-ohjelman määrärahoja (budjettikohta 09.02.02) käytetään EEA:n tuen lisäyksen kompensoimiseen.

– ☐ edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen kyseiseen otsakkeeseen sisältyvän kohdentamattoman liikkumavaran ja/tai monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa määriteltyjen erityisvälineiden käyttöä.

– ☐ edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotus/aloite

– ☒ rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja

– ☐ rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi **N**[127]	Vuosi **N+1**	Vuosi **N+2**	Vuosi **N+3**	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

[127] Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi. ”N” korvataan oletetulla ensimmäisellä toteutusvuodella (esimerkiksi: 2021). Seuraavat vuodet täydennetään vastaavasti.

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

– ☒ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.

– ☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:

☐ vaikutukset omiin varoihin

☐ vaikutukset muihin tuloihin

tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin☐

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus[128]						
		Vuosi **N**	Vuosi **N+1**	Vuosi **N+2**	Vuosi **N+3**	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
Momentti ….								

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen tapauksessa:

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja).

[128] Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.